

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

Otvoritev prenovljene Blagovnice v Trebnjem
v petek, 31. julija 1998, ob 11. uri.

V soboto, 25. julija, do 19. ure odprt
Market Ragovska

ISSN 0416-2242

9770416 224000

vaš četrtkov
prijatelj
DOLENJSKI LIST

PRODAJNI CENTER
ŽELEZNINA
tel./fax: 068/323-836

DOLENJSKI LIST

Št. 29 (2552), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 23. julija 1998 • Cena: 210 tolarjev

Festival, ki je državi v ponos

V soboto se je v Posavskem muzeju pod pokroviteljstvom dr. Janeza Drnovška svečano pričel 2. Festival Brežice 1998 - Aronove viteške igre, srednjeveška tržnica, sežig čarownice

BREŽICE - "Počaščen sem, da sem letos pokrovitelj Festivala Brežice. Veseli me, da je organizatorjem ponovno uspelo pripraviti glasbeno srečanje na najvišji ravni. Festival je naši državi lahko v ponos, tako po umetniški kot organizacijski plati. Našemu kulturnemu snovanju daje pravo vrednost ter nas enakovredno uvršča ob bok največjih evropskih narodov," je v pozdravnem nagovoru v soboto, 18. julija, v Viteški dvorani Posavskega muzeja na otvoritvi 2. Festivala Brežice 1998 dejal njegov častni pokrovitelj predsednik Vlade RS dr. Janez Drnovšek. Zbrane je pred prvim koncertom Adel Singerson iz Norveške nagovril tudi brežiški župan Jože Avšič.

Festival stare glasbe v Brežicah pomeni nadaljevanje 14-letne tradicije tovrstnega festivala v Radovljici, ki ga je lani njen direktor Klemen Ramovš več kot us-

pešno prenesel v eno najlepših evropskih baročnih dvoran, v Viteški dvorani Posavskega muzeja. Do 1. avgusta se bo, kot pravi Ramovš, zvrstilo enajst najlepših

koncertov stare glasbe z vrhunskimi umetniki iz vse Evrope v najlepši dvorani moje dežele. Ob rednem programu, ki bo letos potekal ne le v brežiškem gradu, pač pa tudi na gradu Mokrice in v kostanjeviški samostanski cerkvi, so pripravili še takoj imenovan študentski festival.

Uspešnost prireditve je presegla pričakovanja in tudi na sobotni otvoritvi je bil obisk zelo velik. Mnoge je privabil prav srednjeveški utrip v starem delu mesta: v soboto popoldne (in v nedeljo dopoldne) je bila odprta srednjeveška tržnica, na kateri se je predstavilo kar 15 obrtnikov, tako lector, medičar, alkimist, rezbar, zeliščar kot vedeževalka in drugi; marsikakšno je zagodel dvorni norček; zanimivo je bilo opazovati grajske otroke pri slikanju freske, lokotrelce; previdnost ni bila odveč pri srečanju z biričem, tatičem in vaško klepetuljo; grajska gospoda je uživala v dolgih sprehoodih, na vse pa je budno pazila grajska straža. Največ pozornosti so gotovo zbudile Aronove viteške igre v grajskem parku, pa seveda ob enajstti urri zvečer spektakularen sežig čarownice, prvič po 400 letih na slovenskih tleh. Otvoritev 2. festivala Brežice 1998, za katerega prihodnost se očitno ne gre batiti, pa je tako kot lani pospremil ognjem.

L. MURN

300 MILIJONOV ZA NAKUPE ZEMLJIŠČ

SEVNICA - Sevniki župan Jože Peternek je nedavno ob otvoritvi enote M banke, nove banke v teh krajinah, povedal, da se Posavju obeta številne velike naložbe in z njimi tudi pritok dela in denarja. Po njegovih informacijah se bo letos samo v sevnško občino za nakupe zemljišč prililo 150 milijonov tolarjev, vsaj enako vsoto tovrstnih prilivov pa pričakujejo tudi v naslednjem letu.

L. MURN

Jutrišnja odločitev delničarjev

Tilie je za nadaljnje delovanje te zavarovalnice pa tudi širše izredno pomembna. Če se odločijo za

dokapitalizacijo, pomeni to nadaljnje poslovanje te hiše, in to na saniranih, da ne rečemo (ponovno) zdravih in trdnih temeljih. Če

pa iz tega ali onega bolj ali manj sebičnega in iz drobnih interesov izvirajočega razloga zavrnjejo pripravljenost za dokapitalizacijo, to prej ko ne pomeni konec Tilie kot samostojne zavarovalnice. S tem pa tudi Novo mesto kot širše regijsko središče ostane brez pomembne ustanove. Konec končev sedaj denar od zavarovalnih premij Tilie nalaga v domačem okolju in to je za banko najboljši naložbeni denar; Tilie pomaga pri številnih dejavnostih na območju, na katerem deluje, skratka - denar, ki je zbran v tem okolju, tu tudi ostaja in se oplaja. Nihče drugi ne bi ravnal tako!

A. B.

VРЕМЕ

Ob koncu tedna bo sončno in vročo, z vročinskimi nevuhami v gorskem svetu.

Na Kolpi bo trdna evropska meja

Tako je ob nedavnem obisku v Beli krajini napovedal minister za evropske zadeve Igor Bavčar - Ko bo Slovenija v EZ, bo zaposlovanje tujcev mogoče, če bo nujno potrebno

ČRНОМЕЛЈ - Na povabilo podpredsednika upravnega odbora Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine Franca Panjana so pretekli teden Črnomelj obiskali minister za evropske zadeve Igor Bavčar, minister za delo, družino in socialne zadeve mag. Tone Rop in direktor skladu za regionalni razvoj in poseljenost slovenskega podeželja Bojan Dejak. Sestali so se z belokranjskimi gospodarstveniki in župani vseh treh občin.

Bavčar je govoril predvsem o vključevanju Slovenije v Evropsko zvezo. Dejal je, da bodo morali pri tem večino pogajanj Slovenci opraviti sami s seboj, opozoril pa je, da lahko pride do težav zaradi dolgotrajnih in zapletenih postopkov, ki jih imamo pri sprejemanju zakonov. Omenil je, da je zaradi tega, ker Hrvatska ne sodeluje v programih Phare, prikrajsana tudi Bela krajina. Črnomeljski župan Andrej Fabjan je pripomnil, da so zaradi tega prikrajsane vse slovenske občine, ki mejijo na Hrvatsko, zato je predlagal, da jim naša država nameni drugačne ugodnosti. Na ministra Ropa pa je aperiral, da tudi na njegovem ministrstvu podprejo belokranjski regionalni vodovod. Sicer pa je Rop govoril predvsem o pomembnejših reformah v Sloveniji, zlasti o pokojninski, ki naj bi šla konec julija v parlamentarno razpravo.

Metliški župan Branko Matkovič je izval Bavčarja, ali lahko tvega oceno o približevanju Hrvatske k Evropski zvezi ter o tem, kakšna bo v prihodnji meja med Hrvatsko in Evropo. Bavčarjeva ocena je bila, da bistvenih notranjih sprememb pred volitvami v prihodnjem letu ne bo. "To pa pomeni, da Evropska zveza ne bo spremenila svojega mnenja o

Hrvatski. Osebno menim, da bodo na Hrvatskem začeli s spremembami po volitvah v letu 1999, kar pomeni, da bo sosednja država po petih ali šestih letih prišla na stopnjo, na kateri smo bili v Sloveniji na začetku devetdesetih let. Tako je bilo Slovenija že polnopravna članica Evropske zveze in bo na Kolpi trdna evropska meja," je menil Bavčar.

M BEZEK-JAKŠE

TUHTANJE V PRAZNI TOVARNI - Podpredsednik upravnega odbora Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine Franc Panjan, ministra Tone Rop in Igor Bavčar ter direktorica novomeškega Realja Mojca Dulc (od leve proti desni) so bili ob obisku praznih prostorov nekdanjega Novoteka v Vinici precej zanimali. Bodo našli rešitev za Vinčane, med katерimi je brezposelnost celo precej večja kot v Mariboru? (Foto: M. B.-J.)

Tožba za lastno tolažbo?

Hrvaški minister za kmetijstvo Zlatko Dominikovič se je nedavno javno zahvalil Sloveniji za podporo Hrvatski pri vključevanju te v Svetovno trgovinsko organizacijo. Visoki predstavnik hrvaške vlade je to rekel že po tistem, ko je Nuklearna elektrarna Krško tožila Hrvatsko, ker ta ne plačuje električne, dobilje iz krške nuklearke. Pred izrečeno zahvalo se je verjetno ugriznil v ustico, vendar je opravil omenjeno nevhaležno delo. Diplomacija se pač ne sme ničemur izmikati, niti trenutnim pohvalam nepriznati sosedi, kar Slovenija nedvomno je v hrvaških očeh.

Slovensko-hrvaški odnosi so predvsem nepredvidljivi, kar dokazuje česar je tudi omenjena prijaznost ministra. Pri tem Slovenija bolj posluša, medtem ko Hrvatska bolj narekuje, kaj se bo dogajalo. Se tak red ruši z nedavno tožbo krške nuklearke proti Republiki Hrvatski zaradi hrvaških dolgov jedrske elektrarne Krško? Veliko presenečenje bi bilo, če bi Hrvatska po tožbi plačala Sloveniji električno, kaj šele da bi bila denar za razgradnjo jedrske elektrarne. Tožba je bolj simbolična poteza. Z njo si Slovenija dvigne samozavest, ki je precej omajana ob stalnih hrvaških zaračanjih in izigravanjih. Pri tem gre tudi za slovensko željo, da bi po pravni poti in ne po balkansko dosegli pravico. Evropskih očeh Sloveniji taka civilizirana poteza prej koristi kot škodi. Kaj pa si o tožbi - ta je v primerjavi z hrvatski priljubljeno politiko ognja in meča vendar ne nekakšna mladost in neodločnost - misli Hrvat? Najbrž jo bo vpisala na seznam zanje malce nepriznatih dogodkov in nanjo pozabila ali vsaj odložila daleč v prihodnost njeni uresničitev.

M. LUZAR

Berite danes

stran 2:

- Za dvig izobrazbe brezposelnih

stran 3:

- Deponija za naslednje tisočletje

stran 4:

- Strica iz Nemčije ne bo v Vinici

stran 6:

- Bi uspel cestni gradbeni odbor?

stran 7:

- Skrbita jih kanalizacija in cesta

stran 8:

- Bo Novo mesto za mestni promet?

Esmeralda in vi o njej

Esmeralda je za razliko od večine božanstev prišla med nas. Tudi v Ljubljano in njeno okolico. Prihoda Leticie Calderon, junakinje mehiške nadaljevanke Esmeralda, so se razveseliли mnogi v Sloveniji. Množica oboževalcev in zlasti oboževalk takoj ob prihodu igralke na brniško letališče je bila velika. Prišla je pač Esmeralda - da, Esmeralda, saj Leticia Calderon živi pač samo še v potnem listu in matični knjigi. Špalir, smeh in solze, skozi katere je v Sloveniji stopala Esmeralda, se lahko primerjajo z množičnimi strastnimi pozdravi tovaršu Titu ali gospodu papežu Janezu Pavlu II. Esmeralda, tudi ta, je lik, ki ga častijo množice. Tega kulta osebnosti niso določili z ukazi, nastal je skozi male zaslone, in to precej hitro. Tisti, ki ga častijo, imajo seveda do tega pravico. Trgovina z likom Esmeralde, ta pa moti. Tovrstnega trgovanja niti ni tako malo. Videokaseta Leticiinega obiska v Sloveniji, knjiga o njej pa vpletanje Esmeralde v dolgočasno oglaševanje in še kaj. Mar to po malem ne vodi v razvrezenotenje like Esmeralde in ali ni to preračunano izkorisčanje iskrenih človeških čestev? Esmeralda je za svoje častilce stvar srca in ne računice. Tudi tokratna anketa Dolenjskega lista je namenjena Esmeraldi.

BRIGITA KOČJAN, učenka 8. razreda OŠ Mokronog iz Ornuške vasi: "Poznam nadaljevanko Esmeralda, saj jo tudi gledam. Ne sicer tako redno, saj včasih kakšno nadaljevanje tudi izpuštam, toda sem na tekočem, kaj se dogaja. Nadaljevanka se mi zdi zanimiva, razlog, zakaj je Slovenija čisto nora manjo, pa se mi zdi lepa ljubezenska zgodba, ki vsakogar gane. Komaj čakam razplet."

MILAN BAŠA, avtovoznik iz Tržiča: "Nadaljevako Esmeralda gledajo žena in otroci redno. Najprej to, potem drugo delo. Pravijo, da je nadaljevanka dobra. Igralka je bila po Sloveniji v vseh večjih mestih in mislim, da je to dosti. Prav je, da je na televiziji tak film oz. nadaljevanka. Mislim, da je Esmeralda eden najbolj gledanih filmov pri nas."

DRAGICA SVAŠNIK s Sel pri Dolenjskih Toplicah, zaposlena v tamkajšnjem tovarni Bor: "Nadaljevanke o Esmeraldi ne spremjam, ker pri nas ne dobimo programa POP TV. Zelo rada pa gledam nadaljevanke na A kanalu ali na ljubljanski televiziji. Gledala sem nadaljevanko Drzni in lepi pa Santa Barbaro, čeprav za vse vedno nimam časa. Kadars pa ga imam, jih gledam za sprostitev."

IVAN BARAGA, delavec iz Brežic: "Esmeralde na gledam, ker ujam časa. Preveč sem zavzet. Delam zasečno v cestnem podjetju in tam se zdaj v sezoni dela ponavadi dolgo. Edino ob nedeljah si vzamem čas za počitek. Na televiziji gledam največkrat dnevnik, da vidim, kaj se sploh dogaja. Pri nas so slabe plače. O tem bolj razmišjam kot o nadaljevaki Esmeralda."

SILVA NOVAK, prodajalka iz Brestanice: "Na televiziji je bil zadnje čase šport in ker se ostali domači zanimajo zanj, sem jim prepustila televizijo. Tako tudi ne gledam Esmeralde. Tudi službo imam izmenško, tako da ni veliko priložnosti, da bi gledala nadaljevanko. Nimam pa nič proti, če jo ljudje gledajo. Različni ljudje, različna mnenja."

ANTON NEMANIČ, vratar v metliškem podjetju Kolpa: "Če ne bi v časopisu prebral, kako je ljudi obisk igralke Esmeralde v Sloveniji čisto obnored, sploh ne bi vedel, da ženska obstaja. Nadaljevanke, v kateri menda nastopa, sploh ne gledam, zdi pa se mi noro, da ljudje zaradi takšne limonade povsem zgubijo glavo. Kot da nimajo bolj pametnega dela."

MARKO ABSEC, študent iz Michelje vasi pri Črnomlju: "Nadaljevanko o Esmeraldi sem gledal dvakrat po pet minut. A ne zato, ker ne bi imel časa. Zdela se mi je precej finomadasta. Mislim, da ni bilo vredno, da so ji Slovenci ob obisku na naši državi namestili takšno pozornost. Ne vem, zakaj jih je tako obsedila. Morda v nadaljevanki iščejo obliž za lastne probleme."

JOŽE BOBEN, revirni gozdar s Smuke pri Kočevju: "Esmeralde ne gledam, ker me takšne nadaljevanke ne zanimajo, pa tudi časa nimam. Vendar pa, če jo ljudje radi gledajo, naj jo gledajo in tudi nič slabega ne vidim v tem, da je prišla glavna igralka k nam na obisk. Zanima pa me vendar, če so ljudje v igralki, ki nič posebnega, videli igralko, ali samo lik, ki ga igra?"

ČRNA ODLAGALIŠČA ODPADKOV

NOVO MESTO - Čeprav je z območja občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan urejen odvod odpadkov takoj rekoč iz vsakega kraja, se vedno pojavljač črna odlagališča. Novomeška Komunalna, ki vzorno skrbi za odvod in deponiranje odpadkov, se močno trudi odpraviti

črna odlagališča, žal pa zaradi po-majkljivega in neučinkovitega nadzora ta prizadevanja marsikdaj ne zadežje dovolj. V zadnjih 5 letih so sanirali več kot 90 črnih odlagališč, s katerih so na komunalno odlagališče odpeljali blizu 2.800 kubikov odpadkov. Kljub temu je na območju, na katerem deluje novomeška Komunalna, še kakih 60 večjih in še veliko več manjših črnih odlagališč.

Za dvig izobrazbe brezposelnih

Letos je bilo v izobraževanje in usposabljanje vključenih 216 brezposelnih - Za dvig njihove izobrazbe bo zavod brezposelnim nudil podporo in pomoč pri šolanju

NOVO MESTO - Eden od programov dela z brezposelnimi je tudi program izobraževanja in usposabljanja. V maju se je na območju novomeške enote Republiškega zavoda za zaposlovanje v ta program vključilo 14 brezposelnih, od tega več kot polovica žensk. V tem mesecu so izvedli tudi program "Odrasli se učimo drugače", ki ga je obiskovalo 9 brezposelnih.

Od začetka leta je bilo v programu izobraževanja in usposabljanja vključenih kar 216 brezposelnih, od tega največ, dobroih 42 odst., v programu usposabljanja na delovnem mestu, dobroih 36 odst. v programu funkcionalnega izpopolnjevanja, okrog 9 odst. v programu psihosocialne rehabilitacije in okrog 7 odst. v programu načrtovanja poklicne poti in iskanje zaposlitve. Zavod pa si je letos zadal za enega od prednostnih ciljev prav dvig izobrazbe brezposelnih in zmanjševanje poklicnega strukturnega ne-skladja. V programu za pridobitev novega poklica bodo vključevali predvsem brezposelne brez poklicne izobrazbe in tiste z neustrezno izobrazbo.

Ministrstvo za šolstvo in šport ter ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve sta že objavili razpis za izobraževanje brezposelnih v prihodnjem šolskem letu. V Novem mestu bodo na voljo naslednji izo-

braževalni programi: prodajalec, ki ga bo izvajal novomeški Razvojno izobraževalni center, zidar, bolničar in voznik bo izvajal Šolski center Novo mesto in natakar, ki ga bo izvajala Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto. Brezposelnemu pa se bodo lahko vključili tudi v druge oblike izrednega šolanja, zavod pa bo kril plačilo stroškov šolanja, v kolikor bo seveda to v skladu z zaposlitvenim načrtom posameznika.

Zavod bo brezposelnim, ki se bodo vključili v izobraževanje, kril stroške šolnine do višine šestih zajamčenih plač za eno šolsko leto, potem stroške javnega prevoza ali pa bodo brezposelnemu dodelili dodatek za bivanje v višini 60 odst. zajamčene plače, če bo moral zara-di izobraževanja bivati v drugem kraju. Zavod bo kril tudi stroške zdravniškega pregleda in zavarovanja za primere poškodb pri delu, v kolikor bo to zahteval program

izobraževanja, dodelil pa bo tudi finančno pomoč v višini 60 odst. zajamčene plače mesečno, če bo program potekal najmanj 4 dni v tednu, razen brezposelnim, ki prejemajo denarno nadomestilo oz. denarno pomoč, ter delovnim invalidom, ki prejemajo nadomestilo za čas čakanja na delo ter stroške za knjige in učne pripomočke v višini ene zajamčene plače.

J. D.

CLIO ZA KARITAS - Novomeški Revoz je kapiteljski Karitas podaril Clio. Avto je v pondeljek na Kapitlj predstavnik Revoza Tom Pieterski v prisotnosti prostovoljka Karitas izročil predsedniku kapiteljske Karitas, predstavniku Jožefu Lapu. S tem lepim darilom bo Karitas lažje in še bolj učinkovito opravljala svojo človekoljubno dejavnost. (Foto: A. B.)

KULTURNO POLETJE V DRUGO POLOVICO - Z nastopom pobratimov iz italijanskih Ronk, ki so se pred tridesetimi leti pobrali z metliško občino, so se metliške mednarodne kulturne prireditev "Pridi zvečer na grad" prevesile v drugo polovico. Iz Ronk je prišlo v goste 35 godbenikov pihalnega orkestra "G. Verdi", ki bo prihodnje leto praznoval 130. obletnico ustavnovitve. Orkester vodi Enrico Visintin. (Foto: M. B.-J.)

GAŠENJE KOT GLEDALIŠČE - Gasilsko društvo Lokvice je v nedeljo krstilo novo terensko vozilo, katerega boter je bil direktor lokviškega podjetja ITC Franc Nemanič, gasilske enote iz metliške občine in hrvaških Radatovičev pa so pripravile mimohod. Gasilci s Kravčevga Vrha, iz Dragomilje vasi, Tribuč, Radatovičev in Lokvice pa so za številne obiskovalce pripravili tudi presenečenje. Uprizorili so namreč gašenje lesene belokranjske bajte s petimi vprežnimi brigzgalmi, starimi od 60 do 90 let. Gasili so po starih običajih in izgledalo je, kot da gre za gledališče na prostem, čeprav niso imeli ne vaj ne generalke. Bilo pa je gašenje generalka za praznovanje 130. obletnice metliškega gasilskega društva, ki bo prihodnje leto. Gledalci so bili seveda navdušeni in začudenici hkrati, saj nobena od brigzgaln ča-stitljive starosti ni zatajila.

TEK ZA ZDRAVJE - Prizadevni člani Turističnega društva Dolenjske Toplice so o pomoci Krkinega zdravilišča in še nekaterih drugih podpornikov uredili krožno sprejalino in tekaško stezo, imenovano "tek za zdravje". Steza je dolga 2.600 m in vodi skozi gozd in ob potoku Sušica; na 2.400 m, kar ustreza dolžini proge za znani Cooperjev test, ki pokaže telesno pripravljenost ljudi v vseh starostnih obdobjih, si tekač lahko meri čas, ki mu na cilju pove, kakšna je njegova pripravljenost, kar je razvidno iz pojasnjevalnih tabel. Na sliki: člani turističnega društva pri urejanju sprejalne in tekaške steze. (Foto: A. Bartelj)

ŠKOTSKA GRAFIKA - Belokranjski muzej iz Metlike je v sodelovanju z umetniško zadrugo Agari iz Ljubljane pretekel soboto v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu odprt razstavo sodobne škotske grafike predvsem šestih avtorjev svetovnega slovesa. Zanimiva razstava bo na ogled do 30. avgusta. (Foto: M. B.-J.)

Ljubljansko pismo Neporavnani računi

Dedičina SFRJ naglo kopni

Dedičina naše nekdanje skupne SFRJ še vedno ni razdeljena. Ko pa ni jasno, ali naj bo dedič njenega naglo koponečega premoženja le eden, ali naj jih bo več.

Pogajanja o suksessiji se vlečajo od leta 1992 in so zdaj začasno pretrgana, ker doslej niso prinesle nikakršnega rezultata.

Medtem ko Slovenija, Hrvaška, BiH in Makedonija zagovarjajo stališče, da je SFRJ razpadla, kar priznavajo tudi mednarodne arbitraže, pa ZRJ ves čas trdi, da so se omenjene države protiustavno odcepile od nje in so zato odgovorne za vse, kar se je zgodilo kasneje, in da je ona edina prava naslednica SFRJ "s kontinuiteto".

Pričakovati je možno, da bodo mednarodni posredniki poskušali ZRJ septembra še enkrat prepričati, naj popusti pri pogajaljkih stališčih: če pa pri tem ne bodo uspeli, bodo pogajanja bodisi odložili za nedoločen čas ali pa bo postala delitvena bilanca ob suksessiji predmet mednarodne arbitraže, s katero pa morajo spet soglasiti vse vpletené države. Delitev skupnega premoženja lahko tako ostane neurejena tudi več desetletij - če bo takrat sploh še kaj deliti.

Delitev preostalega premoženja razpadne SFRJ je nedvomno zadnja priložnost za poravnava računov nekdanje države do svojih državljanov. Svoje terjatev je v tej "zapuščinski razpravi" priglasilo tudi Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945. Pred dnevi je to društvo na informativno konferenco povabilo vodjo slovenske delegacije na pogajanjih o razdelitvi skupnega premoženja nekdanje SFRJ dr. Mirana Mejaka, da bi jim povedal, kako kaže z iztržkom teh pogajanj za Slovenijo tudi na račun vojne odškodnine, ki jo je dobila Jugoslavija. Dr. Mejak pa jim je povedal, da zelo slabo kaže, da bi Slovenija v doglednem času iztegnila tega naslova sploh kaj dobila.

Razumljivo, da je to spročilo nekdanje izgnance hudo razočaralo. Tako so (vlado?) ponovno opozorili, da Slovenija ne bi smela vračati premoženja nekdanje SFRJ dr. Miranu Mejaku, da bi jih povedal, kako kaže z iztržkom teh pogajanj za Slovenijo tudi na račun vojne odškodnine, ki jo je dobila Jugoslavija. Dr. Mejak pa jim je povedal, da zelo slabo kaže, da bi Slovenija v doglednem času iztegnila tega naslova sploh kaj dobila.

Predsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič je menila, naj ne bi Nemčiji nič ne vracali tudi iz naslova ekonomskih posojil vse dotlej, dokler ne bi z njo uredili vprašanja vojne odškodnine SFRS, ki so "pomočjo" nikar ni bila poplačana. Poudarila je še, da slovenski izgnanci terjajo od predsednika države, vlade in pristojnih ministrov, naj vprašanje poplačila vojne odškodnine sprožijo bolj odločno - brez popuščanja zaradi političnih računov - pri nemški državi, naslednici nekdanje nemškega rajha.

VINKO BLATNIK

PUŠELJC - Na Clju, ki ga je Revoz podaril kapiteljski Kartas, je bil tudi velik šopek cvetja. Pušeljc so revozovci, ki so avto izročili, pripeljali s seboj iz Ljubljane, cito pa je bil tako in tako narejen v Novem mestu. Tako je ta pušeljc v zadnjih letih ena redkih stvari, ki je iz ljubljanskega Revoza prišla v novo mesto in tu ostala...

VPRAŠANJE - Ob nedavnjem obisku ministra dr. Gantara v Novem mestu je beseda tekla o leskovškem odlagališču odpadkov. Ko so ministra dobro seznanili s problematiko deponije in načrtovano širitev, je občinski sekretar Feliks Strmole načel še, kot je dejal, odprta vprašanja. Tu gre seveda za denar, kajti širitev bo stala okoli 2 milijardi tolarjev, občina pa denar pričakuje tudi od ministrstva za okolje in prostor, ki mu načeljuje dr. Gantar. "To so pa res zelo odprta vprašanja...", se je izvil minister in takoj usmeril na programe Phare, kjer je menda prav za take zadeve na voljo poseben denar.

ZADNJA POSTAJA - Nasproti novomeške avtobusne postaje, na nikogaršnji (občinski?) zemlji nad Krko blizu teniških igrišč, je včasih v nekakšni polpričolici bivala novomeška posebnica Fani. Ko se je Fani povzpela v višji stan in zapustila obrežje Krke, je njeni parceli postala zadnja postaja odsluženega avtobusa, ki je takega videza, kot bi nekajkrat zapored peljal obiskovalce na Rock Otočec in nazaj. Na tabli, pred katero "parkira" avtobus, sicer piše, da je prepovedano odlaganje smeti, o odlaganju avtobusov pa ni...

Ena gospa je rekla, da se bo Novo mesto razvijalo na bencinski pogon. Le zakaj bi sicer potrebovali kar 7 bencinskih trpalk?

Suhokranjski drobiž

STAR PRAPOR V MUZEJ - Stari prapor žužemberških gasilcev so v soboto še zadnjič v popravi nesli na prireditev. Pisalo se je leta 1968, ko so gasilci ob praznovanju 80-letnice društva pod pokroviteljstvom Republike izvršnega sveta in predsednika Staneta Kavčiča odkrili spominško ploščo in razvili ta prapor. Društvo hrani tudi trakote v barvi slovenske trobojnike, ki so jih skupaj s praporom poslali Slovenci iz Amerike. Prapor je žal zgorjal, trakovi pa so ostali, tudi po zaslugu dolgoletnega predsednika Janeza Glihe, ki je skrbel tudi za ostali arhiv društva. Zelo zanimiv arhiv in kronika društva sta bila nekaj dni razstavljena tudi v gasilskem domu v Žužemberku.

KRONIKA PGD ŽUŽEMBERK 1888-1998 - Veliko zaslug za izdajo kronike v takem obsegu imata Janez Gliha in pokojni Štefko Kodre, ki je ob pravem času zabeležil dogajanja na številnih fotografijah. Veliči zapisanega o društvu je pustil tudi župnik Alojz Zupanc ter dolgoletni predsednik društva in šolski upravitelj France Mrvar. Kronike v naslednjih letih pa bodo zapisale, da je vsa pričevanja zbral in uredil tukajšnji učitelj Vlado Kostevc v kroniki, ki je vredna ogleda.

Prvič del dobička za dividende

V metliški Kolpi uspešno zaključili lansko leto, povpraševanje po njihovih izdelkih pa se letos še povečuje - Celo četrta izmena - Jubilej praznovali s predstavitvijo na sejmih

METLIKA - Na skupščini, ki jo je imela metliška delniška družba Kolpa v začetku julija, so obravnavali poslovanje v lanskem letu. Prvič v dvajsetih letih, odkar podjetje obstaja, so razdelili tudi dividende, saj so lani pridelali za 87 milijonov tolarjev dobička.

Od celotnega dobička so za dividende namenili 37 milijonov tolarjev, torej 100 tolarjev bruto za delnico. Del dobička so namenili za pokrivanje izgub iz preteklih let, del pa kot nerazporejeni dobiček za letošnje naložbe. "Lani smo v primerjavi z letom poprej bruto realizacijo povečali za 30 odst., načrti povečanje proizvodnje in prodaje pa smo imeli pri programih kolpasan (za 36 odst.) in kerrock (za 21 odst.). Prav tako smo povečali prodajo na vseh trgih, najbolj pa na hrvaško-bosanskem," je z zadovoljstvom povedal predsednik uprave Kolpe Mirjan Kulovec.

Lani so v Kolpi veliko pozornost namenili razvoju. Tako so razvili nove linije kopalniškega pohištva, elemente za manjše kopalnice, nove masažne kabine in masažne parne kabine, nove linije kopalnih in tuš kadi ter posodobili masažne kadi. Razvili so tudi fasadne elemente iz kerročka ter kupcem ponudili veliko novih barvnih odtenkov tega

materiala. Novost je še krasil z izdelavo kuhinjskih korit. "S temi razvojnimi doganjaji smo se postavili ob bok tekmečem iz Evrope ter se povzpeli med prvih deset evropskih proizvajalcev sanitarne opreme. Samo lani smo namreč izdelali več kot 120 tisoč kopalnih in tuš kadi ter umivalnikov," pove Kulovec.

V preteklem letu so v 260-članski kolektivu za naložbe v tehnologijo in nove prostore namenili dobrih 110 milijonov tolarjev. Letos so že ali še bodo za razvoj, posodobitev tehnologije, pridobitev novih prostorov ter nakup zemlje za na-

daljno širitev porabili okrog 250 milijonov tolarjev. Kulovec ob tem poudari, da se lanska rast proizvodnje nadaljuje. Zaradi velikih naročil so pri nekaterih programih uvedli celo četrto izmeno. V prvem polletju letosnjega leta so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali proizvodnjo za dobrih 12 odst.

M. BEZEK-JAKŠE

• Letos mineva 20 let, odkar je začela v Rosalnicah pri Metliki z delom Kolpa, ki je bila v začetku obrat novomeškega Novolesa. V podjetju zatrjujejo, da bodo jubilej praznovali septembra, vendar delavno, vse, kar so dosegli v dvajsetih letih, pa bodo pokazali na sejmih v Ljubljani in Zagrebu.

ZAČETEK ČRНОМАЛJSKEGO POLETJA - Pretekli petek se je z nastopom glasbenikov iz Posavja in Bele krajine pričelo 3. črnomaljsko kulturno poletje. S pestrim programom jazz standardov so nastopili Aleš Suša, Janez Gabrič, Matjaž Zorko, Rok Lopatič, Peter Jakša in Kristina Oberšan (na fotografiji). Kot je dejala tajnika Zveze kulturnih društev Črnomelj Ksenija Khalil, bo do konca avgusta še v šestih večerih na sporedu jazz, etno in klasična glasba. V petek, 24. julija, bo tako ob 21. uri v atriju črnomaljskega gradu moč prisluhniti koncertu dragatuške tamburaške skupine Vodomec. (Foto: M. B.-J.)

Strica iz Nemčije ne bo v Vinico

Bodo v Realu sprejeli predlog ministra Ropa, da za eno leto nekdanje nepremičnine Novoteksa v Vinici brezplačno odstopijo ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve?

VINICA - Viniški tovarni, kjer je nekdaj domoval obrat novomeškega Novoteksa, pozneje pa je njegovo delo nadaljeval Vinteks, a sta oba klavrn propadla, je list na koledarju obrnjen na avgust 1996. Koledar je še ena redkih stvari, ki so ostale v 4.550 kv. metrih velikem posloplju, ki so ga pred približno dvema letoma zapustili zadnji delavci.

Nekdanje Novoteksove nepremičnine je letosnjega aprila kupilo podjetje Real iz Novega mesta in v celoti poravnalo kupnino. Čeprav je obisku ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Toneta Ropa in ministra za evropske zadeve Igorja Bavčarja v sredo pretekli teden direktorica Realja Mojca Dulc v Vinici zatrčala, da se trudijo, da bi v edini viniški tovarni znova začeli delati, pa je hkrati priznala, da zanimanja za objekt ni. Jakob Andoljšek iz Realja je dal, da iščejo program, katerega nosilec bi bil nedko iz večjega centra, ki bi imel upravo, razvoj, trg in bi bil sposoben vzdrževati tako velik objekt. Vendar je program za celotno stavbo težko dobiti, čas pa teče, objekt propada, ljudje odhajajo.

VEČER ŠANSONOV

METLIKA - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditev bo v soboto, 25. julija, ob 21. uri na dvorišču metliškega gradu večer šansonov Melite Osojnik. Duet Ira Roma pa se bo predstavil z ruskih romancami in ciganskih pesmimi. V odmoru bo modna revija konfekcije Meta. V sredo, 29. julija, pa bo ob 10. uri v kinodvorani brezplačna kino predstava (ameriška komedija) Može v črem.

marsikaj, vendar so težave, ker ni pravega zaledja in tudi ne veliko ljudi, bodisi tostran ali onstran Kolpe. Predsednik krajevne skupnosti Vinica Jože Stegne je ponovil že večkrat izrecene zahteve, da morajo v Vinico dobiti program, da bodo lahko pokrivali trg nekdanje Jugoslavije. Poudaril je, da se ne strinja, da bi imeli znova tečnilno tovarno, ker sta propadla že Novoteks in Vinteks, prav tako pa ne bi prišel v poštev trgovski center, saj ni ljudi, ki bi v njem lahko nakupovali.

Minister Rop je potem, ko je slišal tariantje z vseh strani, predlagal, da Real ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve za eno leto brezplačno odstopi stavbo. V njej bo ministrstvo ustanovilo namensko podjetje, v katerem bodo usposabljalni ljudi. "Razumem, da bi bila za Real najboljša rešitev, da bi se od nekod vzel nekdo, ki bi prevzel vse probleme, a očitno je, da strica iz Nemčije ne bo. Lahko pa v Vinico pošljemo skupino, ki bi pripravila projekte za oživitev tovarne," je menil Rop. Ali se bodo z njegovim predlogom strinjali tudi v Realu, se bo gotovo kmalu pokazalo.

M. BEZEK-JAKŠE

Iščejo delo...

... in prosijo boga, da ga ne najdejo

SEMIČ - Semiški župan Janko Bukovec si je med svojim trijpolletnim županovanjem pridobil obilo izkušenj, da lahko povsem suvereno zatrdi, kako majhna je marsikaj razlika med dohodki tistih, ki so zaposleni in onih, ki se delu izogibajo na vsakem koraku. Ve tudi, da so danes pač takšni časi, da ni moč nikogar prisiliti, da bi delal. Zato pa naj bi tiste, ki so pripravljeni popraviti za delo, vsaj nekoliko stimulirali.

Na semiški občinski upravi ne smejo vedeti, kdo prejema podporo za brezposelne. Ko pa je župan nekoč povsem ilegalno le uspel, da se je lahko "sprehdil" po seznamu prejemnikov pomoči, so mu šli lasje pokonci. Med njimi so namreč tudi takšni, ki malo tmarajo, malo delajo na črno, svoj proračun pa si na koncu popravijo še s podporo. Pa se mesec obrne naokoli!

Seveda si župan Bukovec ni mogel kaj, da bi o tem potravnih tudi ministru za delo, družino in socialne zadeve mag. Tonetu Ropu, ki je pretekli teden obiskal Črnomelj. Rop je sicer dejal, da je povsem jasno, da brezposelne išče delo, sicer ni brezposeln. A se semiški župan - po njegovem globokem vzdihu sodeč - z ministrom ni ravno strinjal. Nekoliko se je potolažil ob Ropovi ugotovitvijo, da jih čaka profesionalizacija Zavoda za zaposlovanje, na katerem naj bi iskali delo za brezposelne, ne pa možnosti, kako bodo brezposelni dobili denarna na domestila. A dokler se to ne bo zgodilo, bodo šli gotovo semiškim občinjam še večkrat pokonci lasje.

M. BEZEK-JAKŠE

ŠPORTNI PARK JE ZAŽIVEL

METLIKA - Pred dobrim desetletjem so pri tovarni Beti - tudi za potrebe tekstilne šole - uredili športni park, ki pa ni nikoli prav zaživel. Nasprotno, bil je precej zapuščen in zanemarjen. Pretekli teden pa so Beti, občina Metlika, mestna skupnost Metlika, Komuna in metliška osnovna šola sprejeli dogovor o urejanju in vzdrževanju parka. Komunala bo vzdrževala zelenice, osnovna šola tenisko, rokometno in košarkarsko igrišče, del denarja za vzdrževanje pa bosta prispevali občina in mestna skupnost. Športni park, ki je sedaj urejen, je odprt za vse občane. Na teniških igriščih pa bodo ob 3. avgusta pripravili začetne in nadaljevalne tečaje tenisa za mladino in odrasle. Vsi, ki se zanimajo za tečaje, se lahko do konca julija prijavijo na osnovni šoli Metlika (tel. 58-169).

IZLET UPOKOJENCEV

METLIKA - Društvo upokojencev Metlika obvešča svoje člane, da se čim prej prijavijo za dnevne izlete, ki bo 27. in 28. avgusta v vzhodni del Slovenije in na Madžarsko, saj je število potnikov omejeno. Vse informacije dobijo v društveni pisarni.

SKD V LJUTOMERU

LJUTOMER, NOVO MESTO - Tabor Slovenskih krščanskih demokratov, že deveti po vrsti, bo letosnjem izletu v Ljutomeru, v nedeljo, 2. avgusta, na katerem se bodo med drugim spomnili tudi 130-letnico prega slovenskega tabora. Organizatorji pripravljajo bogat kulturni in zabavni program, obiskovalci pa si bodo ogledali tudi kasaksko dirko. Novomeški krščanski demokrati bodo organizirali avtobusni prevoz, zato že zbirajo prijave na tel. številki 323 258 vsak dan od 7. do 11. ure, kjer dobite tudi podrobnejše informacije.

TO SOBOTO BO NA GRAJKEM DVORIŠČU večer šansonov, ruskih romanci in ciganskih pesmi. Prve, katere so napisali takšni mojstri, kot so Tone Pavček, Kajetan Ković, Veno Dolenc in Milan Dekleva, bo zgojela Melita Osojnik, ki bo predstavila svoj najnovješti album Poljub višine. Z ruskimi romancami in ciganskimi posmimi pa se bosta spopadla Irina in Aleksander Gučin in Samara ob Volgi. Zakonca živita v Sloveniji Aleksander piše tudi lastno glasbo na besedila Puškin, Lermonta, Jesenjina in drugih ruskih pesnikov. Za vstopno bo treba odšesti 800 tolarjev.

NAJPOGOSTEJŠE VPRASANJE - MEDNARODNIH poletnih kulturnih prireditav Pridi večer na grad je: "Bo med predstavo odmor?" To znamenja predvsem gledalce, ki ne more zadržati, ne da bi skočili v Grajsko točnico Tine Judnič na kožarč osvežilne pijače. Klub temu prireditave potekajo nemoteno in na dvorišču je včasih tistina tudi takrat, ko bi moral slisati smeh ali gromki aplavz. Publike, med katero je tudi veliki Črnomaljcev, Semičanov, Novomeščanov in drugih Slovencev, je vse preved zadrgana.

PRIPRAVLJALNI ODBOR - MEDNARODNIH POLETNIH prireditav Pridi večer na grad je ponudi pokroviteljem, naj svoji dejavnosti predstavijo tudi kdo drugače kot zgolj transparenti in zvočni reklamami. To priložnost bo prva izkoristila Marjetka Zele, lastnica konfekcije Meta, ki bo pripravila z manekenkami Marjan Klinca iz Novega mesta to sobotno modno revijo, se pravi po nastopu Mete Osojnik in pred petjem Irine in Aleksandra Gučina. Zanimiva postrebitve, ki bi jo veljalo posnemati.

PROSTORI OBMOČNE ORGANIZACIJE RДЕЦЕГА - Krica so brez elektrike, odkar se je uprava za javne prihodnosti odselila v nove prostore poslovno trgovsko središče Metlika. Sekretarka Jana Gašperič hodi v službo z električnim kablom v rokah ter prsi po sosedčini za vtičnico, & hoče delati z računalnikom. Ko je pri županu zavzela za "več svetlobe", ji je le ta čestital za dobro poznavanje Goethejevih zadnjih trenutkov.

Črnomaljski drobir

EKOLOGIJA - Lihtenštajnci so si nedavno postavili tabor ob Kolpi pod Marindolom. V breg nad reko so "zasidrali" straničke, v katerem je bilo polno kemikalij. Ko je znana belokranjska naravovarstvenica Mira Ivanović vprašala, ce so pogrunčavščino morda prinesli v svoje domovine, so ji hitri zatrjevali, da si doma kaj takšnega ne moreti, da so namreč obrežja skalnata in iz improviziranih straničnih del teklo po površini. V belokranjskem krasu se da torej stranične probleme rešiti bolj elegantly, kje pa vse skupaj - s kemikalijami vred - konča, je tudi znano.

GLASOVANJE - Ko so na Prelki razpravljali o vodovodu, ki ga tamkajšnji prebivalci potrebujejo (skoraj) bolj kot Sahara voda, je bil eden od domačinov, videč, da gostje nekaj menjajo, zelo odločeno. "Predlagam, da izdame lokacijsko in gradbeno dovoljenje za vodovod zabeležiti količke v zemlji in pripravljene stroje. Je kdo proti?" je bil kratek. Nihče ni dvignil roke.

Semiške tropine

PES - Na nedeljskih kmečkih igrah v Semiču je napovedovalce spraševal obiskovalce, ali morda kdaj pogreša nemškega ovčarja, ki je že dve dni brez lastnika. A očitno pes ni nikomur primanjkoval. So pa menda nekateri po prečuti noči na Semiški očetci imeli kakšnega muka preve.

MESTO - Očitno so se neveste ženini z Gorenjske zelo trudili, da bi se prikupili Semičanom, ker so bili pripravljeni takoj lepo ocjeti. Semičanom pa je najbolj prirasla k sreči Alenka Pjejčevič, ki je dejala, da je Semič lepo mesto. Semičani so bili gotovi imenovati za častno mesečarstvo, ko bodo kraju podeljene mestne pravice.

ZAPORA - Ko so se gostje semiških čebelarjev v soboto vračali z obiskajo cerke na Vinjem Vrhu, so se naleteli na zaporo ceste. Eden ob vaščanom je, kdo je zvezel, da so med obiskovalci tudi Lojze Peterle ter menda še nekateri gospodje iz Ljubljane, vrgel po cesti lestev, tako da se je kolona avtomobilov morala ustaviti. Preden je kateri od njih smel zapustiti vas, je moral spin kozarec ali dva domačega vinskih Vaščan je očitno ocenil, da bo tuge letosnjega vinske letina vsaj tako dobr, kje bo lila laska.

PRIJAZNOST - Če so bili čebelarji na Vinjem Vrhу prijetno preznečeni, pa so bili lahko toliko bolj razočarani ob podejovanju priznanja. Ob 16. uri bo pozdravni nagovor in obisk okolice vasi, ob 18. uri utrip iz domačega kraja in ogled razstav, ob 20. uri pa kulturni program domačih društev in počitkovnih gostov. Za zabavo bo igral ansambel Šum, dobro pa bo poskrbljeni tudi za jedačo in pijačo.

PRIZNANJA ČEBELARJEM - Častni član Čebelarskega društva Semič Mirko Pavlin in predsednik društva Stane Plut sta čebelarjem za med, ki so ga dali v oceno, podelila diplome in bronasta, srebrna ter zlata priznanja. Eno od zlatih priznanj je prejel tudi Franc Movern (na levi). (Foto: M. B.-J.)

"TU ME JE MAMA ZIBALA"

ADLEŠIČI - V soboto, 25. julija, bo ob 90-letnici tukajšnje folklorne skupine v Adlešičih prvo srečanje zdomečev iz adlešičke krajevne skupnosti z naslovom "Tu me je mama zibala". Ob 16. uri bo pozdravni nagovor in obisk okolice vasi, ob 18. uri utrip iz domačega kraja in ogled razstav, ob 20. uri pa kulturni program domačih društev in počitkovnih gostov. Za zabavo bo igral ansambel Šum, dobro pa bo poskrbljeni tudi za jedačo in pijačo.

Kulturni tolar za kostelski grad

Eno najpomembnejših kulturno-zgodovinskih znamenitosti na Kočevskem obnavljajo že skoraj štiri desetletja - V prihodnjih letih predvidoma 120 milijonov tolarjev

KOSTEL - Grajsko naselbinski kompleks Kostel je ena pomembnejših kulturno-zgodovinskih znamenitosti Kočevske. Kot takšnega ga je zato država tudi uvrstila med projekte, ki se bodo v naslednjih nekaj letih finančirali iz kulturnega tolarja.

Grajski kompleks Kostel predstavlja svojstveno zanimivost ne samo zaradi zgodovine, ker so tu čez potekali najpogosteji turški vpadi, temveč tudi zaradi sedanosti, saj je še edino srednjeveško naselje v Sloveniji, kjer za grajskim obzidjem še živijo ljudje. Zaradi teh posebnosti grad obnavljajo že skoraj štiri desetletja, vendar pa zaradi skromnih sredstev, ki so jih v preteklosti namenjali za obnovo,

dela še zdaleč niso zaključena. Že v preteklosti saniranemu in delno rekonstruiranemu jugovzhodnemu stolpu se je zato pred nedavnim pridružil šele obnovljen jugozahodni stolp. Ob tem so se pri odstranitvi tudi do dva metra visokih nasutij pokazale celotne pritlične etaže. Z arheološkimi izkopavanji so zato nadaljevali tudi severno od stolpa, pri čemer pa so tudi sproti sanirali zidove.

Sončni sprejemniki le za dva tisočaka

Uspešno zaključili prvo akcijo samogradnje sprejemnikov sončne energije

KOČEVJE - Z vgradnjo sprejemnikov sončne energije na stanovanjsko hišo Marjana Zajca z Brega pri Kočevju so v ponedeljek popoldan uspešno zaključili prvo v Kočevju organizirano akcijo samogradnje sprejemnikov sončne energije. Akcijo je organizirala energetsko svetovalna pisarna, ki deluje v okviru republikega projekta ENSVET v Kočevju od začetka leta. Po besedah Matjaža Zupana z Gradbenevo instituta ZRMK iz Ljubljane, pod vodstvom katerega so v petih letih odkar vodi delo samograditeljskih skupin, po vsej Sloveniji namestili že preko 400 sprejemnikov sončne energije oziroma med 80 in 90 naprav na leto, je energetsko svetovalna pisarna v Kočevju med najaktivnejšimi v državi. Zato ne preseča, da so kljub prepričanju mnogih, da se investicija v sončne sprejemnike v Kočevju ne izplača, v razmeroma kratkem času pa objavi namere o organiziranju

akcije uspeli zbrati dovolj interventov. "Nekateri so se že sami hoteli lotiti izdelave, pa preprosto niso vedeli kako," je povedal energetski svetovalec Vladimir Bizjak o skupini 10 prijavljenih ljudi iz Kočevja in okolice.

Po obvezni seznanitvi s potekom akcije preko predavanj Matjaža Zupana so pred štirinajstimi dnevi pričeli z izdelavo sprejemnikov. Skupina je bila zelo iznajljiva, tako da so z upoštevanjem vseh stroškov materiala, izposoje orodja in plačila za posredovanje znanja prišli do zneska 110 tisoč tolarjev za 4 vgrajene sprejemnike. Vloženo delo članov skupine pri tem seveda ni vštetno. Ob tem, da država sofinancira investicije v ekološko sprejemljive vire ogrevanja in obnovljive vire energije v višini 108 tisoč tolarjev za 4 sprejemnike sončne energije, bodo ti člane skupine stali le 2 tisoč tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Obnovo gradu vodijo delavci Ljubljanskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Trenutno pripravljajo načrt za postavitev strehe na jugozahodnem stolpu in strelovodov, kar bo predvidoma bilo okoli 19 milijonov tolarjev. Ves čas nadaljujejo z arheološkimi izkopavanji, že v bližnji prihodnosti pa načrtujejo tudi delno rekonstrukcijo in sanacijo celotnega veznega trakta med obnovljenima stolpoma.

Iz kulturnega tolarja naj bi v prihodnjih nekaj letih za obnovo gradu pritekelo predvidoma okoli 120 milijonov tolarjev. Na Kočevskem bodo zato počasi morali začeti razmišljati tudi o primerni namembnosti stolpov. Izkopan je dovolj za manjši muzej, kot pravijo delavci Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, pa bi se v gradu dalo urediti tudi prireditveni prostor. Z izbiro primerne vsebine bi tako lahko grad, ki že v stanju, kakovosten je sedaj, zaradi svoje posebnosti privablja številne turiste, v polni meri zaživel tudi turistično.

M. LESKOVŠEK-SVETE

"LEPA" REKA RINŽA - Rinža velja ob izviru še vedno za čisto reko, skozi Kočevje pa se zaradi neurejene kanalizacije na njenem desnem bregu in izgubljene samočiščevalne moči zaradi prevelikih odvzemov vode vije že v takšnem stanju, da menda ne sodi več niti v najslabši kakovosti razred. Pripis "lepa" na označitveni tabli z imenom reke na mostu pri cerkvi v centru mesta je zato posmehljiva označitev njenega dejanskega stanja. (Foto: M. L.-S.)

Manjši primanjkljaj

Sprejeli rebalans proračuna

RIBNICA - Ribniški občinski svetniki so na zadnji seji pred poletnimi počitnicami sprejeli po hitrem postopku rebalans občinskega proračuna za letošnje leto. Razprava ni bila potrebna, saj klub povečanim prihodkom odhodki ostajajo isti - zmanjšuje se namreč le primanjkljaj, ki pa bo tako manjši, kot je bil sprva predviden.

Iz naslova sofinanciranje se bodo prihodki ribniškega občinskega proračuna povečali za 5 in pol milijona tolarjev, tako da znaša celoten proračun 869 milijonov in pol. Gre za višji znesek od planiranega, ki ga bo za obnovo Plečnikovih zvonikov na ribniški cerkvi primaknilo ministrstvo za kulturo ter za sofinanciranje galerijske dejavnosti v Miklovi hiši in sponzorski prispevek Jurija Rudeža za izgradnjo ceste na Ugar.

Ker vladala še ni izdelala meril za zagotovljeno porabo občin v letošnjem letu, so svetniki obravnavali in prejeli le predlagano zmanjšanje primanjkljaja proračuna, tako da skupni odhodki ostajajo nespremenjeni. Predvidoma že na prvi seji po počitnicah pa jih čaka obravnavata tudi ostalih sprememb proračuna, ki pa bo, kot je to običajno, zato tudi veliko bolj zanimiva.

M. L.-S.

Šola ohranja življenje!

Društvo Kostelcev podpira prešolanje otrok

FARA - Lani ustanovljeno društvo Kostelcev je na ministrstvo za šolstvo in šport v kočevsko občino posredovalo pismo, v katerem podpirajo prizadevanja OŠ Fara, v katero naj bi se na željo staršev v jeseni vpisalo 11 otrok iz kočevske osnovne šole Ob Rinži. V njem so podarili, da je potrebno voljo staršev upoštevati tudi iz drugih vidikov in ne, ker jim prešolanje otrok omogoča in dovoljuje zakonodaja.

"Vpiši pomeni po eni strani polne učilnice pri Fari, kjer ima šola po izgradnji Centra šolskih in obšolskih dejavnosti prostora za približno 80 otrok, pa drugi pa omogoča varstvo in prehrano ter obiskovanje pouka v eni izmeni v nasprotju s šolo v mestu, kjer poteka pouk od 1. do 8. razreda dvozimensko, omejene pa so tudi izvenšolske dejavnosti," so zapisali. Da je le še 6 odstotkov otrok v Sloveniji v tako slabih prostorskih pogojih, kot so kočevski, so v veliki meri pripisali ukinjanju šol na podeželu. Posledica tega je bilo izseljevanje ljudi iz Kočevje in druga mesta. "Šola pri Fari je ostala edina osmetsnika v preko 60 kilometrskem obmejnem pasu od Osilnice do Bele krajine, ki daje upanje, da se ta tragičen scenarij ne bo odvila do konca," so poudarili. Občino in ministrstvo so zato pozvali, naj ponovno proučita šolske okoliše glede na zasedenost posameznih šol in pogovore, ki jih nudijo.

M. L.-S.

VESELE POČITNICE

RIBNICA - Društvo prijateljev mladine Ribnica je tudi letos pripravilo Vesele počitnice, ki bodo za otroke od 6. do 12. leta trajale do 14. avgusta. V prvem tednu si bodo otroci ogledali nekaj najbolj prijubljenih filmov, pripravili lutkovno predstavo in slikali z vodenkami. Do konca julija jih čakajo veselje olimpijske igre (nogomet, tekma med dvema ognjemeta in tekmovanje v "gumitvitu"). V začetku avgusta bodo obiskali domače izdelovalce suhe robe in lončarje, spoznali "delo" čarownika, obiskali živalski vrt in se povzpeli na sv. Ano. Zadnji teden se bodo med drugim učili kuhanja, izdali bodo tudi časopis in pripravili poslovilni piknik.

"Strinjam se s turjaškimi pobudami"

Tako pravi laški župan Milan Tekavec - Turjačani so za svojo volilno enoto

VELIKE LAŠČE - Porocali smo o pobidi oziroma zahtevi Turjačanov o ustanovitvi volilne enote Turjak in da naj bi krajenvi odbor Turjak imel skoraj enake pristojnosti, kot jih je imela pred ukinitvijo njihove krajene skupnosti. Na vprašanje, kaj meni o teh pobudah in pripombah Turjačanov, je župan občine Velike Lašče Milan Tekavec odgovoril:

"Povsem se strinjam z vsemi turjaškimi pobudami. Vendar volilnega sistema ne moremo spremeniti, dokler ne bo sprejet novi zakon o lokalni samoupravi in volitvah. Če pa pred volitvami novi zakon ne bo sprejet, se bom prizadeval, da bomo klub temu izpeljali samoupravo od spodaj, se pravi, da bodo izvoljeni vaški odbori in krajenvi odbori, ki jih zdaj ni.

Co smo ustanisljali občino in ukinjali krajne skupnosti, je bilo rečeno, da imajo na Turjaku krajenvi odbor, ki bo opravljal v glavnem take naloge, kot jih je prej krajenva skupnost. Ne vem pa, zakaj ta krajenvi odbor ni zaživel. Turjačani imajo torej vse pravice, ki jim jih nihče ne krati, le uveljaviti jih morajo. To pomeni, da morajo sami izvoliti vaške odbore in krajenvi odbori.

Velja še vedno tudi, da kandidate za občinske svetnike lahko predlagajo le stranke, in ne verjamem, da se bo pri tem kaj bistveno spremenilo."

J. P.

FRIZURA, FIGURA, VIZURA

OSILNICA - Med pogovorom z ministrom za okolje in prostor Pavlom Gantarjem v Osilnici je osilniški župan Anton Kovač pozval predstavnico občine Kočevje Simo Peršak, naj pove, kako v Kočevju gledajo na urejanje prostora in okolja v osilniški občini. Simona je županovi željji korektno ustregla. Vendar je na začetku svoje razprave izrekla neko besedo, ki so jo poslušalci različno razumeli, zato so Simono po uradnem delu srečanja vprašali, če je dejala, da jo moti frizura ali morda figura tistega, ki je sedel med njo ter ministrom in županom. Simona je pojasnila, da ni šlo ne za frizuro in ne za figuro, ampak je izrekla le besedo vizura, kar naj bi pomenilo, da zaradi sedečega pred njo ni videla ministra in župana. Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika namreč beseda vizura pomeni: črta od opazovalcevega očesa do opazovanega predmeta. V tem primeru sta bila "predmet" Simoninega opazovanja minister in župan, a je opazovanje motila "neka figura".

P. C.

Po obeh mestih sedaj še večje vasi

To leta 2002 bodo v Dolenji vasi zgradili novo čistilno napravo, obstoječo v Ribnici pa razširili - Skupaj potrebnih preko 300 milijonov tolarjev

RIBNICA - V ribniški občini so v zadnjih nekaj letih naredili pomembni korak na področju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda. Na čistilno napravo v Ribnici je tako že priključenih 72 odst. vseh gospodinjstev v mestu, na čistilno napravo Sodražica pa kar 88 odst. prebivalcev Sodražice.

Po občutnem napredku v obeh mestnih naseljih ribniška Komuna sedaj načrtuje, da bodo do leta 2002 uredili kanalizacijo tudi v večjih vseh. Že zgrajenim 8.900 metrom kanalizacijskega omrežja s štirimi črpališči bodo zato moralni dograditi še 15.560 metrov kanalov, med katerimi bodo tako sekundarni kanali v mestu Ribnica kot kolektor za mestno naselje

Grič in zazidalno območje Hrastje. Zato bodo morali obstoječo čistilno napravo v Ribnici v velikosti 4.000 enot povečati še za 2.000 enot, razmišljajo pa tudi o postavitev začasne čistilne naprave Hrastje, velike 300 enot, na katero bi priključili okoli 70 stanovanjskih objektov. Da bo vsa Ribnica z večjimi primestnimi naselji komunalno urejena, bo po grobih ocenah potreben okoli 150 milijonov tolarjev.

Za vas Zamostec v krajevni skupnosti Sodražica predvidevajo izgradnjo kolektorja, s čimer se bo obstoječa kanalizacijska mreža z enim črpališčem in 9.570 metri kanalov, ki so priključeni na sodražko čistilno napravo velikosti 650 enot, povečala še za 2 ki-

lometra. Na novo pa načrtujejo postavitev čistilne naprave Dolenje vas, na katero bosta poleg Dolenje vasi priključeni še Prigorica in Nemška vas oziroma skupno preko 700 gospodinjstev. Za to bodo morali zgraditi preko 10 kilometrov kanalov, pri čemer pa načrtovana kanalizacijska mreža ne bo takšna kot v Ribnici, ampak bo zgrajena po ločenem sistemu tako, da se bodo meteorne vode vodile posebej. Postavitev nove čistilne naprave v velikosti 1.800 enot, za katero že imajo pridobljeni zemljišče in sedaj izdelujejo lokacijsko dokumentacijo, bo skupaj s potrebnim kanalizacijskim omrežjem stala predvidoma okoli 150 milijonov tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Bolj zapleteno, kot je kazalo

Ukmar še vedno samo obljudbla - 10. avgusta bo zapora regionalne ceste

PODPRESKA - Že tretja tiskovna konferenca v četrtem mesecu stavke v LIP-u v Podpreski, ki je bila 16. julija - te se je udeležil tudi protestni odbor krajanov - ni prinesla nobene rešitve, prej bi lahko dejali, da se situacija vse bolj zapleta, scenarij rešitve pa je vse bolj črn in meleg.

Tiskovne konference, lahko bi dejali tudi sestanka, se je udeležil celo najemnik Darko Ukmar. Ni pa bilo napovedanega ministra Ropa in Ivana Bizjaka, a se je tokrat odzval vabilo potoški župan Janez Novak, ki je dejal, da pozna razmere in se zaveda, kaj pomenijo delovna mesta za tako malo občino. Pravi, da se je o tem pogovarjal s pristojnimi, vendar brez uspeha. Ža bodočega najemnika ali kupca pa pravi, da će bo do domaćin, lahko pričakuje pomoč občine.

Na trenutke izredno vroča razprava se je odvijala bolj ali manj med predstavniki podjetja, ban-

gov, medtem ko za letošnje stavkoje leto lahko samo ugibamo. Pri tem zanika zakonitost stavke, saj delavec po njegovem mnenju niso članji sindikata.

Končni zaključek tega sestanka je, da zadeve še zdaleč niso rešene. Tisti, ki bi se že davno moralni pogovoriti o usodi podjetja, to razpredajo med delavci, le delavcem ne prisluhnute nihče. Predsednik protestnega odbora Franc Gorza je jasno povedal: "Bili smo pri vlasti, šli smo od Poncija do Pilata, a je vse ostalo le pri obljubah. 10. avgusta bomo ob 6. uri zaprljali republiško cesto. Če se v petih dneh ne bo kaj pozitivnega zgodilo, pa bomo zaprli tudi vse gozdne ceste, tako da z našega področja ne bo odpeljan niti kušek lesa več."

A. KOŠMERL

Komunali dela še ne bo zmanjkalo

JKP Grosuplje lansko poslovno leto zaključilo pozitivno - 67 zaposlenih - Kar 15 odstotkov invalidov predstavlja problem - Za ivanško občino letos 30 novih kontejnerjev

GROSUPLJE - Javno komunalno podjetje (JKP) Grosuplje, ki od leta 1996 deluje za občine Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, je poslovno leto 1997 sicer zaključilo s pozitivnim rezultatom, same komunalne dejavnosti pa kažejo negativni poslovni rezultat, kar pomeni, da se osnovne komunalne dejavnosti še vedno ne pokrivajo s ceno komunalnih storitev. Kot je povedal direktor podjetja Janez Skarlovnik, podjetje tudi sedaj posluje na pozitivni način, "pri tem pa si upam trditi, da smo že racionalizirali nekatere storitve, izjemno povečali prihodek, predvsem na tržnih dejavnostih - samo v preteklem letu več kot trideset odstotkov."

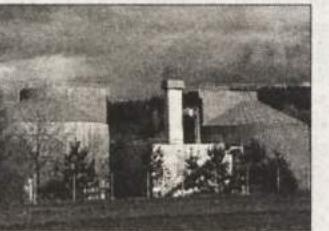
Sorazmerno visok delež prihodkov na tržnih dejavnostih lahko ustvarjajo le z veliko angažirnostjo večine delavcev, s primerljivo organizacijo in seveda na račun mnogo slabšega osnovnega vzdrževanja sistemov. Od lanskega marca do novembra so izvajali le prenove sistemov in delo po pogodbah, na sistemih le nujna vzdrževalna dela in odpravo napak, ki so najbolj pogoste ravno v tem času. Ni se čuditi, da imajo večino vodovodnih števcev s pretečenim rokom. JKP Grosuplje že nekaj let zaposluje 67 delavcev, problem je predvsem v strukturni

zaposlenih. Veliko težavo predstavljajo delavci s statusom invalidi drugi ali tretji stopnje. "V podjetju imamo kar 9 invalidov, kar predstavlja 15 odstotkov zaposlenih. To je dedičina preteklih let, v zadnjih treh letih imamo na novo le enega invalida. Trudimo se tudi zanje najti primereno delo," je povedal Skarlovnik.

Ob predstavitvi delovanja JKP je direktor podrobnejše razkril plan porabe amortizacijskih sredstev za letošnje leto, ki skupaj znašajo nekaj preko 67 milijonov tolarjev. Največ (40 milijonov tolarjev) bo šlo za vodooskrbo - v

načrtu imajo obnovo vodovoda med naseljem Cesta-Breg, obnovo vodovoda v naselju Šentvid, obnovo vodovodnih priključkov v Petrušnji vasi, obnovo vodovoda v naselju Krka, navezavo rezervoarja Vir, čistilne naprave Globočec, nove vrtne Stički potok center za procesno vodenje, obnovo čistilne naprave Globočec ter ostala nujna dela. Preostali denar bodo namenili za kanalizacijo in ivanško čistilno napravo ter za odvod odpadkov. Direktor Skarlovnik je še obljubil, da bo komunala letos za območje ivanške občine nabavila približno 30 novih kontejnerjev za odlaganje smeti.

L. MURN

IVANŠKA ČISTILNA NAPRAVA - Ivanška centralna čistilna naprava je po zaslugu tamkajšnjih podjetij, od katerih bi vsaj nekatera morala imeti svojo, zelo obremenjena. (Foto: L. M.)

CESTA

SEVNICA - Cesta na grad v Sevnici je na začetku brez asfalta in jamasta, ker jo prenavlja, potem ko so tam blizu podrlj Mlakarjevo hišo. Na podiranje Mlakarjeve hiše so domačini čakali zelo dolgo, tudi so zaskrbjeni, da se ne bi asfaltirano vlekelo tudi tako dolgo. Kakor koli že, ker je cesta razbita že zelo dolgo, je domačine, ki se vozijo po njej, do danes že posteno pretreslo. Če jamasta cesta stresa štivilne trebuhe, očitno stresa premalo pomembnih trebuhev še pomembnejših lokalnih veljakov. Drugače bi se kateri od teh že raztogotil in dal položiti asfalt.

"To nam je uspelo, saj so otroci resnično uživali, se marsikaj novega naučili in vsi sprašujejo, kdaj gremo spet," je navdušena priovedovalna ena najzaslužnejših za dober potek tabora, njegova vodja Tončka Jarc. Seveda pa to ne bi bilo mogoče brez odlično pripravljenega programa, ki so ga v petih letih prilagajali in obogatili s številnimi dejavnostmi. Vsako leto naredijo namreč tudi analizo in supervizijo, saj na taboru pišejo dnevnik tako otroci kot mentorji. Poleg uživanja v morju (večina ga je videla prvič, nekaj pa se jih je

celo naučilo plavati) so otroci, starci od 7 - 15 let, pod vodstvom mentorjev zelo radi ustvarjali v literarno-pravljicni, likovno-lutkovni, glasbeno-plesni delavnici, obiskali so strunjanske soline, kjer jim je solinar nazorno prikazal pridelavo soli, domačin Ivan jih je na zanimiv način seznanil z zgodovino Primorja ter z solinarstvom in ribištvo, ogledali so si Portorož itd. Za prijetne dni na taboru pa imajo zasluge tudi zanimivi gostje, saj jih je obiskala frizerka in tudi ansambel iz Trebnjega. Da so bili dnevi in Strunjani res nepozabni, so otroci pokazali na zaključni prireditvi, ki se je poleg direktorice CSD Anice Miklič udeležilo tudi presenetljivo veliko staršev.

"Za Center je zelo pomembno, da tem otrokom ponudimo med počitnicami nekaj, kar jim njihove družine ne morejo. Zato upamo na nadaljnji posluh občine," je povedala direktorica. Kandidatov jim ne bo manjkal, saj so v trebanjskih občinah skupaj s šolskimi svetovalnimi službami našeli kar 200 socialno ogroženih družin, ki bi prišle v poštev.

L. MURN

BILO JE NEPOZABNO - Udeleženci tabora so se na morju sprostili in resnično uživali. Da je bilo vse v redu, pa so seveda morali spoštovati taborska pravila, kar sloh ni bilo težko. Na sliki so pri obisku domačina, ki jim razlagata značilnosti Primorja.

"Gremo drugo leto spet?"

55 socialno ogroženih otrok več kot zadovoljnih teden dni na taboru v Strunjiju - V petih letih 330 otrok

TREBNJE - Čas od 11. do 18. julija si bo kot eno najlepših dni svojega otroštva gotovo zapomnilo 55 mladih iz trebanjske občine, ki so se v domu Elvire Tatovec v Strunjiju udeležili že 5. tabora socialno ogroženih. Največ zaslug ima organizator, Center za socialno delo Trebnje, ki je skupaj s pomočjo tamkajšnje občine - ta je večinski financer, za kar se ji lepo zahvaljujejo - pripravil tabor znamenom, da bi otroci, ki so ponavadi v svojem okolju iz različnih razlogov bolj ali manj izključeni iz dogajanja, pridobili samozavest, samopotrdbitev, nova znanstva.

"To nam je uspelo, saj so otroci resnično uživali, se marsikaj novega naučili in vsi sprašujejo, kdaj gremo spet," je navdušena priovedovalna ena najzaslužnejših za dober potek tabora, njegova vodja Tončka Jarc. Seveda pa to ne bi bilo mogoče brez odlično pripravljenega programa, ki so ga v petih letih prilagajali in obogatili s številnimi dejavnostmi. Vsako leto naredijo namreč tudi analizo in supervizijo, saj na taboru pišejo dnevnik tako otroci kot mentorji. Poleg uživanja v morju (večina ga je videla prvič, nekaj pa se jih je

Tretjina bi jih gulila šolske klopi

Izobraževanje brezposelnih

SEVNICA - Sevnica območna enota republiškega zavoda za zaposlovanje bo organizirala v šolskem letu 1998/99 izobraževanje brezposelnih, s katerim želi povečati splošno izobrazbo brezposelnih in zagotoviti slušateljem zlasti znanje, s katerim bi lažje našli delo. V občinah Brežice, Krško in Sevnica je zavod za zaposlovanje že v letosnjem marcu naštel in povabil na pogovor 332 brezposelnih, zlasti takih z nedokončano srednjim in nedokončano osnovno šolo. Od vseh naštetih so 93 posamično predstavili možnosti izobraževanja, medtem ko se jih je 40 vključilo v različne delavnice, v katerih naj bi natančneje ugotovili, kateri poklic jih najbolj zanimala. Po razgovorih na zavodu za zaposlovanje je izreklo željo za nadaljevanje šolanja približno 140 mladih, med katerimi je največ takih, ki bi končali nezaključeno srednješolsko izobraževanje, in tistih, ki bi pridobili prvi poklic po končani osnovni šoli.

L. M.

• Od omenjenih 332 brezposelnih se jih je do konca junija že zaposlilo 107, izmed katerih je 30 tistih, ki so se bili že v začetku pripravljeni izobraževati. Slika o trenutnem razpoloženju brezposelnih kaže, da bi se vključilo v izobraževanje za pridobitev prvega poklica, dokončanje šolanja in prekvalifikacijo natančno 100 mladih prebivalcev brežike, krške in sevnische občine.

Krjavljeve iskrice

ROŠLJ ZAGNAN, DA JE KAJ! - Lepo in prav je, da vse svoje naloge opravlja dobro in odgovorno. Ampak vseeno je težko verjeti, da obstajajo tudi svetniki, ki sredi dopusta, ko zasluženi počitek uživajo nekje na morju z družino, vseeno pridejo na sejo. Ja, pa bo držalo. Taki imajo celo v ivanški občini vsaj Janko Rošlj iz vrst LDS spada medne. Sam nase je bil ponosen, ki je povedal, da se je na zadnjem sejo občinskega sveta pripeljal iz Poreča in da bo tja po koticu takoj spet odpotoval, kot gre za nekaj zanemarljivih kilometrov. Ja, ta je pa vzel zaradi svoje poslanosti, še posebej zadnje čase, odkar je po odstopu strankarskega kolega Francu Godešu prevzel njegovo funkcijo predsednika Odbora za družbenje. Ali pa se razlog skriva v praznovanju županovega rojstnega dne...

PRAŽNIKOVA PRESENČA - Dr. Ana Pražnik, nova svetnica LDS (v pogovoru z Jožetom Mihelčičem), je že na svoji drugi

seji mnoge presenetila, saj je imela s pripombami zasluge, da se jih ni bila prav kmalu končana. Seveda so te še kako spominjale na njenega predhodnika Franca Godeša. Igor Bončina (SDS) si nameraval, da bi se v svinčni stoji zaviljil. Praznikova pa nazaj čisto na kratko: "Ne mislim ugotovljati, ali zna Bončina brati, poslušati in še kaj. To naj ugotovita sam." Rošlj pa užajeno "Zakaj ostali člani LDS ne bi smeli pomagati svetniški skupini? Kdo sploh Bončini dovoljuje, da to določa?"

Trebanjske iveri

KDO BO UREJAL ZELENICE? - Če kje, potem morajo biti zelenice urejene v stanovanjskem naselju, kjer nikoli ne manjka otrok, ki se lahko tam igrajo in poslušati v raziskovanju narava. Zato čudi slabo urejeno okolje med bloki med Gubčevom in Cankarjevo cesto. Ne samo, da zelenice nihče ne kosi in se jih morajo najpogosteje lotevati kar sami stanovalci, pač pa ti pravijo, da je tudi otroško igrišče zraven slabopremisljeno oziroumo so igrala pogosto pokvarjena. Stanovalci so o tem že obvestili tamkajšnje javno komunalno podjetje, ki pa menda za to ne odgovarja; zato se jih zdaj čudno, da jih je vseeno, kako izgleda okolica blizu pomembnih mestnih ustanov. Da o parkirnih prostorih, ki jih močno primanjkuje, raje ne govorijo.

KDO IN KDAJ BO POPRIVAL CESTO? - Če voznik iz Trebnjega zavije po stari cesti smeri proti Šentvidu pri Stični, je takoj od Biča naprej neveselo presenečen. Mišljena je seveda Pristavica. Dokaj dobra asfaltirana cesta se kar naenkrat spreminja. Asfaltirane plošče je sicer še mogoče zapaziti, vendar le po sredini. Ob kraju asfalta ni več, je odkrušen, cesta pa visi, tako da se dva avtomobila že prav težko srečata naenkrat, ali pa morata vožnjo vsaj upočasnit na minimum. Svoje priporomorejo tudi hiše v gospodarska poslopja tik ob cesti. Nujna bi bila prepričljivost in še kaj. Morda do tega ni prišlo, ker je cestni odsek na meji med trebanjsko in ivanško občino? Takoj naprej od Pristavice namreč ob cesti že pozdravlja tabla z napisom Občina Ivančna Gorica. Torej je na potezi Trebnje, kaj ne?

Sevnische iveri

V KOŠU, V "ZOSU" - Sevnische javnost še zmeraj nima priložnosti za poslušanje priljubljene zbadljive radijske oddaje Vse v enem košu. Te oddaje sevniški radio preprosto včne priznava. Vse v enem košu so pa radi ukinili nekako ob prihodu novega, zdaj že starega, radijskega direktorja. Sevnische klub vse neznanekom ukinitvi oddaje Vse v enem košu vedo, da so prodromi radijski novinarji moralni pod novoubljito utihnuti, vedeni, da je v Sevnici vse enem velikem "zosu".

DAROVANJE KRVI V KRMELJU IN SEVNICI

SEVNICA - Na nedavni krvadajalski akciji, ki jo je organiziralo območno združenje Rdečega križa Sevnica, je darovalo kri 413 ljudi, od teh 27, predvsem mlajših, prvih. Omenjeno akcijo so organizirali v Krmelju, kjer je dalo kri 117 od 127 prijavljenih darovalcev, in v Sevnici. Tu so prejeli kri 296 darovalcev, medtem ko se je na akcijo odzvalo skupno 315 ljudi. Območno združenje Rdečega križa Sevnica se zahvaljuje darovalcem in delodajalcem, ki so zaposlenim zagotovili vsaj en prost dan za darovanje krvi.

GASILSKA VESELICA V MOKRONOGU

MOKRONOG - Prostovoljno gasilsko društvo Mokronog prireja v soboto, 25. julija, ob 19. uri pri gasilskem domu veselico. Ob tej priložnosti bodo odprtli kip sv. Florijana. Za pleb bo igral ansambel Slavček, za pijačo in jedajo pa bodo poskrbeli domači gasilci. Pripravljava tudi bogat srečolov.

VEČINA NAŠLA KAKO DELO

SEVNICA - Po podatkih Republiškega zavoda za zaposlovanje območne enote Sevnica se je v Posavju letos vključilo v klub za iskanje zaposlitve 42 ljudi, ki so bili pred tem prijavljeni v povprečju 11 mesecov na zavodu za zaposlovanje. Več kot tri četrtečine vključenih v klub je žensk. Usposabljanje v klubu je končalo 28 oseb, od teh 22 žensk. Sedemnajst izmed tistih, ki so bili v klubu, je našlo zaposlitev za določen čas, 14 ljudi še vedno upa na zaposlitev in zato še obiskuje klub, osim pa je pošla volja in so odšli iz kluba.

M. LUZAR

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

TREBNJE - Kmetijska svetovna služba Trebnje vabi vinogradnike na terenski ogled vinogradov z inž. Jožetom Maljevičem, in sicer v četrtek, 23. julija, ob 15.30 pri zidanici Maksa Colariča v Zagriču, ob 18. uri pa pri zidanici Janeza Kocjančića v Liscu pri Dobrniču. Na terenskem ogledu vinogradov boste izvedeli vse o aktualnih opravilih v vinogradih.

V NOVI GORI - Djuro in Marija Bjeljac pa tudi vnuk Tomaž so prav radi v Novi Gori. Pred hišo, kjer je nastala fotografija, je prav prijetno, a prej mora šefer pozabiti, kako se je vozil do Nove Gore in po kako nenavadni cesti se bo odpeljal nazaj. (Foto: L. M.)

Krško ne bo ostalo brez ribarnice

Ribiške vojne v Krškem ne bo - Ribarnica začasno na desni breg Save - Jože Žabkar: "Zadovoljni smo, da se je zadeva končala za vse vpletene strani skorajda neboleče"

KRŠKO - Včasih se še tako zapletene reči razpletejo hitreje od vseh pričakovanih. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi s problemom Štefana Golovrškega, krškega prodajalaca rib, o katerem smo pisali v prejšnji številki.

Vse namreč kaže, da se je omenjeni ribar le zadovoljil z začasno preselitvijo na desni breg Save, hkrati pa se že pripravlja na odprtje ribarnice v Brežicah ter razmišlja o vrnitvi na krško tržnico, v povsem nov lokal seveda.

V prostore dosedanje ribarnice se bo res preselila mesnica Mercator-Agrokombinata, zaradi česar bodo lahko Krčani na majh-

nem prostoru zbirali kar med petimi prodajalci mesa. "Res je, da na Vidmu deluje več mesnic, toda mi smo svoje dosedanje prostore zaradi odločitve lastnika, podjetja Vidom, da bo lokal preuredil za druge namene, morali kar nekako na hitro zapustiti. Da bi ob hudi konkurenči, ki vlada pri prodaji mesa, obdržali svoj delež, smo bili prisiljeni na selitev v

dosedanje ribarnico in moram reči, da smo zadovoljni, da se je zadeva končala za vse vpletene strani skorajda neboleče," je zadevo pojasnil direktor Mercator-Agrokombinata Jože Žabkar.

Odslej se bo torej vedelo, kako in kaj. Tisti, ki so za meso, se bodo podali na lev breg Save, ljubitelji rib bodo raje stopili na desni breg in vse bo v najlepšem redu. Očitno je zmagala strpnost in to je pomembnejše od rib in mesa.

E. S.

PREDSTAVITEV KRČANOV - Kot smo že poročali, so prejšnji teden v ljubljanskem Domusu občine Krško, Zreče, Bovec in Destrnik-Trnovska vas obiskovalcem predstavile svojo turistično ponudbo. Največ pozornosti obiskovalcem in mimoindohi so pritegnili Krčani, saj toliko pravega cvička že dolgo ni bilo v našem glavnem mestu, poleg tega pa so brestaniški pevci z ubranim petjem krepko podaljšali čas razstave, seveda tega dne. Prireditve je obiskal tudi župan Danilo Siter, ki se je poleg plesnih spremnosti (na slike) izkazal tudi z nakupom umetniške slike in tako pomagal nesrečnim prebivalcem Posočja. (E. S., foto: Sonja Mrgole)

SPRAVA OB KLOBASAH

BRESTANICA, LJUBLJANA - Vsi Brestaničani dobro vedo, da med gospodrom gostilničarjem Dularjem in gospo gostilničarko Pohletovo ni nič. Nobenih vezi, ne poslovnih, ne prijateljskih, ne dobrososedskih. Tržno gospodarstvo in neusmiljena konkurenca sta pač

povzročila, da sta omenjena "oštirja" najraje videla, da se njune poti niso križale. Toda usoda je hotela, da sta pretekli teden na predstavitvi krške turistične ponudbe obiskovalcem za istim pultom ponujala vsak svoje klobase. Tako sta morala hočeš nočeš kdaj pa kdaj spregovoriti tudi kakšno besedo, priče pa vedo povedati, da so na njunih lichenih nekajkrat opazili tudi nasmeh. Da, da, zdrava konkurenca prinaša veliko koristnega.

L. M.

Judita, Alenka in Martina gredo v solo

Humanitarna akcija

ARTIČE - Judita, Alenka in Martina, Vrskove trojčice, ki so doma v Pečicah 17, pošta Podsreda, bodo 1. septembra prvi šle v solo. Osnovna šola Artiče je že ob njihovem rojstvu organizirala humanitarno akcijo, s katero je številni družini olajšala življenje. Socialna služba je poskrbela za njihovo bivanje v vrtcu.

Osnovna šola Artiče predlaga po navedbah ravnatelja Mihe Halerja tudi zdaj humanitarno akcijo, s katero bi trojčicom olajšali vstop v solo. "Našim trojčicom bi lahko pomagali na različne načine: potrebujejo šolske torbe z vso opremo, šolske copate in telovadno opremo, obutev in obleko, doma jim je potrebno urediti delovni prostor z ustreznimi mizicami in stoli. Za knjige iz učbeniškega sklada pa bo poskrbela šola Artiče," pravi ravnatelj Haler.

Ne gre dvomiti, da bo prvi šolski dan in poznejše obiskovanje šole kar velik zalogaj za Vrskovo družino, verjetno prevelik, da bi ga zmogla sama. "Začetek šolanja je kar precejšen denarni zalogaj za marsikatore starše z enim otrokom, ti stroški pa se nekajkrat povečajo v navedeni družini. Zato bi bila vsakršna pomoč zelo dobrodošla," vabi Haler k sodelovanju v človekoljubni akciji Haler.

Judita, Alenka in Martina imajo še dva brata, tudi osnovnošolca. V družini ni zaposlen nihče, otroci, njihovi starši in stari starši pa delajo in živijo na majhni kmetiji na demografsko ogroženem območju.

L. M.

POD VODOVODNIM STOLPOM - Kar nekaj manjših trgovin je odprtih v bližini brežiške znamenitosti, vodovodnega stolpa. Od minulega tedenja postavlja tudi prodajalna z elektroinstalacijskim materialom in svetili, ki sta jo odprla Jani Smrdej in Marjan Mirkac. Lastnika objektov je dobro založnost in pestro izbiro, saj vesta, da je tovorni prodajalni v Brežicah kar nekaj. (Foto: M. Vesel)

Bo Dobova ukinila samoprispevek?

Zapleti z bodočim igriščem

DOBDOVA - "Pred poldrugim letom smo zaprosili občino Brežice za spremembo prostorskih planskih dokumentov. Sprememba bi nam omogočila gradnjo zunanjih športnih igrišč in atletske steze pri šoli za potrebe šole in športnega kluba. Do danes se zadeva skoraj ni premaknila z začetne točke. Ne moremo graditi, ker prostorskih načrtov niso spremenili. Vendar smo že dali delati idejni projekt," pravita Miha Škvarč, predsednik, in Branko Prošec, tajnik krajevne skupnosti.

Dobovska krajevna skupnost je za ureditev igrišč namenila pred dobrimi 4 leti del krajevne samoprispevke. "Ker gradnja igrišč ni možna, se lahko zgodi, da bo krajevna skupnost nehala zbirati samoprispevek, ker se denar zbirja namensko. Krajevna skupnost je pripravljena sofinancirati športne objekte, ker želi, da bi šolarji hitreje prišli do njih. Vendar je gradnja igrišča za šolske potrebe naloga občine in ne krajevne skupnosti," pravita Škvarč in Prošec.

L. M.

KOSTANJEVIŠKA NOČ USPELA - Topel večer in tradicionalna prireditve Kostanjeviška noč sta v soboto v dolenske Benetke privabila več kot 2.000 obiskovalcev. Ti so si lahko kljub poletju ogledali več puštnih mask iz drugih krajev Slovenije, saj je bila Kostanjeviška gostiteljica že 6. srečanja pustnih skupin Slovenije, okrašene čolne s plavom Pforcenhausa in kostanjeviško godbo na čelu, ognjemet, kulturni program in uživali v drugih za veselico značilnih dobrota. Organizatorji in gostje so bili s prireditvijo zadovoljni, zato lahko upamo, da se prihodnje leto ne bo ponovila zgodba lanskega poletja. (Foto: T. G.)

Prevroče za razsodno odločanje?

Zapletov z novo srednjo ekonomsko šolo v Brežicah še ni konec

BREŽICE - Ponedeljkova seja brežiškega občinskega sveta je potekala tako, da bo mnogo tistih, ki komaj čakajo na vselitev v novo srednjo ekonomsko šolo, znova razočaranih. Res je, da je na zbranost in razsodnost svetnikov delno vplivala tudi velika vročina, toda zaradi samo treh svetnikov, ki niso podprli predloga zamenjave zemljišč, s katerim bi občina pridobila potreben prostor za izgradnjo pločnika od semaforiziranega križišča pri Blagovnici do nove šole, le-te ne bo mogoče odpreti v predvidenem roku, t.j. 2. oktobra.

Vsa opozorila, kaj takšno zavlačevanje pomeni za šolajočo brežiško in okoliško mladino, se natele na gluhu ušesha v zaradi pregetih možganov bo treba še enkrat sestti za svetniške klopi, kar tudi ni zaston. Kot je napovedal župan Jože Avšič, naj bi se svet občine na izredni seji sestal še ta mesec in vendar skušal zadevo premakniti z mrtve točke, na kateri se je znašel deloma tudi na račun nekoliko neprimerne časa, v katerem je zadnja seja potekala, saj je po vsej verjetnosti zaradi dopustov manjkanja kar tretjina svetnikov.

E. S.

UTRUJENI KANONIK - Kanonik Pforcenhausa Milan Kuplenik (na desni), ki je bil ena glavnih gonilnih sil pri organizaciji letosnjega Kostanjeviške noči, je bil že pred uradno otvoritvijo prireditve vidno utrujen. Nepoznavalci bi pomisili, da zaradi žlahtne kapljice, a steklenica radenske v roki govoril, da temu ni tako. Da pa utrujenost ni bila večja, je z nesrečno pomočjo skrbel domaćin Željko (na lev).

Na Čatežu bodo slavili

Praznik KS Čatež ob Savi

ČATEŽ OB SAVI - Krajevna skupnost Čatež ob Savi bo ta konec tedna že dvajsetič proslavila krajevni praznik, ob katerem se krajani spomnijo vrnitve izgnancev. Žnačilnost te KS je, da so praznične prireditve vsako leto v drugi vasi, letos pa je znova na vrsti sam Čatež, kjer se bodo dogodki vrstili kar tri dni.

Začelo se bo s petkovim rock koncertom, kjer bodo pozornost mladih zagotovo pritegnili člani Rock'n'Band, zanimivo pa bo tudi v soboto, ko se bodo razne oblike kratkočasenja obiskovalcev pričele že ob 13. uri. Najprej bo na vrsti turnir v funballu, ki ga bo vodil Sašo Hribar.

Ob 15. uri bo ob Topliški cesti na vrsti otvoritev prenovljenega Zadnikovega kozolca, kateremu bo sledil prikaz starega načina žetve pšenice in razstava v hotelu Terme na temo Slovenski kozolec, zatem pa se bodo v spustu čez brzice Save pomorili najboljši slovenski kajakaši in kanuisti, temu dejanju pa bo sledila zabava ob zvokih ansambla Happy hour.

Glavno dejanje tridnevnega praznovanja pa bo v nedeljo ob 14. uri, ko bo maščadušnico za v taboriščih umrle izgnance daroval nadškof dr. Alojzij Šuštar.

Tej slovesnosti bo sledilo odkritje spominskega obeležja ter srečanje izgnancev Posavja, Obsotelja in Dolenske na prireditvenem prostoru ob reki Savi, katerim bo spregovoril minister za delo, družino in socialne zadeve, mag. Tone Rop, podrobneje pa bo aktualno izgnansko problematiko predstavila podpredsednica DIS Ivica Žnidaršič. Prireditelji pričakujejo blizu tri tisoč izgnancev in njihovih svojcev.

E. S.

Skrbita jih kanalizacija in cesta

Krajevna skupnost Dobova, ki si prizadeva postati samostojna občina, za lokalni razvoj - Kdaj čiščenje dobovskih odpak? - Cesta bo varnejša, ko pač bo

DOBDOVA - Potem ko krajevna skupnost Dobova ni uspela prepričati oblasti v državi, da je zrela za samostojno občino, si prizadeva na vse kriplje, da bi šla v korak s časom v drugih pogledih. Tako je v zadnjem obdobju vložila v razvoj precej denarja.

Zgradila je pločnik ob Kapelski cesti v Dobovi ter javno razsvetljavo ob regionalni cesti in po nekaterih ulicah v Dobovi. Kupila je tudi nove stole za dvorano v pro-

svetnem domu in za osnovno šolo za 3 milijone tolarjev opreme. Na pokopališču je postavila nov križ in pred pokopališčem uredila parkirne prostore. Ob tem se nekaj dogaja tudi okoli Dobove, središča istoimenske krajevne skupnosti: posamezne vaške skupnosti namreč obnavljajo gasilske domove in obračajo kolo krajevnega razvoja naprej tudi še drugače. Če Dobovčani z veseljim predstavijo v zadnjem obdobju opravljeno delo, ne morejo povedati še nicesar o gradnji bodoče dobovske kanalizacije in čistilne naprave. Kanalizacijo in čistilno napravo kraj zelo pogreša, kot poudarjata Miha Škvarč, predsednik, in Branko Prošec, tajnik krajevne skupnosti.

Enako močno kot nezgrajena kanalizacija skrbi Dobovo obnovljena cesta med Dobovo in Brežicami. Cesta je z novim asfaltom hitreja in zato precej nevarnejša, kot je bila prej z razpokanim in jammastim voziščem, toliko bolj zato, ker so ostali mostovi poškodovani in preozki. Vprašljiva je tudi teža vozil na tej cesti, saj npr. po mostu v Mostecu vozijo nekajkrat težji avtomobili, kot to dovoljuje postavljeni prometni znak. Cesta je po posodobitvi, povedano v kratkem, nedokončana. Na to je KS Dobova opozorila tudi Direkcijo Republike Slovenije za ceste. Ta sicer priznava, da so vozne razmere slabše po obnovi ceste. Toda Direkcija odgovarja, da bo

omenjeno regionalno uredila skladno s svojim večletnim načrtom. Kdaj se bo to zgodilo, zato ne ve nihče, vsaj ne Dobova, ki seveda ni poklicana urejati omenjene ceste državnega in celo mednarodnega pomena.

L. M.

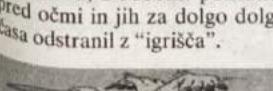
Odslej tudi v Dobovi krajevni odbor SDS

SELA PRI DOBOVI - V prenovljeni dvorani tamkajšnjega gasilske doma je bil v petek ustanovni zbor dobovskega krajevnega odbora Socialdemokratske stranke Slovenije. Za predsednika te podružnice SDS so navzoči izvolili Igorja Pineriča z Velikega Obreža.

Kaj misli o sedanjih razmerah in prihodnjem razvoju občine, je povedal tudi strankin kandidat za župana mag. Andrej Vizjak iz Brežic. Iz njegovih besed ter poznejše razprave, v katero so se vključili tudi gostje, je bilo čutiti kritičnost do nekaterih občinskih problemov. Večina navzočih se je strinjala, da funkciji župana in državnega poslanca nista zdravljivi, češ da reševanje lokalnih zadev zahteva celega človeka.

Zato so soglasno menili, da bi prihodnje volitve morale prinести v politični prostor občine več sprememb, več poštenja in stvarnejše načrtovanje razvoja, pot do tega cilja pa naj bi vodila preko čim večjega števila volilcev, predvsem iz vrst članov in simpatizerjev SDS ter vseh tistih, ki so, kot je dejal predsednik občinskega odbora stranke Milko Veršec, zaskrbljeni nad prihodnostjo svojih otrok.

E. S.

V času od 4. do 17. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Suzana Zgalin iz Dednje vasi - Roka, Branka Škober iz Brežice - Aleša, Nataša Šafer iz Brežice - Nino, Sonja Radič iz Malega vrha - Aleksandro, Stefka Klavžar z Velikega Kamna - Gregorja, Nina Lisek iz Sevnice - Evo, Shpresa Halilij iz Brežice - Ilirja, Karmen Čižmek z Biziškega - Teo, Darja Rihl iz Brežice - Išo, Mojca Žakšek iz Silovca - Kajo, Vesna Kozole iz Dolenjske Leskovca - Tilna, Antonija Bratuša iz Stranja - Andreja, Lidija Jakovina iz Dečnih sel - Gregorja, Klara Jeler iz Krškega - Nika, Marina Žakšek iz Sel - Amadeja, Sabrije Karimian iz Kostanjevice na Krki - Ardito, Regina Brajdič z Lok - Marka.

Čestitamo!

RAZPIS ZA PODJETNIKE IN OBRTNIKE

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto obvešča vse podjetnike in obrtnike na območju novomeške, šentjerješke in škocjanske občine, da je Sklad Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva objavil javni razpis za kreditiranje projektov malega gospodarstva v letošnjem letu. Namenjen je predvsem podpori tistih projektov, ki bodo omogočili nove zaposlitve, izvod izdelkov, uvažanje novih tehnologij, inovativno dejavnost. Obrestna mera posojila bo TOM + 3,5, za ostale pogoje in podrobnosti v zvezi z razpisom pa je možno zvesti v Podjetniškem centru Novo mesto, Kočevarjeva 1, tel.: 372-980, kjer lahko dobite tudi prijavne obrazce za razpis. Razpis je odprt do porabe sredstev. Nanj se lahko poleg ostalih prijavijo seveda tudi ti, ki so bili podprtji že pri občinskem razpisu posojil.

Štiri zvezdice za Megane

Najvišja ocena za varnost Megana pri trkih

Euro NCAP, neodvisen konzorcij evropskih javnih organizacij in združenj za ocenjevanje varnosti vozil, je v seriji preizkusnih trkov, ki so jih opravili z avtomobili nižjega srednjega razreda, Renaultovemu modelu Megane prisodil najvišjo možno oceno - 4 zvezdice za njegovo izjemno pasivno varnost običnih in bočnih trkih. V kratkem bo

Bo Novo mesto za mestni promet?

Družba I&I predlaga občini podelitev koncesije za mestni avtobusni promet - V naslednjih treh letih načrtuje povečanje obsega poslovanja za tretjino

NOVO MESTO - Te dni je koprsko družba I&I, ki je konec lanskega leta kupila avtobuse, linjske prevoze in del poslovnih prostorov prapadle družbe Gorjanci AP, novomeški občini predložila pobudo o uvedbi mestnega prometa in podelitvi koncesije. Po prvih razgovorih so v prisotnjem občinskem sekretariatu predlog pozitivno ocenili. O uvedbi mestnega prometa in o njegovih oblikih bo odločala občina oz. mestni svet. Po izkušnjah iz drugih mest in tudi iz tujine je namreč jasno, da urejenih javnih prevozov ni brez podpore občine ali mesta.

V družbi I&I so ugotovili, da bi lahko letno na progah mestnega prometa opravili 400.000 kilometrov prevozov in že v prvem letu koncesije pridobili 400.000 potnikov. Za to bi potrebovali 8 krajših vozil, v nakup katerih bi vložili 2,2 milijona mark. Po nujnem mnenju v prvem letu večji posegi v cestno infrastrukturo ne bi bili potrebni. Če bi se občina odločila, da podpre mestni avtobusni promet, bi ta lahko kmalu stekel. V I&I bi si, tako pravi direktor Ivan Djurkov, začasno pomagali z manjšimi vozili, ki jih

že imajo, saj je treba na nove avobuse po naročilu počakati 6 do 7 mesecev.

Djurkov ocenjuje, da njihova naložba v avtobusni promet na Dolenjskem nikakor ni bila napena. Kot pravi, bi lahko obseg poslovanja že v naslednjih treh letih povečali za tretjino in to predvsem na račun uvedbe mestnega prometa, reorganizacije primernih linij in izboljšanjem sistema drugih javnih prevozov. Spomladi se je pokazalo, da se da marsikaj še narediti na področju turističnih in tudi pogodbenih

prevozov, predvsem za osnovne šole.

Povečanje tržnega deleža bo zahtevalo naložbe, vendar je avtobusno prevozništvo, če je zastavljeno celovito, lahko donosno. Med drugim naj bi do leta 2002 zamenjali 70 odstotkov vseh sedanjih vozil. Vzporedno tečejo tudi prenove karoserij in vzdrževanje vozil. V treh letih naj bi tako popolnoma prenovili 30 vozil, ob tem pa ne pozabijo povedati, da je bilo kar 18 vozil, ki so jih kupili od Gorjancev, neprimernih za vsako obnovno. Raje so jih poslali razrez, kot da bi jih za nekaj tisoč mark prodali zasebnikom, ki bi potem s prebarvanimi kripami ogrožali promet, ljudi, okolje ter jim nazadnje delali neloyalno konkurenco.

B. DUŠIČ GORNİK

Ekologija vse pomembnejša

V Livarju z namenitvijo suhega filtra rešili najhujši problem onesnaževanja - Povečujejo zaposlenost - Načrti

ČRNOMELJ - Letos junija so v IMP Livar, d.d., Ivančna Gorica, proizvodni center Črnomelj, namesto treh vodnih filterov postavili enega suhega, na katerega so priklopili celotno čistilnico. Gre za veliko pridobitev tako za podjetje kot za samo okolje, saj je za to lokacijo zdaj najhujši problem onesnaževanja področja emisij prahu v okolico odpravljen.

Naloge na področju ekologije z vstopom Slovenije v Evropski unijo vse bolj zadevajo tudi slovensko metalurgijo. Čisto okolje postaja vse večja vrednota, kar je po mnenju delavcev v težki industriji prav, vendar pa so te investicije povezane z velikimi stroški, zato morajo ljudje razumeti, da se

dobjih ne da priti čez noč. "Tu v Črnomelu bo potrebno še veliko investirati, tudi oprema je v bolj slabem stanju, svoje je naredil moratorij. Žadnja pridobitev - suhi filter, ki ima številne prednosti - je podjetje stala okrog 200 do 250 tisoč nemških mark. Naj poudarim, da so šla vsa sredstva za ekologijo do zdaj izključno iz Livarja," je povedal vodja investicijskega vzdrževanja Alojz Kozan.

Za omenjeno investicijo so se najprej odločili, ker se je pokazalo, da je najhujši onesnaževalec prav prah iz peskalnih strojev.

V bližnjih prihodnosti namenjava montirati suhe filtre tudi na kupolnih peceh, nabavljeni so že suhi filtri za pripravo peska, za kupolni peč je pridobljena vsa dokumentacija ter podpisana pogodba z izvajalcem. "Vseskozi smo plačevali visoke takse in morda bi bilo bolje, da bi ta denar vlagali v ekološke naprave. Na kilogram koksa pride 2,7 enot ogljikovega dioksida, cena enote pa je od enega tolarja marca poskočila kar na tri tolarje. Na obeh lokacijah, v Ivančni Gorici in v Črnomelu, na leto porabimo okrog 3,5 do 4 tisoč ton koksa, kar pripelje do velikega zneska," je razlagal Kozan.

Sicer pa v Beli krajini povečujejo zaposlenost. Kot je povedal Andrej Selan, vodja Proizvodnega centra v Črnomelu, tu trenutno dela 196 ljudi, do konca leta pa se nameravajo približati številki 200. Na obeh lokacijah je zdaj 569 zaposlenih. Sicer pa je eden pomembnejših ciljev nekdajnega Bela tudi posodabljanje tehnologije.

L. MURN

KAJ SE DOGAJA NA AVTOBUSNI POSTAJI?

Novomeška avtobusna postaja, ki so jo nekdaj razglašali za najlepšo v državi, že nekaj let ostaja zanemarjena in propada. I&I je eden večjih med 12 lastnikov postaje, saj ima v lasti okrog 300 kvadratnih metrov uporabnih prostorov in sorazmernih skupnih prostorov. Družba je v prenove javnih sanitarij, ki so sicer v lasti občine, uporabljajo pa jih tudi stranke drugih lastnikov (predvsem lokalov), vložila milijon tolarjev. Odprla je prodajno mesto za vozovnice na postaji, zdaj pa predlaga občini, da bi osvezili notranjih del postaje, s čimer bi polepšali videt peronov. Ker gre za pomembni infrastrukturni objekt, bo potrebno še veliko dogovorov med lastniki. I&I se želi predvsem sporazumi z občino, da bi s pogodbo uredili razmerja pri uporabi prostorov. "Za prostore, ki so vezani na našo dejavnost, bomo poskrbeli, skrbimo tudi za ureditev zelenic. Pravljeni smo postati nosilci prenove in skupnih akcij, ne bomo pa tega sami financirali," pravi Djurkov. In se to. Lastnik najbolj neuglednega prostora ob postaji, zapuščenega gradbišča, ki je že leta vsem na očeh, je družba Real. Kdo bo to prepričal, naj kaj gradi ali pa zapre gradbišče, je še neznanka.

NOVE UNIFORME IN NOVA VOZILA - Družba I&I je nedavno kupila 15 novih vozil. 2 od mercedezev bosta stalno v Novem mestu, poleg tega pa pričakujejo še 5 novih renaultov, za katere je že sklenjena pogodba skupnega vrednosti 1,6 milijona mark. Ker je bilo treba tudi v prvih mesecih izboljšati vozila, so v Novo mesto pripeljali kar nekaj svojih novejših vozil. Na fotografiji vozniki v novih uniformah pred sodobnimi avtobusmi, s katerimi želijo povečati svoj tržni delež. (Foto: B. D. G.)

Vstopite, prosim!

"Kdor je pri, njegovo je delek," bi lahko prevedli znani rek naših sosedov, ki so ga ocitno vzel za svojega tudi nekateri naši manjši avtobusni prevozniki. Zasukali so rokave in spremo izkoristili nevednost uporabnikov ter neodločnost prometne inspekcije. Dogaja se takole. Potniki čakajo na avtobus na redni linijski prog in le nekaj minut pred prihodom rednega avtobusa, ki ima to progo registrirano, pripelje črni prevoznik, ustavi, pobere potnike in odpelje. Vmes seveda pobere tudi ustrezno vstopni denarja.

Taki črni avtobusni prevozi so na Dolenjskem in v Posavju še posebej pogosti in dobro razvijani. Uporabniki so mnogokrat prepričani, da je vse zakonito, saj imajo s takimi prevozniki večkrat sklenjene celo posebne pogodbe. "Zakaj ne bi v času demokracije in tržnega gospodarstva vozil vsak, ki je konkurenčen?" se

marsikdo vprašuje. Odgovor je s stališča dolgoročnega zagotavljanja dobrih avtobusnih povezav jasen. Črni avtobusni prevozniki namreč pobirajo potnike samo ob konicah, ko so sedeži dobro zasedeni in ko je tudi zaslužek dober. Tiste proge, na katerih je le malo potnikov, brez pomislov prepuščajo registriranim prevoznikom. Ti so dolžni linije vzdrževati ne glede na velikost prometna, kar jim dolgoročno znesete, če jim vmes kdo protizagonito ne pobere dobičkonosnih poslov.

Redni linijski avtoprevozniki so se zdaj zganili. Na Primorskem in Gorenjskem so menda s pomočjo inšpekcije že učinkovito pomeli s črno konkurenco. Dolenje in Posavce to delo še čaka, če ne prej, jeseni, ko bo tu spelšola in bodo črni prevozi spet zaživeli.

B. DUŠIČ GORNİK

Clio s samodejnim menjalnikom

Samodejni menjalnik Proactive preklaplja med devetimi nizi pravil pri izbiranju prestavnega razmerja

V kratkem bo na trgu novi Clio z novim samoprilagodljivim samodejnim menjalnikom proactive, ki bo na voljo v Clio z 1,6-litrskim motorjem z močjo 90 KM.

Proactive je oznaka za samodejni menjalnik novega rodu. Njegov aktivni program samodejno preklaplja med devetimi nizi pravil pri izbiranju prestavnega razmerja ter pri tem upošteva način vožnje (varčenje, športen), tip (spust, vzpon), oprijem cestička in obremenitev (prazen ali obremenjen avto). Novi menjalnik

v vsakem trenutku sam izbere tisoč prestavnov razmerje, ki bi ga izbral voznik pri uporabi ročnega menjalnika.

Proactive menjalnik je velik krok naprej v primerjavi z običajnimi samodejnimi menjalniki, saj so njegove zmogljivosti veliko večje, trdi pa manjše. Tudi poraba goriva pri vožnji s tem menjalnikom veliko manjša, prav tako vsebnost CO₂ izpuhu. Tak menjalnik je že nek časa na voljo v Meganu.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 25. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market Ragovska od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 20. ure: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 19. ure: trgovina Žepček, Ragovska od 8. do 11. ure: market Majka, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipa, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpetar od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne nijke od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- **Uršna selo:** od 8. do 12. ure: Urška
- **Straža:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostežba
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Samopostežba Šentjernej od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjernej
- **Žužemberk:** od 8. ure do 11.30: Market Škocjan
- **Trebnej:** od 8. do 11. ure: Samopostežba Blagovnica
- **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grč
- **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostežba
- **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipa, Market Čardak
- **Semič:** od 7.30 do 10. ure: Market Metlik
- **Metlik:** od 7. do 21. ure: Prima

BORZNI KOMENTAR

Kaj povzroča rast tečajev?

no realiziranje kapitalskih dobitkov ob prodaji svojih delnic.

Na OTC trgu je bila tudi minuti teden najaktualnejše trgovanje z delnicami Lisce. Njihov tečaj je naraščal do vrednosti 1.400 tolarjev, nakar je pričel postopno padati in je v ponedeljek pristal pri 1.200 tolarjih. Ker je še vedno skoraj edini kupec ena sama borzna hiša, je tudi cena, ki se vsak dan oblikuje na trgu, skoraj izključno od njih. Tečaj Liščin delnic se zato znižuje sorazmerno s popuščanjem interesu te borzne hiše (ali kupca, ki stoji za njimi) po novih nakupih. Če je njihov obseg nakupov v začetku v posameznih dneh presegal 50 milijonov tolarjev, je v ponedeljek znašal le še skromnih 6 milijonov. Veden več kupcev se odloča tudi za nakup delnic nekaterih PID-ov. Ideja teh nakupov je v tem, da so njihove cene trenutno tako nizke, da bistveno nižje skoraj ne morejo biti več. Obstaja pa dovolj velika možnost, da se bodo njihovi tečajti v doglednem času popravili za nekaj sto tolarjev po delnici, kar bi v posameznih primerih lahko prineslo tudi do 100-več odstotni zaslužek.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
tel.: 068/371-8221, 371-8228

To tiskovne konference nismo mogli razumeti, zakaj vlada že tri leta izbira koncesionarja med dve-ma kandidatom že dolga tri leta, po nastopu ministra Metoda Dragonjeve pa je zaplet razumljiv.

Znano je, da je vlada pred štirimi leti objavila javni razpis za izbor koncesionarja za gradnjo verige hidroelektrarn na spodnjem delu reke Save. Prav tako je znano, da so roku prispele štiri prijave, od katerih je komisija predlagala v ožji izbor dva ponudnika. Eno ponudbo so podala Savske elektrarne iz Ljubljane, drugo pa firma v mešani mednarodni sestavi in lasti Sava, d.o.o. Minister je navzoče na konferenci seznanil, da se koncesionarjev zaključuje v bovljih vodnih resursih, kakor bi tudi v času dovoljne razvojne poti, ki je način, s katerim se obnovi vodna energija. Vrednost vodnih resursov je v tem času zelo visoka, saj je vodna energija ključna za razvoj države in krajine. Vrednost vodnih resursov je v tem času zelo visoka, saj je vodna energija ključna za razvoj države in krajine.

Tak način izbora mimo razpisnih pogojev pomeni nespoštovanje načela pravne države in krajne koalicjske kupnine. Vemo, da sta oba kandidata poimenovana domača varianta in avstrijska varianta, da z izborom avstrijske variante slovenski proračun za čas trajanja koncesije izgubi okoli 700 milijonov nemških mark, ker jih bo odnesel s seboj tuj koncesionar

(za to trditev razpolagamo z ustreznim strokovnim izračunom). Prav tako ne moremo razumeti, zakaj razprava in usklajevanje, če je zn

Bodo namakali polja iz Kolpe?

V črnomaljski občini zaradi pritožb še po dobrem desetletju ni pravnomočna komasacija Podturnščica - Krasinške in gribeljske njive že nekaj let čakajo na namakanje

ČRNOMELJ - Črnomaljsko kmetijstvo tarejo številni problemi, že sedaj pa je zagotovo, da vsem ne bodo mogli biti kos. Na številnih potestih zaradi razdrobljenosti namreč ni mogoča intenzivna proizvodnja. Zemlja, na kateri so nekaj kmetovali, zarašča in to celo tam, kjer so ugodni pridelovalni pogoji. Ni pa zakona, po katerem bi bili lastniki zemlje, ki jo ne obdelujejo, le-to dolžni dati in najem ali jo prodati.

Povrh tega v črnomaljski občini niso rešeni niti komasacijski postopki. Tako komasacija Podturnščica, ki na 427 hektarjih poteka že od leta 1985, zaradi štirih pritožb še vedno ni pravnomočna. Upravna enota Črnomelj sicer pripravlja vpise v zemljiško knjigo za parcele, kjer pri komasaciji ni bilo pritožb. Vendar zaradi nerešenega komasacijskega postopka prihaja do težav pri najemanju ali nakupu kmetijskih zemljišč, obveznosti glede urejanja kmetijskih zemljišč ipd. Drugi problem v dolini Podturnščice je nevzdrževani drenažni sistem. Zaradi ukinitev republiškega denarja za te namene in zaradi sprememb pri upravljanju in gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči je bilo vzdrževanje drenažnih sistemov po letu 1992 opuščeno. Sanacija drenažnega sistema doline Podturnščice, ki obsega 128 hektarjev, bi po predčemu veljala dobrih 20 milijonov tolarjev. Črnomaljska kmetijska zadruga je s tem problemom seznanila tudi ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V črnomaljski občini pa pričakujejo, da bo drenažni sistem dobil tudi upravljalca, ki bo poskrbel za njegovo sanacijo in vzdrževanje.

Nič manjši ni problem namakanja, saj so po uvedbi namakalnega sistema na metliškem Krašincu pred tremi leti prekinili z

urejanjem tega sistema. Izjema je bil le namakalni sistem iz lastnega zajetja za štiri hektarje gribeljskih polj. Vendar v črnomaljski občini poudarjajo, da morajo čim prej uresničiti nacionalni projekt namakanja, ki bi v prvem delu zajel okrog 178 krasinških in gribeljskih polj ter dokončati sistem namakanja na sedmih hektarjih gribeljskih polj. Čeprav so na občini že izbrali izvajalca za pripravo izvedbenega projekta, za izdelavo projektov pa so jim odobrili denar na kmetijskem ministrstvu,

se zavedajo, da bo pri uresničevanju nacionalnega projekta najbrž prišlo do problemov pri pridobi-

• Do leta 1994 je bilo v črnomaljski občini obdobje pospešenih agromelioracij, saj je bilo urejenih kar 6.420 kmetijskih površin in 268 kilometrov poljskih poti. Po tem letu pa je glede na sprejeti plane agrarnih operacij agromelioracij občutno premalo. Krivda je predvsem pri kmetijskem ministrstvu, ki za te namene namena občutno manj denarja.

vanju koncesije za črpjanje vode iz Kolpe za namakanje. Zato bodo za rabe mejne reke gotovo morali doseči meddržavni sporazum.

M. B.-J.

SEMIŠKE KMEČKE IGRE - Semiško Turistično društvo in Društvo podeželske mladine Semič sta v nedeljo v Semiču pripravili prve semiške kmečke igre. V žaganju brezovega hloha, smučanju na travi, nalaganju sena na voz in vasovanju se je pomerilo pet ekip. Najbolje so se odrezali člani Društva podeželske mladine iz Krškega (na fotografiji pri nalaganju voza), drugi so bili veterani s Črešnjevca, sledile pa so ekipe Društva podeželske mladine iz Metlike, Semiča in Mihelje vasi. (Foto: M. B.-J.)

O PRIDELOVANJU SLADKORNE PESE

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje vabi vse kmetovalce z območja Trebnjega, ki namegravajo v prihodnjem letu pridelovati sladkorno pese, na sestanek, ki bo v sredo, 29. julija, ob 9. uri v Centru za izobraževanje in kulturo (stara osnovna šola). Na sestanku boste izvedeli vse o pogojih pridelovanja.

SLABA SOCIALNA VARNOST KMETOV

ČRNOMELJ - Po podatkih Davčne uprave RS si je pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje iz kmetijske dejavnosti v začetku leta 1994 leta v črnomaljski občini plačevalo 122 kmetov, marca lani pa 165. Le zdravstveno zavarovanje pa si je plačevalo 37 kmetov, lanskega marca pa 43. Glede na to, da je v črnomaljski občini 1.766 kmetij, so podatki davkarjev zaskrbljujoči, saj je očitno, da je socialna varnost kmetov zelo šibka.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek je bilo na novomeški tržnici zelo veliko borovnic, najrazličnejše sveže zelenjave in sadja. Borovnice so prodajali po 500 tolarjev kozačec, lisičke po 800 do 1000 kilogram, jurčke po 1800 do 2000, rdečo peso po 120 do 200, kumarice po 100 do 120, kumarice za vlaganje po 250, stročji fižol po 200 do 300, bučke po 100 do 150, zeleno solato po 400, krompir po 80, česen po 50, čebulo po 150, zelje po 120, paprika po 200 do 300, feferone po 300, blitvo po 200, paradiznik po 200 do 250, šopek pehtrana po 200, jabolka po 100 do 200 tolarjev kilogram, hruske po 150 do 300, breskve po 100 do 200 tolarjev kilogram, maline po 500 liter in orehe po 900 do 1000.

Obdelano strnišče - naložba za naprej

Zdaj je čas za setev strniščnih dosevkov - le minimalna obdelava tal

Večina ozimnega žita, pa tudi jarega, je v teh dneh pospravljenega z njiv, toda vse bolj opažamo, da je čedalje manj strnišč obdelanih. Po eni strani tarmamo, da imamo premalo njivskih površin, po drugi strani pa ne znamo izkoristiti obstoječe. Naravne danosti nam omogočajo, da letno pospravimo dva pridelka z iste površine.

S strniščnimi dosevkami lahko pridelamo kvalitetno krmo za živilo in pozno jeseni in zgodaj spomladni, ko travniki komaj ozelenijo. Ker je vse manj kmetij, ki se intenzivno ukvarjajo z živinorejo, le-te pa si krmo zagotovijo z glavnimi posevkami in na travnikih ter pašnikih, je manjša potreba po strniščnem pridelku. Pri tem pa se ne zavemo, da neobdelano strnišče pustimo nemilosti narave. Sončne pripeke, poletne nevihte tla osušujejo, zaskorijo, zbijajo. Zeleno odeja je za njivo kot obleka za človeka. Rastline varujejo tla pred izpiranjem, odnašanjem

zemlje, hranil, jo delajo rahlo in zračno. Predvsem pa preprečujejo zaplevljenost. Kdo še ni opazil prečudovitega ajdovega polja, kjer ajda sama obračuna s pleveli? Mnogo manj je problemov naslednje leto s pleveli v koruzi ali v krompirju, če je bilo strnišče obdelano.

To je še toliko bolj pomembno, ker imamo zelo ozek kolobar in s setvijo križnic ali metuljnje omilimo škodljiv vpliv ozkega kolobrja. Po detelji pravimo, da so tla spočita, da po njej vse uspeva. Veliko koreninske mase ostane v tleh, ki se pretvarja v humus in ustvarja godna tla. Sto in več kg čistega dušika so sposobne dati metuljnici tlem v enem letu na ha njive. Drago, vendor potrebno hranilo, le će se nam zdi še vredno sejati krmne rastline, ki bi morale biti stavni del vsakega njivskega kolobrja. Ekonomski situacija v kmetijstvu je privreda ljudi do prepričanja, da se pač ne splaća sejati po strnišču, ker gledamo kg detelje z golj skozi liter mleka ali kg mesa, ne vidimo pa posrednih koristih s setvijo strniščnih posevkov. A kdor misli kmetovati tudi v prihodnjem, mu ne sme biti vseeno, ali je strnišče obdelano ali ne. Tega se zavedajo tudi nekatere občine in podpirajo setev strniščnih posevkov s tem, da regresirajo seme.

Na voljo imamo široko paleto strniščnih posevkov za krmo živali, kot so npr. krmna ogrščica, pa mešanice raznih detelj, kot so prezimna

inkarnatka, lucerna ali črna detelja in nepreizmna perzijska. Zaradi lažjega spravila jih pripomoremo v kombinaciji z ljuško. Tu so še zelo kvalitetne mešanice z žiti, graham ali grăšico in ljuško za jesensko setev...

V kolikor ne potrebujemo krme za živilo, se strnišče poseje z oljno redkvijo, bolj poznano po sorti raula ali facelijo, pa tudi gorjušico. Vse dajo ogromno zelenle mase na površini, ki jo v jeseni pred mrazom podporjemo, in nam nadomestijo hlevski gnoj. Konec julija je še zadnji čas za setev ajde, ki zacveti in med konec poletja. V tem času lahko sejemo razne korenovke, kot so strniščna repa za kisanje, koleraba, rdeča pesa in razne solatnice, kot je radič, endivija, kitajska kapus itd.

Za tla sta zelo ugodni prezimni oljna ogrščica in oljna repica, ker pa se žal pridelka ne da prodati, sta zgnili z naših polj.

Za setev je potrebna le minimalna obdelava tal, kot je plitvo oranje, za križnice lahko le obdelava s predsetnikom. Ajda običajno ne potrebuje dodatnega gnojenja, medtem ko ostalim posevkam damo npr. 300 kg NPK 15:15:15 ali samo 40 kg čistega dušika, odvisno od založenosti tal s hranili. Za trave se priporoča po setvi valjanje površin, da pride do boljšega stika z vodo in do sigurnejše kalitve. Vsekakor pa je potrebno, da strnišče čimprej obdelamo, ko je v tleh še dovolj vlage in hranil. Tako pride do hitrega vznika in rasti posevkov, kar onemogoča razvoj plevelom.

MARJETA UHAN, dipl. inž. kmet. Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek Novo mesto

NA ROKE ŽELI RŽ - Malokdo dandanes še seje rž, na Trebelnem pa so jo lani in letos pri Ribčevih. Razlog je predvsem slama, ki so jo lani potrebovali za nastiljanje živini, letos pa so jo obljubili Turističnemu in vinogradniškemu društvu Mirna Peč. Rž zraste namreč mnogo višje kot pšenica, tako da je tudi slame več. To pa člani turističnega društva potrebujejo, da bi na novo prekrili svojo leseno utico, ki so jo letos izdelali za cvičkarijo. Po dogovoru z gospodarjem so se v petek, 17. juliju, zbrali pri Ribčevih s srpi in kosarni, ter se v še pravi popoldanski vročini odpravili na okrog 20 arov veliko njivo rži. Ob kozarčku vinca jim je šlo kar dobro od rok: ženske so delale snope, ki se zdaj že sušijo v kozolcu, čaka pa jih še mlatev. Prihodnje leto namenljajo organizirati žetev prav po starih običajih. Žito bo seveda ostalo Ribčevim za krmo živilne, ržena slama pa bo služila za novo streho lesene utice. (Foto: L. Murn)

Inž. M. LEGAN

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

stim padom in klobuk dobro premeša;

- potek s CO₂, ki ga je za letošnjo trgatev razvila nemška firma Willmes, v Sloveniji zelo poznana po prešah. Cisterna je zaprta. Nabira se v moštu CO₂, nastaja pritisk. Z mehanizmom ta veliki pritisk, ki je okrog 4 bare, na hitro zmanjšamo, klobuk tropin se razlomi in dobro pomeša z moštom;

- potapljanje klobuka z nogam podobnimi elementi, ki so poganjani s hidravliko ali s pnevmatičnim pritiskom.

Vsi ti navedeni sistemi olajšajo delo v jeseni, niso pa nujni. Za velike pridelovale vina pa so te mehanizirane vrelne kadi (vinifikatorji) nujne. Manjši pridelovalci ostajajo gotovo pri odprtih kadeh, kjer je možno postopek izluževanja barvnih in taninskih snovi iz jadnih kožic zelo lepo usmerjati. V kadeh nastajajoči plin CO₂, povegne iz površine klobuka, ko se alkoholno vrenje umirja. Tak stik z zrakom ima lahko tudi pozitivne učinke na kakovost močnih rdečih vin iz zrelega in zdravega grozja. Drugače je pri cvičku in mladih rdečih vinih, predvsem z večjim deležem žametovke. V tem primeru začnemo prešati že, ko je vrenje najbolj burno, da zadržimo čimveč svežine in sadnih arôm grozja.

Trežja prodaja vina na splošno in večja iskanja rdečih vin na trgu nas zavezuje, da se čim bolj potrudimo pri rdečem vnu. Glede na leseno posodo, ki jo imamo na razpolago za zorenje rdečega vina, ne nastajajo samo v (vinifikatorju) vrelni posodi, točno določenega sistema obratovanja, ampak tudi v vinogradu. Čudežnega vinifikatorja ni. Kletar z znanjem pa lahko v vsakem od "sistemov" dobi venino, ki ustreza grozdu, ki ga je pridelal. Naj na kratko naštejemo različne sisteme, ki v kovinski cisterni pospešujejo raztopljanje jagodnih kožic:

- mešanje klobuka z loputami, ki so vodoravno kot roke ali vesla, pritrjene na pokončno os, ki se občasno vključi in vrti, da porazdeli tropine po moštu;

- preplavljanje klobuka z moštom. Nad cisterno je še ena manjša posoda, do polovice velikosti spodnje cisterne. V to zgornjo cisterno se z različnimi tehnikami spravi mošč, ki se spusti v spodnjo cisterno s prot-

zgornjo močjo.

- Vina, ki so (pre)sladka, je potrebno močneje zveplati (pre-sladka in ne prelahka).

- Vonjo po tobaku, ki v komaj zaznavnem odtenku lepo obogata rdečega zrelega vina. (Zrelega in ne mrzlega).

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Pripomočki za sočenje

Sokove si lahko najceneje in najbolj kakovostno pripravimo doma z različnimi pripravami za sočenje, kot so klasični sokovnik, električni sokovnik in sokovnik v obliki ekonom lonca. Sočimo vrtne in gozdne sadeže ter zelenjavno, kot je rdeča pesa, korenje, paradižnik in drugo. S sodobnimi pripomočki lahko sočimo tudi različna zelišča, kot so arnika, metla, melisa, pelin itd. Sokovi iz domačega sadja so okusni in ohranjivo naravno barvo ter aroma. Pripravljamo jih brez konzervansov! S klasičnim načinom sočenja lahko prihranimo tudi do 90 odst. sladkorja, v živilu pa ohranimo večji del naravnih hranilnih snovi. Kakovost soka je odvisna od zelenjave in zelišča.

Domači sokovi so motni, ker niso filtrirani in vsebujejo še precej koristnih sadnih in zelenjavnih ostankov. Zelenjavne sokove uživamo kot pijačo, mešamo jih lahko tudi s sadnimi, kot primer so korenje in jabolka, rdeča pesa in jabolka, jabolka in breskve itd.

Priporočljivo je, da pes pred sočenjem olupimo, paradižnik prerežemo na polovico, ribezu ni treba odstraniti pečljev, jabolka in hruške sami prerežemo na 4 dele, drugim vrstam sadja pa odstranimo koščice in pečke. Zeliščne sokove uporabljamo kot dišave ali kot zdravilne napitke. Med sodobnimi pripomočki naj bi vsako večje gospodinjstvo imelo enega od naštetih sokovnikov.

Klasični sokovnik sestavljajo: kozica, v katero natočimo vodo, Električni sokovnik je sestavljen iz lonca na zvišan pritisk (kot ekonom lonec) in dodatne opreme za sočenje. Ker se v loncu ustvarja pritisk, je sočenje hitrejše kot v klasičnem sokovniku. Glavni sestavni deli so: osnovni lonec, zbirna posoda, pokrov z držajem, cedilo, dva nosilca, izločna cev in varnostni ventil. Sok, pripravljen v ekonom sokovniku ohrani večino hranilnih snovi in tudi delo z njim je enostavno.

HELENA MRZLIKAR

Gorše se vrača v Kostanjevico

Ga. Bratina iz Toronto je Galeriji Božidarja Jakca poklonila 46 del Franceta Goršeta - Razstavo otvoril minister za kulturo - Govornik dr. Andrej Smrek - Bogatejša stalna zbirk

KOSTANJEVICA - Minister za kulturo RS Jožef Školč je v petek, 17. julija, v Lamutovem likovnem salonu odprl razstavo del akademskega kiparja Franceta Goršeta. Zasluga za razstavo gre v prvi vrsti dr. Glorij Slavki Bratina iz Toronto, saj je Galeriji Božidarja Jakca iz zasebne zbirke, ki sta jo s pokojnim možem dr. Vojkom ustvarila v času prijateljevanja z Goršetom, poklonila 46 umetnikovih del - 16 plastik in 30 risb, ki bodo obogatila njegovo stalno zbirko iz leta 1993.

"Veseli smo bogatega darila, ki bo omogočil boljši pregled Goršetovega opusa. Obenem pa je današnje dejanje nekakšen obliž na bolečino Franceta Goršeta, ki mu

je bila prizadejana leta 1972, ko so bila njegova dela dobesedno izgnana prav iz tega prostora," je v nagovoru povedal direktor Galerije Bojan Božič. Ko so umetniku mnogi obrnili hrbot, je imel eno od svojih zatočišč prav v družini Smrek v Kostanjevici, zato se zdaj Gorše na nek način simbolično vrača v enega svojih domov pod Gorjance v objem Krke.

Božič se je za učinkovito pomoč pri uresničitvi tega plemenitega dejanja ge. Bratinove zahvalil tako ministrstvu kot pokroviteljem, še posebej pa Ladu in dr. Andreju Smrekiju - slednji je dela v Torontu prezel in srečno pripeljal v Slovenijo ter pomagal tudi pri pripravi razstave in kataloga, v katerem je prispeval stro-

kovno besedilo. Kot je poudaril v slavnostnem govoru, je danes Goršetova stalna razstava v Kostanjevici bogatejša prav v šibkejšem delu, iz njegovega ustvarjanja v petdesetih in šestdesetih letih, kar sta pokazala že izbora obeh velikih preglednih razstav v Lamutovem likovnem salonu leta 1972 in v ljubljanski Moderni galeriji leta 1987/88. Nekaterih Goršetovih tehnik do sedaj sploh nismo imeli, na primer risbe, lesene plastike, tolčenega bakra.

"Takšna dejanja, kot nam ga kaže ta zakonka Bratina, so žal redka, zato smo jima še posebej hvaležni, da sta postavila vzor, kako naj javnost nastopa v odnosu do javnih institucij. Upam, da bomo v tej smeri zbiranje nadaljevali in tako najbolje potrdili njune namere," je zaključil dr. Smrek.

Slavnostno otvoritev Goršetove razstave je z občutenim recitiranjem treh Prešernovih pesmi obogatila igralka Štefka Drolc.

L. MURN

GOSTJE - Minister Školč z ga. Bratino, zraven Bojan Božič in dr. Andrej Smrek.

KONCERTI STARE GLASBE

BREŽICE - 2. Festival Brežice 1998 se danes, v četrtek, 23. julija, nadaljuje s četrtim koncertom. Nastopil bo češki ansambel Musica Florea, v soboto, 25. julija, mednarodna skupina The Harp Consort - edino ta koncert bo na gradu Moravci, v nedeljo, 26. julija, britanska zasedba I Fagiolini, v torek, 28. julija, britanski ansambel The Purcell Quartett in v sredo, 29. julija, avstrijska skupina Ensemble Musica Poetica. Vsi omenjeni koncerti bodo potekali v Viteški dvorani Povavskega muzeja in se bodo pričeli ob 20.30.

ANIN SEJEM

VIŠNJA GORA - Turistično društvo Višnja Gora v nedeljo, 26. julija, po nekaj letih spet pripravlja Anin sejem. Oblikujajo, da bo zelo pestro in zabavno, tako kot v starih časih. Vabljeni!

V SOBOTO JAVNO VODSTVO

NOVO MESTO - V soboto, 25. julija, bo ob 11. uri v galeriji Dolenjskega muzeja javno vodstvo po arheološki razstavi Kapiteljska njiva Novo mesto. Po razstavi bo vodil avtor Borut Križ.

V Višnjo Goro po 70 letih

Ob 520-letnici mesta nov zbornik z naslovom V Višnjo Goro - Pretekli in sedanji utrip mesta

VIŠNJA GORA - Ob 450-letnici Višnje Gore je tamkajšnje gasilski društvo poskrbelo za izdajo 16 strani obsežne brošure, ki je na kratko opisala zgodovino mesta. Po sedemdesetih letih se je marsikaj spremenoilo in letošnja 520-letnica t.i. polzevega mesta je bila lepa priložnost za izdajo novega, obsežnejšega pregleda dogajanja nekdaj in danes. Turistično društvo s prijedavnim predsednikom Pavlom Groznikom je v nekaj mesecih pripravilo 125 strani obsegajoč zbornik z naslovom V Višnjo Goro. "Knjiga je taka, kakršna je. Čas je vplival na kakovost in izbor besedil, ki jih je še kar nekaj ostalo za novo, še obsežnejšo in natančnejšo knjigo. Pa naj bo to iziv za mlajši rod," je ob predstavitvi zbornika skromno dejal urednik.

Zbornik V Višnjo Goro, ki ga krasi naslovna oljna slika akademškega slikarja Leona Koporca z naslovom Legenda o polzu - sliko je ob praznovanju podaril mestu - biralca zlahka privede do obiska tega starega mesta. Vsebina člankov je tematsko zelo različna: pisci so se lotili opisa samega mesta, grba in zastave, zgodovinske teritorialne in oblastne ureditve, nove osnovne šole, glasbenega, likovnega in naslovnih kulturnega dogajanja, krajevnega glasila Višnjana, vrtca Polžek, VIZ, podrobneje so predstavljeni kulturno, lovsko, upokojensko

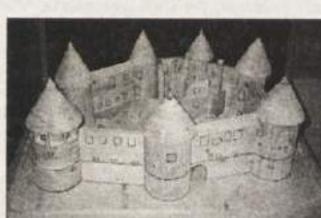
in turistični društvi, veteranske in humanitarne organizacije po drugi svetovni vojni, šport in športniki, vasi, nekdanje gostilne in trgovine, župnija in francoski urad, vojne žrtve, nekaj značilnosti tamkajšnjega govorja, razglednice in tako naprej. V zborniku so predstavljene tudi nekatere stvaritve tamkajšnjih pesnikov.

Seveda pa tako natančnega vpogleda v mesto Višnja Gora ne bi mogče dobiti brez zavzetih sodelavcev zbornika, za kar se jim Groznik najlepše zahvaljuje.

L. M.

Pavel Groznik, urednik zbornika

MAKETA ŽUŽEMBERŠKEGA GRADU - Mogočno maketa iz lesa so naredili trije učneci in je razstavljena v avli šole. (Foto: A. J.)

Naloge na ogled

Šola zanimiva tudi med počitnicami

ŽUŽEMBERK - S koncem šolskega leta se šole le niso povsem spraznile. Žužemberška osnovna šola, ki ima že med šolskim letom izredno bogato in pestro zapolnjene vitrine, tudi med počitnicami poskrbi, da avla ni prazna. Ob koncu šolskega leta so osnovnošolci v okviru šolskega projekta naredili osem raziskovalnih nalog, ki so bile razstavljene. Na panou si še vedno lahko ogledate naloge. Pridite k nam na počitnice, v kateri so predstavljene znamenitosti kraja z okolico.

Izredno lepo in natančno pa je izdelana tudi maketa žužemberškega gradu, ki so jo iz lesa naredili trije učenci. Maketa naj bi služila spoznavanju gradu, vzpodbudila naj bi nadaljnjo obnovbo ter domačinom predstavila zgodovino in pomembnost te ustanove. Stene so poprestrene z slikami Martina Šustarsica, učitelja likovnega pouka. Na platnu je strnil motive kraja, narave in okoliških vasi.

Ob zaključku šolskega leta pa so odprli tudi šolski muzej starih predmetov, ki so jih zbirali čez celo leto. Razstavljenih je več kot 40 različnih predmetov, zelo stare je restavrator, mlajše pa so mehansko očistili učenci pri tehničnem pouku. V prihodnje bodo poleg vitrin, narejenih po muzejskem vzorcu, postavili še ploščo z natančnimi podatki nahajališča predmeta, njegovo stvarstvo in imenom darovalca.

A. JERNEJIČ

Nežkini nepozabni biseri

Izšla je tretja knjiga belokranjske ljudske pesnice in pisateljice Nežke Raztresen - Pesmi in kratka proza

Nežka Raztresen, ljudska pesnica in pisateljica, doma iz Jankovičev, zdaj pa živi Črnomlju, je prejšnji meseč dopolnila 70 let življenja. Na tej življenski postaji, ko mnogi delajo obračun, kaj se jim je v življenju prav in lepo obrnilo, kaj pa je bilo hudega in slabega, se je Nežka lahko predajala bolj žalostnim kot veselim spominom. Življenje ji je postreglo z veliko gorja in hudega. V pesmi Usoda je zapisala, da ji je vila sonanca "življensko pot le s trnjem zasadila".

Otroška leta v rojstni vasi Jankovič so bila srečna in brezskrbna, v šolo je hodila v Črnomelj in v Novo mesto, končala vzgojiteljsko šolo v Ljubljani in potem kot vgojiteljica leta dni službovala na Gorenjskem. Leta 1950 se je poročila, a že pol leta po poročki se je mož hudo ponesrečil in ostal slep in brez obeh rok. Poslej je živel na domačiji v Jankovičih in skrbela za moža in štiri otroke. Moževa bolezni se je slabšala, začel je pititi in življenje se je spremeno v neprestano trpljenje, ki ga je Nežka vzdržala le zaradi otrok. Takrat se je tudi zatekla k pesmim, ki so ji lajšale gorje. Po 45 letih takega življenja je bila z živec povsem na koncu in morala se je preseliti od doma, kjer zdaj za invalida skrbi hči, Nežka pa si nabira novih življenskih moči v Črnomlju.

Morda ji prav zaradi tega, ker je toliko pretrpela, toliko več pomeni vse tisto, kar človeku prinaša notranje zadovoljstvo in vsaj slutnjo sreče, morda so ji zato čutjenje narave, sobivanje z njenimi spremembami in opazovanje za mnoge neopazne podrobnosti tako dragoceni, morda ima zato bolj odprtih srce za nesrečo drugih ljudi in veliko ljubezni za ostroke, svoje, svojih otrok otroke in druge. Vse to so zanj nepozabni biseri, drobci lepot, vsajeni v bolest življenja.

M. MARKELJ

Nežka Raztresen

cikla: v obsežnejši cikel Svet otroških sanj, ki zajema otroške pesmi, in manjši cikel Besede spoznanja, v katerem so zbrane pesmi, ki govore predvsem o osebnih doživetjih in življenskih spoznanjih. Pesmim je dodala še sedem kratkih proznih zapisov, zbranih pod skupnim naslovom Spomini živijo dalje. Gre seveda za preproste pesmi, poročene naravnost iz življenja in osebnih doživetij narave, tegor življenja, spominov in otroškega sveta ob vnučih. Napisane so preprosto in kot take ne spadajo med žlahtnejše cvetje slovenske poezije, kar pa ne pomeni, da jih ni vredno prebrati. Neposrednost in doživljost, ki sta osnovni značilnosti Nežkinih pesmi, se bralcu dotakneta na poseben način.

M. MARKELJ

Jezikovne počitnice korak v Evropo

21 mladih Korošev na jubilejnih 10. jezikovnih počitnicah v Novem mestu - Bogat program z izbirnimi vsebinami - Prvič dva tedna - V desetih letih več kot dvesto mladih

NOVO MESTO - Neko dekle s Koroške, ki je doma obiskovalo le zasebno šolo slovenskega jezika, starši pa ne znajo slovensko, je štirikrat prišla na jezikovne počitnice na Dolenjsko. Sedaj je dijakinja slovenske gimnazije in v slovenskem jeziku je odlična. "Na take in manjše premike smo resnično ponosni," je povedal Franci Tomažič iz Krščanske kulturne zveze (KKZ) iz Celovca, ki je pobudnica in z grmsko osnovno šolo soorganizatorica letošnjih že desetih jezikovnih počitnic.

Od leta 5. do 18. julija, ko so jezikovne počitnice prvič trajale dva in ne tri tedne, je v Novo mesto prišlo 21 mladih iz avstrijske Koroške, starih od 9 do 16 let. Razlog ni finančni, pač pa predvsem da, prihaja vse več mlajših, z njimi pa tudi domotiče. Pedagoška vodja projekta Sonja Simčič je razložila, da mladim ni bilo dolgočas, saj so sodelavci organizirali bogat program. Vsak dan so se tri ure učili slovenski jezik, nato pa so se poljubno skušajali v novomeškimi otroki vključevali v izbirne vsebine: ples in glasbo, šport, likovni krožek, letos pa so jih na soli prvič ponudili še računalništvo. Novost je tudi tečaj nemščine za novomeške otroke. Mladi Korošci so uživali na dveh izletih v Šmarješke Toplice in Strunjanu, sicer pa se njihovo projektne počutje pri nas - stanovali so pri družinah gostiteljicah - da razbrati tudi iz lepo oblikovanega glasila, ki je njihovo delo, ter z

zaključne prireditve, ki so se je udeležili mnogi njihovi starši in gostje s Koroške.

Od prvih začetkov pa do danes je s Koroške prišlo več kot 200 mladih Slovencev, željnih učenja slovenščine v okolju, kjer "se govori najlepša slovenščina", kot so radi poudarjali. Stkale so se mnoge vezi, ki marsikje ostajajo žive, cesar so organizatorji najbolj veseli. "V desetih letih se je marsikaj spremenilo, prilagajali smo se in mislimo, da nam je uspelo, za kar se zahvaljujemo predvsem OŠ Grm in njenemu ravnatelju Marijanu Špilarju. Sicer pa je projekt gotovo tudi ena vrsta promocije

Slovenije v Avstriji. Jezikovne počitnice pomenijo prave majhne korake v Evropo," je poudarila Tomažič, podobnega mnenja pa

• Poleg podžupana in tajnice Meštne občine Novo mesto, Alojzija Zupančiča in Martine Vrhovnik, je na zaključno srečanje prisluškali ena od soorganizatorjev prvih jezikovnih počitnic prof. Vladislav Eržen in bila z razvojem projekta zadovoljna. Drugi soorganizator je bil prof. Jože Škupec.

so bili tudi ostali gostje s Koroške: Nužej Tolmajer, predsednik KKZ dr. Janko Zerzer in drugi. Željno vseh je bila, da bi s pomočjo države in občine na ta način mladim Korošci še naprej pridobilovali ljudi za učenje slovenskega jezika, saj je po njihovih besedah tam še veliko mladine, ki bi bila tovrstna ga tečaja še kako potrebna.

L. MURN

ZAGNANI KOROŠCI - Nekateri so se jezikovnih počitnic udeležili tudi večkrat, dva sta bila celo že petkrat. Kot je povedala ena izmed učiteljic Danica Rangus (na sliki), so bili pri pouku delavnici in pridni, radi pa so se tudi zabavali. (Foto: L. M.)

OPREMIJ SI BO AVTO - V soboto, 18. julija, ponoči je nekdo iz osebnega avta golf, ki ga je imel I. O. parkiranega v ulici Slavka Gruma v Novem mestu, iz sprednjega odbijača ukradel levi smerokaz in megleško. Lastnika je oškodoval za okoli 30 tisoč tolarjev.

OB MOPED - Med 14. in 16. julijem je nekdo na parkirišču pred zeleniško postajo v Črnomlju ukradel kolo z motorjem APN 6.

Njegovega lastnika I. P. iz Črnomlja je tako oškodoval za 100 tisočakov.

ODKLENJEN AVTO VABIL - V soboto, 18. julija, popoldne je neznan nepridiprav prišel v Srednje Grčeve na dvorišče pred zidanico,

kjer je v odklenjenem osebnem avtu našel dve torbice in iz njiju vzel 1.130 hrvaških kun. Lastnika M. B. iz Zagreba je s tem oškodoval za 30 tisoč tolarjev.

VLOMIL V TRGOVINO - V noči na 18. julij je nekdo vlomil v trgovino Pri Grabnarju v Brežicah.

Odnesel je tisoč tolarjev, nekaj zavojskih cigaret in nekaj hrane, vredne okoli 21 tisočakov. Policisti

za storilcem se poizvedujejo.

TRMASTI SEVNIČAN

SEVNICA - V soboto, 18. julija, zvečer so policisti iz Sevnice na hladno vinjenega 22-letnega Borisa P. iz Podgorja pri Sevnici. Policisti so ga najprej ustavili, ko je vozil vinjen, doma pa je hotel vzeti moped, da bi se še malo popeljal naokoli. Ko so ponovno presevovali policisti, je začel groziti mami in ker je bilo očitno, da bo s krštvami nadaljeval, so ga za nekaj časa odpeljali na sevnško policijsko postajo.

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur. Marta Jelačin

Skupna gradnja

Zivljene prinaša razne oblike finančnega sodelovanja in prepletanja koristi in interesov. Tako je eden izmed pogostih sporov tudi uveljavljanje lastniške pravice investitorja pri adaptaciji hiše ali stanovanja. Namesto da bi se ljudje predhodno zmenili, kaj pravzaprav pričakujejo od skupne gradnje, menijo, da je to pač samo po sebi umevno, da bo vsak imel to, kar mu pripada in kar je pošteno. Vse te nenapisane pravice in pričakovanja pa se potem v praksi pokažejo za sporne. In tako mora spor reševati sodišče, ki pa sme svojo presojo graditi na takih dokazih, ki jih za priznanje dočenega premoženjsko pravne razmerja dopušča zakon.

Ko se sposojavaj na sodišču, se kot prvo sporno vprašanje pojavi dilema, ali je bilo dogovorjeno soinvestiranje v skupno gradnjo tako, da lastnik soinvestitorja izplača, ali pa tako, da mu prizna solastniško pravico na novo zgradjenem delu nepremičnine. Zato bi bilo dobro zapisati, kaj pričakujeta od takšne gradnje ali adaptacije. Laho na primer zapišeti, da je lastnik po izvršeni adaptaciji dolžan investitorju priznati idealni del nepremičnine (v odstotku) in da se za ta del lastnik zaveže investitorju izstaviti po izvršeni adaptaciji zemljiškognjivo lino, ki bo sposobna za vpis v zemljiško knjigo. Najboljše je to zapisati kar pri notarju, da bo pravno vse pravilno. Če pomislimo, kakšne skrbi in sitnosti lahko nastanejo v primeru spora, je tudi strošek za notarja zanemarljiv.

Zakon učinkovit, odgovorni pa vsi

Policija je še vedno osamljena pri preprečevanju vzrokov prometnih nesreč - Zakon bo prerasel papirnato formo, ko bodo njegova določila postala del kulture nas vseh

V časopisu je bilo zadnjih časih, predvsem po zadnjih dveh črnih vendar, izrečenih precej negativnih ocen o učinkovitosti novega zakona o varnosti cestnega prometa, vprašanje o odgovornosti policije za njegovo neučinkovitost in besed o krividi policije za morijo na slovenskih cestah. Z ministrstva za notranje zadeve zato znova poudarjajo, da novi zakon pozitivno učinkuje na obnašanje udeležencev v cestnem prometu, o čemer pričajo tudi statistični podatki.

Od 1. maja do 30. junija se je na slovenskih cestah pripetilo 4.987 prometnih nesreč ali skoraj za tretjino manj kot v enakem obdobju leta. V teh nesrečah je umrlo 38 oseb, kar je prav tako slabo tretjino manj. Za več kot polovico se je zmanjšalo število hudo in za dobro tretjino število lahko telesno poškodovanih. Od 1. maja do 13. julija lani je za posledicami prometnih nesreč umrlo 74 oseb, v enakem obdobju letošnjega leta pa 51, kar je 23 manj kot lani!

"Kadarkoli prihajajo družbenе vrednote v krizo ali so te ogrožene,

ne, družba intenzivno in najprej izpostavi vprašanje učinkovitosti in uspešnosti nadzorstva reprezentativnih organov. Na področju prometne varnosti je brez dvoma nadzor pomemben element. Temu bi se moral z enako intenziteto pridružiti tudi vzgoja in izobraževanje na področju varnosti cestnega prometa in celoten inženiring," pravi Stanislav Veniger, direktor uprave policije pri ministru za notranje zadeve in ugovravlja, da je policija še vedno osamljena pri preprečevanju vzrokov prometnih nesreč. "Ali si Slovenci poleg nadzorstva in repre-

sive res ne zaslужimo tudi več drugih bolj prijaznih in humanejih metod, namenjenih sprememjanju nesprejemljivih stališč do varnosti v cestnem prometu?" se sprašuje Veniger. Nadzorstvo in represiva bosta izpostavljeni s tako intenzivnostjo, kot jo poznamo danes vse dotele, dokler se jima v prizadevanjih za izboljšanje prometne varnosti ne bodo z dejanji pridružili še drugi.

O tem, kaj lahko policija sama naredi za večjo varnost, pričata petek in sobota, 10. in 11. julij. Uprava policije je že 1. julija vse uprave za notranje zadeve opoznila na možno poslabšanje pro-

• **Prometna varnost bo v Sloveniji še boljša tedaj, ko bo še več udeležencev v cestnem prometu uporabljalo varnostni pas, upoštevalo omejitve hitrosti, vozilo trezno, skratka: upoštevalo prometne predpise zaradi lastne varnosti in varnosti drugih, ne pa zaradi policije in strahu pred kaznimi. Šele takrat bo zakon prerasel papirnato formo in bodo njegova določila postala naraven del kulture vsakega posameznika. Zakon namreč ni nastal zaradi policije, temveč je tu zaradi varnosti nas vseh.**

metne varnosti v juliju, saj je bil julij kritičen tudi lani in predlani. Zato je policija v petek, 10. julija, popoldne in zvečer po vsej Sloveniji poostrial nadzor, v katerem je sodelovalo 474 patrulj, tem pa se je pridružilo še dodatnih 188 in 36 civilnih patrulj. Samo v teh dveh dneh je bilo opravljeno kar 652 ur efektivnih meritev z radarji, izvedenih pa je bilo kar 1.625 represivnih ukrepov. Kljub temu se je pripetilo 5 prometnih nesreč, v katerih je 6 ljudi umrlo. Nekatere nesreče so se zgodile le 2 kilometra od policijskih patrulj! Se bo torej našel kdo, ki bo pričel trditi, da je do prometnih nesreč prišlo zaradi povečanega števila in aktivnosti policije?

T. G.

IZPRAZNIL AVTO

ČATEŽ OB SAVI - V noči na 14. juliju je nekdo prišel v kamp v Termah Čatež in iz nezaknenega osebnega avta opel corsa ukradel moško usnjeno denarnico in video-kameru Canon. S tatvino je lastnika Istvana C. iz Madžarske oškodoval za 200 tisočakov.

Ubila taščo in ostala nekaznovana

Tožilstvo je odstopilo od pregona, ker je bilo v preiskavi ugotovljeno, da je bila obdolženka v času storitve umora neprištevna in zato po zakonu ni kazensko odgovorna

KRŠKO - Zgodilo se je pred dobrima dvema letoma, 6. marca, popoldne, ko se je družinski spor v eni od vasi v krški občini končal s smrtjo 60-letne Marije I. Najprej sta se začela prerivati oče in sin, vmes je prišla celo pištola in eden od njiju je z njo enkrat ustrelil, medtem pa je takrat 29-letna A. I. šla v garažo po zelezno palico in snaho večkrat udarila po glavi, tako da je ta na dvorišču pred hišo takoj umrla.

A zadeva ni prišla na sodišče. Pravzaprav se je končala že v preiskovalnem postopku. Pred dnevi so bili namreč oškodovanci obveščeni, da je okrožni državni tožilec v Krškem odstopil od kazenskega pregona zoper osmljeno 31-letno A. I., saj, kot je bilo zapisano v obvestilu sodišča, "so podane okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost obdolženke".

Tako oškodovancem po zakonu ostaja možnost, da sami nadaljujejo kazenski pregon zoper obdolženko, in sicer tako, da predlagajo dopolnitvene preiskave ali vložijo obtožnico, če pa v tednu dni (rok se je iztekel prejšnjo sredo) ne bodo nadaljevali kazenskega pregona, potem, da je preiskava zaključena.

Zadeva je navadnemu smrtniku težko razumljiva: če namreč nekdo umori človeka, stori najhujše kaznivo dejanje, saj nekomu drugemu vzame življenje, naj bi bil za to tudi primerno kaznovan! Tako razmišlja tudi hčerka pokojne, ki je poznala družinske razmere, kjer so v eni hiši bivali njena starša ter brat z ženo. "Slednja sta staršem večkrat grozila, o čemer smo obvestili tudi policijo, a tam so nam odgovorili, da

Streljal na stavbo UNZ

Jure P. najprej streljal po domačih, potem pa napadel še policijsko postajo v Krškem

KRŠKO - V soboto zvečer ni bilo živahno le na krškem stadionu, kjer so številni uživali v speedwayu, ali na Kostanjeviški noči, pač pa tudi pred stavbo UNZ v Krškem. Tja se je nekaj pred pol devetih zvečer pripeljal 28-letni Jure P. iz Mrčnih sel pri Senovem, iz avta vzel dve lovski puški - šibrenico in risanico z daljnogledom - in na poti do policijske postaje Krško večkrat ustrelil v zrak.

Ko je prišel zraven postaje, je z risanico nameril v okno, kjer je bil dežurni policist, z drugo puško pa je nameril proti vhodu v zgradbo UNZ, kjer je bil pomočnik vodje izmene OKC UNZ Krško, vendar ni ustrelil.

Pred vhodom na policijsko postajo Krško ga je skušal zavestiti policist, ki mu je ukazal, naj odloži orožje. Tega mladenič ni storil, policist pa je po opozorilu, da bo uporabil strelno orožje, če ne odvrže svojega orožja, v zrak izstrelil opozorilni strel. Takrat je z avtomati

skim orožjem pred stavbo UNZ prišel še pomočnik vodje izmene OKC, ki je prav tako opozorilno ustrelil v zrak. Jure niti tega opozorila ni upošteval, ampak je naboj iz risanice izstrelil proti policijski postaji, tako da je ta prebil okno v prvem nadstropju in se zaril v strop. Takrat je osmljenega od zadaj presentil policist v civilu Roman Kump, ki je bil prav takrat v bližnjem lokalzu z družino na večerji. Osmljenca je s strokovnim prijmom onesposobil, razorabil in vkljenil.

Policisti so ugotovili, da je Bo-horec pred napadom na policijo, kakršnega v tem delu Slovenije še ne pomnilo, doma streljal tudi proti svojim sorodnikom, vendar na srečo ni nikogar ranil, povod za streljanje pa je bil spor zaradi dedovanja družinskih zemljišč. Zoper osmljenega je bilo odrejeno 48-urno pridržanje, kazen pa bo izrečena na okrožnem sodišču v Krškem.

T. G.

DOMA OPREMLJALA AVTO

NOVO MESTO - V torek, 14. julija, ob 11. uri so v atelje Foto Adi v Kastelčevi ulici v Novem mestu vstopili starši z otroki, ki so že zeli, da se otroci slikajo. Ko je fotograf slikal otroke, je neznan ženska izkoristila odsotnost fotografa in iz vitrine v ateljeju ukradla fotoaparat, vreden dobrih 26 tisočakov.

UNIČEVALEC AVTOMOBILOV NA DELU

ČRNOMELJ - V noči na nedeljo je nekdo na parkirišču v ulici Mirana Jarca v Črnomlju poškodoval osebni avto znamke VW Polo. Z ostrom predmetom je namreč poškodoval prednja vrata in blatnik, z nogo pa je brcal po lev strani avta. Lastniku B. L. iz Črnomlja je povzročil za 150 tisočakov škodo. V isti noči in na istem parkirišču jo je skupil še en polo, katerega lastnik je D. K. iz Črnomlja, neznan nepridiprav pa mu je naredil za 90 tisoč tolarjev škode.

ŠENTJERNEJ - V pondeljek, 20. julija, so policisti do iztreznic pridržali vinjenega 21-letnega J. J. iz Stare vasi, ki je pred gasilskim domom v Gorenji Stari vasi udaril 37-letnega vaščana F. H., grozil pa mu je tudi, da ga bo ustrelil. Policiisti so ga prijeli, ko se je s kolesom z motorjem vračal proti domu. Ker se ni umiril, si je razgret glavo hladil med štirimi stenami policijske postaje.

GROZIL Z UMOROM

ŠENTJERNEJ - V pondeljek, 20. julija, so policisti do iztreznic pridržali vinjenega 21-letnega J. J. iz Stare vasi, ki je pred gasilskim domom v Gorenji Stari vasi udaril 37-letnega vaščana F. H., grozil pa mu je tudi, da ga bo ustrelil. Policiisti so ga prijeli, ko se je s kolesom z motorjem vračal proti domu. Ker se ni umiril, si je razgret glavo hladil med štirimi stenami policijske postaje.

Ta je bila namreč v času storitve kaznivega dejanja umora neprištevna, prav prištevnost pa je po zakonu o kazenskem postopku eden osnovnih pogojev za kazensko odgovornost. Ker neprištevnost ni bila posledica duševnih motenj ali bolezni, ni bil sprožen postopek za izrek varnostnega ukrepa psihiatričnega zdravljenja, na zameglitev zavesti pa so očitno vplivale širše in dalj časa trajajoče okoliščine, kot so družinske razmere in podobno.

Da je bil umor storjen v stanju patološkega efekta, torej v trenutni obliku zameglitev zavesti, je bilo potrijeno dvakrat. Prvi je takšno diagnozo dal prvi psihiatr. Ker se s tem na tožilstvu niso strinjali, so se poslužili najvišje instance za izrek mnenja: komisije za fakultetu vprašanja psihiatrične stroke, v kateri so bili trije psihiatri.

Ti so neodvisno od prvega mnenja postavili enake zaključke, v takšnem primeru pa zakon sojenja ne dovoljuje, torej tudi storilka tega kaznivega dejanja ne bo sedla na zatožno klop sodišča. Seveda če se ne bodo oškodovanci odločili za pregon, kot jim to omogoča zakon, vendar pa je tudi v tem primeru težko pričakovati drugačen rezultat, saj je bila že opravljena preiskava široko izpeljana, odločitev za umik pa, kot so zagotovili na tožilstvu, večkrat pretehtana odločitev.

T. GAZVODA

SPET POČILO - V ponedeljek okoli pol enajstih dopoldne se je zgodila prometna nesreča na hitri cesti Ljubljana - Novo mesto pri odcepju za Ivančno Gorico. Na srečo se je končala le z lažjimi poškodbami in zvito pločevino, do nje pa je prišlo nedaleč stran od policijske zasede z radarskim.

(Foto: T. G.)

MOČNO VINJEN TRAKTORIST V AVTO

PODGRAD - Prejšnji torek ob pol enajstih dopoldne je 35-letni A. K. iz Podgrada vozil neregistrirani traktor po lokalni cesti do Pristave proti Podgradu. Ko je pripeljal v desni nepregledni ovinek po klancu navzdol, je začel močno zavirati, saj je videl, da mu prihaja nasproti avto. Voznik E. R., ki začasno stanevuje v Ljubljani, je avto ustavil na desnem robu lokalne ceste, traktorist pa traktorja ni uspel obvladati in je trčil v avto. Voznik traktorja je napihal kar 2,95 promila alkohola, zato bo predlagan sodniku za prekrške.

Spet dve smrti

Kolesar pod tovornjak, avto pa v Savo

VAHTA, SENOVO - Žal moramo tokrat

JURE ROVAN POSTAVIL NOV DRŽAVNI REKORD

TRST - Sredi prejšnjega tedna je bil v Trstu mednarodni atletski miting, ki si bo najbolj zapomnil Brežičan Jure Rovan. S palico je preskočil sanjskih 5,55 m in s tem dosegel nov državni rekord, hkrati pa je izpolnil tudi normo za bližnje evropsko atletsko prvenstvo, ki bo v Budimpešti. Jure, ki je uspešno zaključil visokošolski študij v Ameriki, se bo zdaj v celoti posvetil atletiki, zato lahko od njega v bodoči pričakujemo še več dobrih rezultatov. Za Jureta ni tako pomembno evropsko prvenstvo, kot bodo olimpijske igre leta 2.000 v Sidneyu, kjer tudi pričakujemo njegov nastop. Na tržaškem mitingu je bila uspešna tudi Novomeščanka Katka Jankovič, ki je na 100 m z ovirami osvojila prvo mesto in dosegla čas 14.10 s.

ABSOLUTNO PRVENSTVO SLOVENIJE V PLAVANU

LJUBLJANA - Ob koncu prejšnjega tedna je bilo v Ljubljani absolutno prvenstvo Slovenije v plavanju, kjer je nastopilo 181 plavalcev. Prvenstvo je v glavnem služilo kot predpriprava za mladinsko in kadetsko državno prvenstvo, ki bo konec prihodnjega tedna v Mariboru. V tej konkurenčnosti je nastopilo tudi devet plavalcev krškega Celulozara, ki so dosegli naslednje rezultate: A- finale: 6. Rok Kerin (400 m mešano), 6. Franci Pavlič (1.500 m prosti), 6. štafeta 4x100 m mešano, 7. štafeti 4x100 m v 4x200 m prosti. V štafetah so plavali: Tomaž Jevnik, Franci Pavlič, Rok Bizjak, Rok Kerin in Jaka Marušič. V madžarskem finalu so nastopili: 12. Tomaž Jevnik (400 m prosti), 14. Franci Pavlič (400 m prosti), 15. Rok Vegerl (400 m prosti), 10. Jaka Marušič (100 m prsno), 14. Rok Bizjak (100 m prsno), 9. Rok Kerin (200 m mešano), 12. Rok Bizjak (200 m mešano), 15. Franci Pavlič (200 m prosti), 11. Petra Soldat (200 m hrbitno), 11. Rok Vegerl (1.500 m prosti), 9. Rok Kerin (200 m prosti). A. B.

Balinariji hočejo v višjo ligo

Jim bo uspelo še zapreti igrišče?

SODRAŽICA - Pravkar končano tekmovanje v Notranjski območni balinarski ligi je bilo za igralce Sodražice najbolj uspešno doseglo. Z enim porazom so se uvrstili v sam vrh prvenstvene razpredelnice in z vodečim s tekmo manj zaostajajo le za dve točki.

V nadaljevanju lige, v začetku septembra, imajo bolj ugoden razpored tekem in upravičeno upajo, da jim bo letos uspel veliki met, kvalifikacije in uvrstitev v drugo slovensko ligo. Sodražani so vso sezono igrali v nespremenjeni formi, poraz pa jih ni prizadel, saj so se dobro odrezali tudi v igrah dvojic in posamično za državno prvenstvo.

"Balinanje je med Slovenci čedalje bolj priljubljen šport, zlasti na Notranjskem in Primorskem. Mi smo več let tekmovali v ljubljanski območni ligi, a smo se zaradi kakoosti odločili, da prestopimo v Notranjsko ligo. Imeli smo prav, saj smo se veliko naučili, največ pa so pridobili naši mladi igralci," je povedal kapetan ekipe Jože Košmrlj.

Članji kluba so pred leti začeli gradnjo novega balinisa, pred dve maletoma so ga pokrili in uredili okolico. Ob zaključku spomladanske sezone so odprli klubsko prostoro, zdaj pa razmišljajo, da bi igrišče zaprli, kar bi omogočilo treniranje in tekmovanje tudi pozimi. Zavedajo se namreč, da bi le tako mladim zagotovili boljše pogojne za delo, balinanje pa bi za vselej postal vodeči šport v Sodražici. Za uresničitev teh načrtov računajo, da jim bo na pomoč prisločila tudi nova občina.

M. GLAVONJIČ

Soulman ima nov rekord hipodroma

Poletna konjeniška prireditev v Šentjerneju je navdušila kakih 1.500 gledalcev - Avstrijska Štajerska porazila reprezentanco Slovenije - Nov rekord hipodroma (1:17,1)

ŠENTJERNEJ - Čeprav so ljubitelji konjeništva na Krškem polju največ pričakovali od osrednje točke nedeljske kasaške dirke, to je srečanja konjenikov Avstrijske Štajerske in Slovenije, jih je prijetno presestil domači tekmovalec Vojo Maletič, ki je prepričljivo zmagal v dveh dirkah.

Ljubitelji so pričakovali tudi četrto letošnjo zmago muhaste Ite Rine (pod vajeti Draga Lesa), vendar so bili razočarani. Kobilja šla v galop in temu je sledila diskvalifikacija. Zato pa jih je malce kasnejše prijetno presestil novomeški dijak Simon Bele, ki je na tekmovalno stezo pripeljal več mesecov poškodovanega Pery Lobella, s katerim je šel v galop in tekmovanju je bilo zanj konec. Velika škoda, kajti take priložnosti verjetno ne bo spet kmalu nekaj časa, da pride v pravo formo.

Osrednja dirka, to je kasaški dvoboja med Avstrijsko Štajersko in Slovenijo, se je končal tako, kot ni pričakoval nihče. Avstrijci, ki so si izzrebal prve štiri konje, so še enkrat dokazali, da so pravi mojstri tega športa, zmagal je izkušeni Puhr, med našimi se je spet najbo-

jje odrezal mladi Simon Bele, ki je bil tretji in je tako vsaj nekoliko rešil čast naših tekmovalcev. Dvoboja so dobili Avstriji z 22:14. Vojo Maletič, ki je imel že dve lepi zmagi v žepu, je imel enkratno priložnost, kakršne na naših hipodromih še ni bilo, saj bi lahko osvojil na eni dirki kar tri prva mesta. A njegov konj je šel v galop in tekmovanju je bilo zanj konec.

Velika škoda, kajti take priložnosti verjetno ne bo spet kmalu na Šentjernejskem hipodromu. Ljubitelji konjeništva so se posebej razveselili zadnjega nastopa, ko je šlo za uvožene konje. V tej dirki je prijetno presestil Soulman (Janko Makoter, Ljutomer), ki je postavil nov rekord Šentjernejskega hipodroma, ki je zdaj 1:17,1.

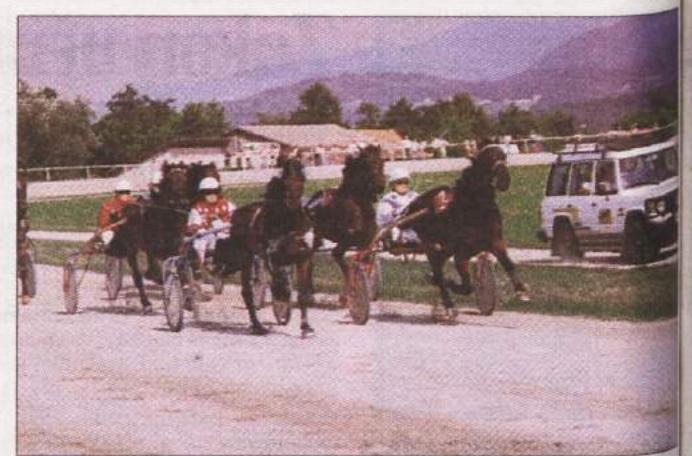
Rezultati - 1. dirka: 1. Savon (Žvan, Ljutomer), 3. Sai Baba (V.

Maletič, Šentjernej), 2. dirka: 1. Afrodit (Oražem, Ljubljana), 4. Lucky Law (Mars, Krško), 3. dirka: 1. Egidij (Cerar, Ljubljana), 3. Valat (Judež, Šentjernej), 4. dirka: 1. Igu (Rezač, Komenda), 5. Fao Lobell (Humek, Šentjernej), 5. dirka: 1. Suryja (Maletič, Šentjernej), 6. dirka: 1. Sissi Sara (Maletič, Šentjernej), 3. Pery Lobell (Bele, Šentjernej), 5. Agil (Antončič, Šentjernej), 7. dirka: 1. Lui B (Vidic, Brdo), 8. dirka: 1. Jard II (Puhr, Avs.), 2. Agil (Prett, Avs.), 3. Anomis (Bele, SLO), 4. Di Efendi (Greber, Avs.), 5. Vister II (Antončič, SLO), 6. Lady Holly (Humek, SLO), 7. Fao Lobell (Gasper, Avs.), 8. Lex (V. Maletič, SLO), 9. dirka: 1. Soulman (Makoter, Ljutomer) 1:17,1 (nov rekord hipodroma).

SLAVKO DOKL

MATJAŽ SMODIŠ BLETEL NA EVROPSKEM PRVENSTVU

TRAPANI - Novomeški košarkarski center Matjaž Smodiš je postal stalni član slovenske košarkarske reprezentance do 22 let. Z reprezentanco je nastopil na Siciliji, kjer je v uvodnih dveh tekmeh bil najboljši mož naše vrste. Proti Izraelu je zadel 19 košev, proti Litvi pa je dal 14 točk. Ocene poročevalcev so bile zelo ugodne vse do tistega trenutka, ko je Matjaž nerodno padel in si poškodoval hrbitenico. Njegova odsotnost se je zlasti poznala v srečanju s Turčijo, ki so ga naši mladi košarkarji izgubili. Kar so zamudili s Turčijo, so v soboto nadoknadiли s Španijo, ki so jo premagali z 82:74. V četrtnfinalnih bojih, ki se bodo začeli te dni, pa trener Zoran Martič že lahko računa na prudnega in učinkovitega Novomeščana, ki se bo po poškodbni, na srečo ni hujša, spet vrnil na parket.

SLOVENSKA KASAŠKA REPREZENTANCA - Naši tekmovalci so tradicionalnem kasaškem dvoboju Slovenija - Avstrijska Štajerska tokrat niso posebno izkazali, vendar tudi niso imeli sreče pri žrebu konj, kar se je zlasti poznalo pri odličnem voznišku Voju Maletiču. (Foto: Slavko Dokl)

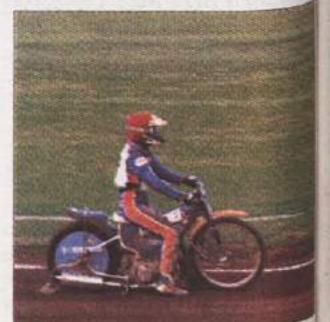
Krško gostilo mlado Evropo

V soboto se je na krškem dirkališču predstavila mlada elita speedway voznikov starih do 19 let - V zaključne boje se je uvrstil tudi Ljubljjančan Aleš Dolinar, ki je prijetno presestil

KRŠKO - Ta kraj ob Savi je v soboto spet živel za veliko speedway prireditev - Evropsko mladinsko speedway prvenstvo za tekmovalce stare do 19 let. Na tekmovališču se je zbral kakih 1.500 gledalcev, ki so spremljali izredno kakovosten nastope šestnajstih najboljših mladih evropskih voznikov.

Med njimi je bil tudi Ljubljjančan Aleš Dolinar, ki se je edini od naših mladih tekmovalcev prebil v finale v Krškem. Aleš je prijetno presestil. Dvakrat je celo ugnal vse svoje tekmece, drugi njegovi nastopi so bili nekoliko slabši, vendar se je vseeno uvrstil na odlično 6. mesto, kar je verjetno več, kot so pričakovali ljubitelji speedwaya. Zmagal je osemnajstletni Poljak Okonjewski, ki je bil najhitrejši na vseh dirkah, kjer je nastopil. Pokazal je vrhunsko vožnjo in obeta, da se bo razvil v velikega tekmovalca.

Rezultati: 1. Okonjewski (Pol.) 15, 2. Drymly (Nem.) 12, 3. Andersen (Dan.) 12, 4. Cegielks (Pol.) 12, 5. Gjedde (Dan.) 12, 6. Dolinar (SLO) 9, 7. Wegrzyk (Pol.) 8, 8. Erikson (Sved.) 8, 9. Franc (Češka) 7, 10. Smoter (Pol.) 6 točk itd.

Aleš Dolinar je kot edini predstavnik Slovenije opravil svoj nastop v evropskem finalu mladih speedway voznikov v Krškem. Zaradi je odlično šesto mesto, če pa je imel še kanček sreče, bi se lahko uvrstil še višje.

NOČNI TURNIR NA DVORU

DVOR - Športno društvo Fužin Dvor pritegne v soboto, 25. julija, ob 19. uri tradicionalni nočni turnir malem nogometu na travi. Za datne informacije poklicite tel. 068 87 303.

Mladi Matej Žvan se ne da!

Trenutno tretje uvrščeni motokrosist Evrope, Novomeščan Matej Žvan, je v odsotnosti poškodovanega Jake Možeta prepričljivo dobil dirko v Semiču - Odlična organizacija tekmovanja

STRANSKA VAS PRI SEMIČU - Motoklub NIX iz Semiča in MK MEL iz Novega mesta sta v nedeljo v Stranski vasi pri Semiču pripravila 8. dirko za državno prvenstvo v

motokrosu. Tokrat so se tekmovalci pomerili samo v dveh kategorijah (80 in 125 ccm), ker je najvišja kategorija (250 ccm) imela tekmovanje na evropski ravni.

Ljubitelji motokrosa v tem delu Slovenije je zlasti zanimal nastop Novomeščana, petnajstletnega Matjaža Žvana, ki izredno visoko kotira na evropski lestvici mladih tekmovalcev. Matej je zanesljivo zmagal, saj ni imel pravega tekmece, ker se je njegov največji konkurent, ravno tako 15-letni Novomeščan Jaka Može, težje poškodoval na petkovem treningu (zlomil si je ključnico), zato ga na tekmi ni bilo. V kategoriji motorjev do 125 ccm je tokrat zablestil Ludvik Mežnar, ki se je tako vsaj malo oddolžil svojemu očetu Ludviku, ki je bil eden glavnih organizatorjev. Organizacija tekmovanja je bila brezhibna, priveditev pa je spremljalo kakih 1.500 gledalcev.

Rezultati - dirka za DP 80 ccm: 1. Žvan (FUN Sport Krško) 40, 2. Florjančič (Orehova vas) 32, 3. Kurnik (AMD Mototurist) 32, 5. Šperhar (MK NIX Semič) 21, 7. Natalija Konda (KONDA TEAM) 15, 8. Kavšek 15, 9. Barle (oba Šentvid) 12, 13. Germšek (FUN Sport) 8, 16. Hvastija (MEL) 2, 18. Smrekar (Šentvid) 1 točka itd. Dirka za DP 125 ccm: 1. Jelen (Sitar Pneumatic) 40, 2. Mežnar (MEL) 32, 8. Kastelic (Šentvid) 14, 12. Jazbar (Brežice) 7, 16. Ilc (NIX) 4 itd.

SLAVKO DOKL

M. G.

Vene in Gomišček zmagala v Semiču

V okviru Semiške ohceti so pripravili kolesarsko dirko

SEMIČ - Prizadevni kolesarji delavci iz Črnomelja in Semiča so v tem prijetnem belokranjskem kraju pripravili krožno kolesarsko dirko, na kateri je nastopilo blizu 50 kolesarjev. V konkurenčni mlajših mladićev je zanesljivo zmagal Uroš Vene, za njim pa je bilo kar šest tekmovalcev iz ekipe Krka - Telekom. Pri starejših mladićevih pa je ravno tako zanesljivo zmagal Novomeščan Gaber Gomišček, vendar je imel več dela z razpoloženimi kolesarji iz Kraja in s Ptuj.

Rezultati - mlađi mladići: 1. Vene, 2. Zrimšek, 3. Nose, 4. Kebelj, 5. Švajger, 6. Prevejšek, 7. Kastelic (vsi Krka - Telekom), 8. Strgar (Rog), 9. Starešinič (Črnomelj), 10. Rančigaj (Sava Kranj) itd. Starejši mladići: 1. Gomišček (Krka - Telekom), 2. Gavzoda (Perutnina Ptuj), 3. Blažek (Sava), 4. Marin (Perutnina), 5. Remic (Sava), 6. Žnidarič (Savaprojekt Krško), 7. Zagore (Krka), 8. Jerše (Sava), 9. Finžgar, 10. Kovačec (oba Perutnina) itd.

M. GREGORČIČ

KOLESARSKA DIRKA V SEMIČU - Mladi kolesarji so klub veliki vročini z lahkoto premagovali zahtevne semiške klance, malce so hladili samo v vožnji navzdol in skozi naselje (na sliki). (Foto: S. D.)

Matej sodi v evropski vrh

Naš pogovor: Matej Žvan, motokrosist

NOVO MESTO - Novomeščan, petnajstletni Matej Žvan, ki v motokrosu tekmuje za krški FUN Šport, je trenutno na evropski lestvici mladih motokros voznikov (do 16 let) uvrščen na odlično tretje mesto. Na zadnji (tretji tekmi), ki bo 16. avgusta na Portugalskem, bo padla odločitev, Matej pa se lahko zavihi celo na 1. mesto, kar bi bil sanjski dosežek.

Zatemjem smo se pogovarjali pred nedeljsko motokros dirko za državno prvenstvo, ki je bila v Stranski vasi. Pri pogovoru sta nam pomagala oče Anton in stric France. Mateju smo postavili nekaj vprašanj, odgovoril pa je takole:

• Kdaj si se navdušil za ta atraktivni, vendar težki šport?

"Začel sem zelo zgodaj. Ko sem bil star štiri leta, sem že sedal na malih motorček, ki me je popeljal po tekmovalni stezi. Od začetka je šlo bolj za hec, zdaj pa je zadeva postala že kar resna. V tem športu sem dejansko že najst let, imam ga rad. Vztrajal bom, če vmes ne pride kakšna višja sila."

• Končal si osnovno šolo. Kako združuješ šolo in šport?

"Zaenkrat je še kar šlo. Vesel bi bil, da bi mi tako šlo tudi na novomeškem Šolskem centru, kjer sem se vpisal na tehnično šolo. Brez pomoči profesorjev in sošolcev prav gotovo ne bo šlo."

• Ali te je trenutna uvrstitev na 3. mesto v Evropi kaj presestil?

"Vztrajal bom, da je tretje mesto v Evropi kaj presestil."

• Tvoj veliki tekmeč je Jaka Može. Kako se razumete?

"Na tekmovalni stezi s

Odbojkarice TPV na mednarodni sceni

Odbojkarice TPV Novo mesto, ki so bile druge v državi, so trenutno na počitnicah, vendar trener Bojan Vernig že razmišlja o novih načrtih - V ekipi tri mlade odbojkarice (Rajer, Muhič in Čoralic)

NOVO MESTO - Odbojkarice TPV Novo mesto so v tekmovalni sezoni 1997/1998 prijetno presestile dolensko športno javnost, saj so na državnem prvenstvu osvojile odlično drugo mesto. Za dobro igro pride tudi nagrada. Tako bodo novomeške odbojkarice letos igrale v Pokalu CEV (Evropska odbojkarica).

ALENKA OSTROVERŠNIK bo še naprej kapetanka novomeških odbojkaric in dobra vzornica mladim odbojkaricam.

Končno večja telovadnica

Tudi večnamenski prostor

ŽUŽEMBERK - Na Osnovni šoli Žužemberk so si tri leta prizadeli za gradnjo veče telovadnice, saj je sedanja mnogo premajhna za vse učence. Tako je športna vzgoja za njizje razrede potekala tudi na igrišču, v učilnici podaljšanega bivanja ali v ostalih učilnicah. Pa tudi tekme, največkrat odbojkarske, so si gledalci lahko ogledali le tako, da so stali ob robu igrišča, saj prave velike tribune ni. Velik posluh za gradnjo, kot je dejala ravnateljica šole Jelka Mrvar, sta imela Ministrstvo za šolstvo in šport ter Mestna občina Novo mesto, s katerima so pogovorili in priprave potekali dve leti.

Tako se je v tem mesecu začela gradnja prizidka k telovadnici. Poleg sedanjih 448 kvadratnih metrov bo šola pridobila še 311,50 kvadratnih metrov nove površine. V spodnjem delu novega prostora bodo vadbeni prostori, avla, skladišče za orodje in stopnišče, v zgornjem delu pa garderobera, vadbeni prostori, klubski prostori, sanitarije in prostori, namenjeni novinarskemu spremljanju tekem. Za etažno gradnjo so se odločili, ker naj bi prostor poleg športne vzgoje služil različnim namenom. V njem bodo lahko potekale klubskie dejavnosti, športne tekme in treningi. Ker bo poseben vhod za obiskovalce, bodo lahko prostori uporabili tudi za kulturne predstave. Za slednje bo potrebno zagotoviti še premični oder.

Gradnja prizidka bo do tretje gradbene faze, za kar bo potrebnih 20 milijonov tolarjev, končana do konca avgusta, delo pa izvaja VIAS, d.o.o. iz Novega mesta. Denar za gradnjo so poleg šole prispevali Mestna občina Novo mesto, Ministrstvo za šolstvo in šport ter Krajevna skupnost Žužemberk. Prizidek naj bi bil v celoti dokončan v prihodnjem letu.

ANDREJA JERNEJCIC

ska zveza). Turnir štirih ekip bo spet v Novem mestu, kar je veliko priznanje slovenski ženski odbojki. Spomnimo se, da so odbojkarice lani na podobnem turnirju v Novem mestu osvojile drugo mesto, boljše od njih so bile samo Grkinje, premagale pa so Albance in Luksenburšanke.

Kako bo letos, pa smo skušali zvedeti od trenerja Bojana Verniga, ki nam je povedal tole: "To, da ko smo spet dobili odbojkarski turnir CEV, ne pomeni, da bo naša ekipa prvi favorit tega tekmovanja, ki bo od 27. do 29. novembra v Novem mestu. V konkurenči ruskega Metar Čeljabinska, španskega Albacete in bosansko-hercegovskega Železničarja iz Sarajeva naša mlada ekipa ne more računati na prvo mesto. Konkurenca je za naše odbojkarice huda in njihov cilj bo, da prikažejo dobro igro in s tem dostojno predstavijo slovensko žensko odbojko."

SLAVKO DOKL

Nov rekord Melinkove v Brežicah

Teja Melink doseglj nov državni rekord (3.70 m) - Jure Rovan neuspešno naskakoval nov državni rekord na višini 5.60 m

BREŽICE - Atletski klub FIT Brežice je v nedeljo pod takstirko neutrudljivega športnega delavca Poldeta Rovana pripravil mednarodni atletski miting "Skok s palico", kjer je nastopilo 26 atletov iz Slovenije, Češke in Hrvaške. Miting je presenetil z dobrimi tekmovalnimi rezultati, kar zlasti velja za Novogoričanko Tejo Melink, ki je postavila nov državni rekord (3.70 m) in domačina Jureta Rovana, ki je preskočil 5.40, vendar nove rekordne znamke (5.60 m) zaenkrat še ni zmogel.

Rezultati - ženske: 1. Melink (Gorica) 3.70, 2. Novakova (Češ.) 3.60, 3. Zega (Gor.) 3.50, 4. Jerkovič (Hrv.) 3.40 (nov rekord Hrvaške), 5. Abramč (Gor.) 3.00, 6. in 7. Nina in Tina Vareško (FIT) 2.80, 8. Kežman (FIT) 2.70, 9. Drobnič (FIT) 2.40 m. Moški: 1. Rovan (FIT) 5.40, 2. Špaček 5.20, 3. Honči (oba Češka) 5.00, 4. Kostevec 4.60, 5.

MEDNARODNI TENIŠKI TURNIR NA OTOČCU

OTOČEC - Teniški klub Krka na Otočcu organizira od 26. julija do 2. avgusta mednarodni članski ITF teniški turnir MEN'S FUTURES z nagradnim skladom 10.000 ameriških dolarjev. Na turnirju bo igrala vrsta mladih tenisačev, ki si bodo skušali pridobiti prve ATP točke in se tako uvrstiti na svetovno računalniško teniško lestvico. Prvi takšen turnir iz te serije MASTERS turnirjev je bil pred dnevi v Kranju, zdaj teče drugi v Portorožu, tretji bo na Otočcu, zaključni četrtti pa v Mariboru. Pri organizaciji tega mednarodnega teniškega turnirja bodo pomagali: Tovarna zdravil Krka, Krka Zdravilišča, Telekom, Mobil, Občna zadružna Hrast, Dolenska banka, VGP Novo mesto, SČT Ljubljana, Mestna občina Novo mesto in Nova ljubljanska banka.

Imajo visoke cilje

Vsakogar lahko presenetijo

TREBNJE - Trebanjski rokometni so proslavili 15-letnico ustanovitve kluba, ki bo obeležena z izrednim uspehom rokometašev, saj so na minulem državnem prvenstvu osvojili odlično tretje mesto in so si tako "odprli vrata" v Evropo. Tako bo to prva športna ekipa iz te dolejske občine, ki bo nastopila na kakšnem uradnem mednarodnem tekmovanju. Razumljivo je, da so trebanjski rokometni že igrali na mednarodnih tekmalah (Ciper itd.), vendar v tovrstnem tekmovanju še ne. Vodstvo trebanjskega rokometnega kluba in igralci imajo tudi letos visoke cilje.

Iz ekipe so odšli Bilbija, Papež in Višček, drugi igralci pa bodo verjetno ostali, kar pa ne pomeni, da ne bi ob novih igralcih Teržan, Podbregarju in Likavcu spet igrali vodilno vlogo v slovenskem moškem rokometu. Zelo pomembno je, da bo v trebanjskih vrati spet stal bosanski reprezentančni vratar Mustafa Torlo in da bo ob sebi imel tako dobre igralce, kot so Blagojevič, Stojakovič itd. Trener Trebnjega Mišo Toplak ima veliko posluha za mlade perspektivne igralce, zato bo postopoma tudi več nadobudnih domačih rokometašev vključil v ekipo. To pa je tudi pravi smisel rokometu v Trebnjem.

Če so rokometni Trebnjega letos bili prijetno presenečenje, v tekmovalni sezoni 1998/1999 to prav gotovo ne bodo več, kajti zdaj slovenski rokometni delavci že vedo, koliko je vredna ta rokometna ekipa, ki lahko preseneti vsakogar, in da visoko kotira v slovenskem rokometu.

M. GREGORČIČ

Andrej Markovič

2

Nekoč bo Bela gora tudi moja

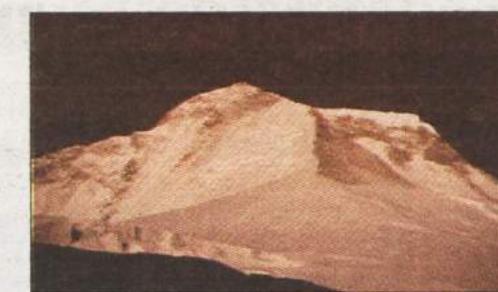
Tak način nošnje je veliko prikladnejši od našega, a ga obvladajo samo Nepalci. Nosijo odrasli možje, ženske in otroci. Še ne dolgo tega so visoko do samega vznosa najvišjih gora hodili bosi, danes že imajo obuvila. Ponavadi so to navadne japonske, kdor ima preproste cenene teniske, je že pravi bogataš. Poleg okoli trideset kilogramov težkih sodov z našo opremo s sabo nosijo tudi svojo preprosto hrano, s katero neverjetno varčujejo. Njihov jedilnik je zelo enoličen; dalbat (riž z lečo) ali tsampa (ječmenov močnik). Da smo pod goro spravili pet ton opreme in hrane, smo morali najeti kar 150 nosačev.

Medtem ko so šerpe tovorili našo opremo, smo si mi privoščili turizem. Vse skupaj je bilo za tiste, ki smo te kraje videli prvič, novo. Občudovali smo razpenjene valove divje gorske reke. Če padaš vanjo, si pogubljen. V valovih podobne himalajske reke je pred leti med pristopnim maršem, kakršen je bil naš, izginil eden izmed slovenskih alpinistov. Nad reko so se vzpenjale neskončne terase zelenih riževih polj, na katerih so delali domačini. Pozdravljam sliki jih z: "Namaste!" kar bi po našem pomenilo: "Pozdravljam vse, kar je božjega v tebi." Prav tisti čas so kot nam v dobrodošlico v svojem polnem sijaju zaceteli rododendroni gozdovi.

Po treh dneh smo zjutraj prvič zagledali Dhaulagiri. Kar vrglo me je po tleh. Kot bi po nevihni noči iz Ljubljane zagledal Kamniške Alpe. Le da nas je od gore naših želja tam v Nepalu ločilo pet višinskih kilometrov. Juntrana zarja je južno steno Bele gore obilila oranžnorumen, iz doline so se dvigale megle. Stal sem kot vkopan v strmel v obljubljeno goro in srce mi je divje razbijalo. V trenutku mi je bilo jasno, zakaj so tamkajšnja ljudstva mogočene vrhove namenila bivališču bogov.

Spustili smo se v dolino Kali Gandaki, v dolino Velike črne reke. Prav nič v sovočju z lepoto Dhaulagirija ni bila divja ledeniška reka. Bila je grda, deroča in vsa kalna, s seboj je odnašal mulj in pesek in predstavljal neizmerno neukročeno energijo.

Dan se je že nagibal proti večeru, ko nas je ob divji reki pričakalo presenečenje - tatopani, vroč izvir. Kot ponoreli smo se vrgli v bazenčka z vodo, ki je imela kar 60 stopinj C. Prav balzam za od tretjega dne neprekrajnega marša razbolele mišice. Pravzaprav je bil tatopani poleg domačinov edina prijazna stvar v dolini podivljane reke Kali Gandaki. Tako kot je bila temna reka, tako je bilo temno tudi nebo nad njo in tudi naše misli so postajale vse mračnejše.

Dhaulagiri (Bela gora) ob sončnem vzhodu.

Povsem drugače smo se počutili, ko smo prišli do vasi Kalopani (Mrzla Voda). Vreme se je popravilo in zdišalo je po svežem gorskem zraku. V nosu sem čutil sneg. V popotniški okrepčevalnici smo si privoščili obilen zajtrk s pogledom na Dhaulagiri. Dan kasneje smo zapustili zadnjo vas na naši poti, kjer smo se zadnjič kopali. Od tam naprej smo bili obsojeni na tople obleke, spalne vreče in umivanje z mokro junjo. Tu smo večino nižinskih nosačev zamenjali za višinske, ki so sposobni težak tovor nositi do višine 5000 metrov tudi v najhujšem vetrinu in snegu. Presenčen sem bil, saj je bila večina obuta le v sandale. Že v Katmanduju smo zanje kupili lahke športne copate in tanke vetrovke. V tem oblačilu, bolj primernem za jesensko hojo po gozdu kot pa trdo delo nosača na višini Mont Blanc v Grossglocknerju.

Povzeli smo se nad gozdnino mejo, tako da nam je zmanjkal kuriva. Postavljati smo začeli kuhinjski šotor, v katerem so trije nepalski kuhanji vsak dan pripravljali skromen obed za nosače in precej močnejše obroke za nas alpiniste. Nosači so kar z rokami jedli riž z lečo, mi pa smo se basali z mesom, pudingu, juhami in čajem. Morali smo si na nek način narediti zalogo energije, ki jo bomo potrebovali na gori. Še nikoli nisem na tak način skusil razlike med bogatimi in revnimi. Skupal sem odgnati misel na nosače, ki so se mi smilili, a mi ni šlo najbolje, še posebej ne, ko sem jih gledal, kako drgetajo v snežnem viharju. Bil sem mlad, zdrav in močan in zanje tudi neizmerno bogat. Sram me je bilo in nisem jih mogel pogledati v oči, čeprav sem se ves čas tolal s tem, da mi z njimi ravnamo precej bolje od večine zahodnih odprav, ki delajo z njimi kot z živalmi. Posodili smo jim tople penaste podlage, odeje in tople čevlje, da bi se nekako znebili slabe vesti. Spravil sem se v šotor in zaspal ob njihovem petju, s katerim so si pomagali ostati budni, da ne bi zmrznili v viharju.

Naslednji dnevi so minevali v znaku bolezni. Niso zboleli nosači, ampak mi, ki smo živel prejcej udobnejše in razkošnejše kot oni. Eden za drugim smo podlegli vročini. Zdravnik nam je razložil, da je to zaradi spremembe klime, mraza, skromnejše prehrane in vsakodnevnih naporov. Zboleli so vsi razen mene. Samo čakal sem, kdaj bom tudi jaz klonil.

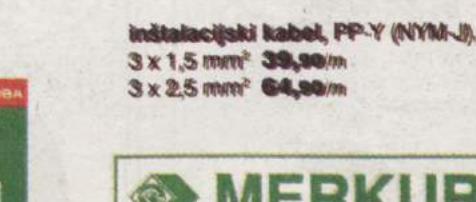
MOJSTRSKA PONUDBA

reflektor, tip HF 9,
500 W, črne barve

varčna žarnica,
OSRAM, Dulux 20 W

Delovni čas: med tednom od 8. do 20. ure, sobota od 8. do 13. ure. Tel.: 068/371 84 40

GRADNJA NOVEGA PRIZIDKA - Novi prostori bodo večnamenski, saj bodo v njem poleg športne vzgoje in ostalih športnih aktivnosti potekale tudi kulturne prireditve. (Foto: A. J.)

Nedopustno ravnanje Mercatorja

"Če bo združeni protidelavski koaliciji uspelo, bi se lahko začel odprt lov na sindikalne zaupnike v vsem slovenskem gospodarstvu!" - Poziv k opozorilni stavki in bojkotu stavkokazov

Uprava PS Mercator je 9. julija objavila spisek 150 odvečnih delavcev, med katerimi je kar dve tretjini tistih, ki spadajo v zakonsko zaščitene kategorije. Med njimi je poleg nosečnic, bolnikov in drugih tudi sindikalni zaupnik Dušan Djordjević, ki je že dolgo v peti sedanjih upravi in sindikalni kamarili, ki jo podpira. Če bi združeni protidelavski koaliciji to uspelo, bi se lahko začel odprt lov na sindikalne zaupnike v vsem slovenskem gospodarstvu. To se v bolj ali manj prikriti obliki dogaja že zdaj, kar sem nekajkrat občutil na lastni koži. Seveda so najbolj na udaru tisti z dolgim jezikom in ne pohlevneži, ki trobijo v isti rog z delodajalcem (pravzaprav delojemalcem, ker so delo že tolikim vzelji).

Mercator je poseben primer, ker je še vedno največji trgovski sistem v Sloveniji in ker je doživljeni tudi tipično odstavljanje prejnjega direktorja Živka Pregla (ki ga je Djordjević odločno podpi-

ral). Pregl je edini predstavljjal določeno jamstvo za nadaljnji razvoj celega sistema. Mogoče bo čas pokazal, da so za vsem tem interesi tuje konkurenca. Sedanje dogajanje je da sklepati, da to niso samo namigovanja.

Pri vsem tem ni mogoče sprengledati sramotno usklajene akcije uprave, nadzornega sveta, sveta delavcev in celo sindikata. Ta vsespolna sloga, predvsem pa njeni rezultati, so resno opozorilo vsem drugim, da vsaka sloga ni vedno dobra. V primeru Mercatorja ne gre samo za sindikalnega zaupnika ali za 150 delavcev, temveč za mnogo več. Res smo bili doslej priča številnim stečajem z naravnost tragičnimi posledicami, vendar v panogah, ki se kronično otepajo z izgubami, z izgubo trgov, prezadolženostjo in uničujočo tujo konkurenco. Dogajanje v Mercatorju da misliti, da gre tu za vse kaj drugega. Tudi za tujo konkurenco, ki je na račun lova na Preglovo glavo prehitela Mercator pri izgradnji prodajnih centrov ob ljubljanskih vpadnicah.

Toda pustimo to, kar še vedno spada v domeno ekonomije, čeprav se igra z človeškimi usodami. Gre za nesramno izigravanje splošne in panožne kolektivne pogode ter njenih določil o zaščitenih kategorijah delavcev ter sindikalnih zaupnikov. Kdo pa si bo poslej še drznil zastaviti besedo in službo za sodelavce, če bo

s tem tvegal, da se bo sam znašel v njihovi koži, namesto da bi se sončil v direktorjevi milosti? No, kljub vsemu nas je še nekaj takih norcev, med katere gotovo spada Dušan Djordjević, nikakor pa ne predsednica konference sindikata PS Mercator, kot tudi mnogo drugih ne. Prav zato gre, da novodobnim povzetnem dokaže, da se s sindikatom klub mognim neznačajnežem v njegovih vrstah ne gre šaliti, ter da je treba dogovore z njim, na prvem mestu pa kolektivno pogodbo, dosledno spoštovati.

Republiškemu odboru sindikata trgovine predlagam, naj v primeru nepreklicnega sklepa o nezakonitih odpovedih sklice splošno opozorilno protestno stavko po vsej državi in istočasno pozove k bojkottu vseh tistih poslovničev, ki stavke ne bodo spoštovale. Prav tako naj kršitelje objavijo v sredstvih javnega obveščanja.

Mimogrede še vprašam direktorja NFD Staneta Valanta, ki je tudi predsednik nadzornega sveta PS Mercator, ali pozna zaščitene kategorije delavcev in kako ravna v "svoji" službi. Če je res, kar je povedal v TV Dnevniku, to ni jasno tudi nekatemer inšpektorjem, ali pa g. Valant zavaja javnost. Vsekakor pa sta bila v primeru Dušana Djordjevića zakon in kolektivna pogoda kršena!

TUGOMER KUŠLJAN,
Laze 72, 1370 Logatec

SPOMIN NA PRILOZJE - 28. junija je večja skupina članov medvojnih misij pri NOV Slovenije ter veteranskih in partizanskih organizacij iz sosednjih držav po osrednji prireditvi obiskala tudi vas Otok in tamkajšnjo "belokranjsko dakoto". Letalo DC-3 ali po angleškem pojmenovanju dakota je verjetno najbolj znamenito letalo v moderni zgodovini civilnega, sploh pa vojnega letalstva. Pred meseci so ta spomin na pogumne zavezniške pilote obnovili, priča pa tudi o vseh spuščališčih in letališčih v Sloveniji, kjer so med vojno pristajala in vzletala zavezniška letala. (Foto: E. Šelhaus)

Asfaltna baza dobila podporo svetnikov

Tajno glasovanje o spremembni prostorskega ureditvenega načrta in drugega območja kmetijskih zemljišč - Odkrito proti le kmetijsko svetovalna služba

ŠENTJUR - V Dolenjskem litoriju smo poročali o črni gradnji asfaltne baze (uradno mešalnica za asfalt) sredi Planinske vasi v osrčju Kozjanskega v občini Šentjur. V tej pretežno kmetijski občini, kjer domuje tudi znana srednja kmetijska šola, so občinski svetniki predzadnji ponedeljek izglasovali spremembo prostor-

skega ureditvenega načrta in s tem odprli prosto pot legalizaciji te črne gradnje.

Če torej ima kdo denar, je dovolj agresiven, lahko torej pri nas zgradi, kar mu pade na pamet. In Mirko Kovač, podjetnik cementinarske dejavnosti, je ugotovil, da ta dejavnost ni povsod dovolj donosna. Odpotoval je torej v nekdajno vzhodno Nemčijo in tam kupil rjaveče železne tam odsužene asfaltne baze. V Planinski vasi so zatem nemalo peskali in barvali in sedaj v grozo okoliških kmetov čaka na poskusno proizvodnjo. Kako mučna je gradnja sodobnih asfaltnih baz, so medtem spoznali v Krškem, kjer je zato tovarna Kovinarska celo propljala.

Upravna delavka Marija Ratej, ki je vodila postopek, se je na seji sicer glasno spraševala in tako iskala tudi drugačna mnenja o asfaltnih bazah, a bojda ga ni našla. Tudi navzoči kmetiji so bili bos, ker očitno v Sloveniji nihče ni prišel na tako naročno zamisel. Podjetnik Kovač je tožil, da se je nemalo zadolžil. Računica je pre-

prosta: na Kozjanskem ceste kaže klicajo po asfaltu, zato je mnenje Gospodarske zbornice iz Ljubljane, ki ga je prebral kmet Božič, da vse zmogljivosti po asfaltu, vključno z obščnim avtocestnim programom, ne zaposlujejo vseh baz v Sloveniji. Svetniki so zatem modro sklenili, povsem v duhu bližnjih lokalnih volitev, kjer se ni dobro zamerjati, da bodo o spremembi glasovali tajno. Ni sicer manjkoval razprav v duhu "ne poleg moje garaže in hiše", za spremembo in torej legalizacijo črne gradnje pa je na koncu glasovalo 17 svetnikov, le 8 jih je bilo proti. Še tisti, na katere so planinski kmetje računali, so jih obrnili hrbet.

Kot rečeno, če išče strokovna menja tam, kjer jih ni, jih ne boš našel. V krški občini, kjer je prepadla Kovinarska, izdelovalka sodobnih asfaltnih baz, se ne bi manjkovalo kmetov in mnenj, ampak tako baza sodi ali ne sodi poleg kmetijskih hlevov s kravami mlekaricami in v bližini kraške jame z izviro Bistrice. Kmetje naj bi sedaj nosili pod pazišču študije z meritvami o škodljivosti objekta. In to ob vseh strokovnih službah, ki se v občini ukvarjajo s kmetijstvom! Proučili bodo opravljene upravne postopke in morda se bo le pojavila inšpekcija, od katerih je ena v preteklosti že izdala odločbo za rušenje. In kaj so v senjurski občini že porušili? Vodovodno zajetje, ki je stale preblizu neki cerkvini, in, kot se spominjajo kmetje v Planinski vasi, tudi ne tako škodljivo leseno lopo. Tudi mi se izpostavljamo morebitni tožbi, če zapisemo, da je novodobnim kapitalistom potem takem dovoljeno skoraj vse.

ALFRED ŽELEZNIK

Skrivnost arhivov ni skrivnostna

Arhiv državnega zbora je urejen in dostopen javnosti v skladu s predpisi

V oddaji Odmevi je v četrtek, 9. julija, nacionalna TV objavila prispevki z naslovom Skrivnost arhivov. V njem je bilo med drugim navedeno, da novinarji nista dostopna dokumentacija parlamentarnih preiskovalnih komisij ter da do tega gradiva ni mogel priti niti poslanec Državnega zbora g. Rudi Moge, da magnetogrami tako imenovane Puklove komisije ni bilo ter magnetogrami Ustavne komisije nista dostopni niti ustavnim sodnikom.

Prispevki je bil zaključen z ugotovitvijo, da je dokumentacija najvišjega kaznodajnega teleosa povsem neurejena in sama sebi namen, voditeljica Tanja Starič pa je zaključila prispevki z željo, naj bi prispevki pri pomogeli k razmišljanju, kako ustrezno urediti enega najpomembnejših arhivov v državi. In ravno zaradi te ugotovitve smo se odločili tudi za pisni odgovor. Menimo namreč, da so bile v televizijskem prispevku navedene številne netočnosti, posnetki, ki smo jih lahko videli, v glavnem niso bili narejeni v arhivu, pač pa v dokumentaciji, kjer so začasno shranjeni časopisi in druga periodika, kar pa nima nobene zvezze s prispevkom o arhivih.

Tako novinarka kot poslanec Državnega zbora sta bila pravčasno seznanjena, zakaj ne moreta uporabiti gradiva preiskovalnih komisij. Naj poudarimo: ne zato, ker dokumentacija ne bi bila urejena oziroma bi bila sama sebi namen, ampak zato, ker tako določajo veljavni predpisi. O tem sta bila oba seznanjena z mnenjem, ki jima je bilo poslano. Gre za zakon in poslovnik o parlamentarni preiskavi, zakon o kazenskem postopku, zakon o varovanju oseb-

nih podatkov, zakon o arhivih in arhivskem gradivu in ne nazadnje tudi za zakon o javnih glasilih.

Prav tako ne drži informacija, da magnetogramov tako imenovane Puklove komisije ni bilo ter ustavnih magnetogramov sej ustavne komisije. Kolikor nam je znano, je Ustavno sodišče pred leti že zelelo vpogledati v dokumentacijo Ustavne komisije, ki se je zbirala ob snovanju nove ustave v zvezi z oblikovanjem, razpravo in sprejemanjem posameznih členov. V tistem času gradivo Ustavne komisije v tem smislu še ni bilo urejeno, pri čemer bi Ustavno sodišče željene podatke lahko pridobil z vpogledom v magnetograme sej Ustavne komisije, ki so mu vseskozi dostopni.

Torej: arhiv Državnega zbora je urejen v skladu s predpisi, da ne rečemo vzdor, kar lahko potrdi Arhiv Slovenije, s katerim vsekozi tesno sodelujemo. S tem v zvezi želimo tudi obvestiti, da je v Državnem zboru gradivo dostopno tako preko arhiva kot tudi preko posebnega računalniškega programa za spremljanje zako-

JANEZ PEZELJ
Oddelek za informiranje

ZAHVALA

Organizatorji mednarodnega srečanja veteranov "NOB in zaveznički - Bela krajina 1998" Zveza združenih borcev in udeležencev NOB Slovenije, Zveza društva vojnih invalidov Slovenije in občina Metlika se zahvaljujemo številnim posameznikom, organizacijam in službam, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi prireditve. Njihovemu izjemno požrtvovalnemu delu in naporom gre zahvala, da je bila prireditve, ki se je udeležilo več kot 10.000 obiskovalcev, veličastna in dostojanstvena. Tako so jo ocenili tudi naši gostje iz tujine, predstavniki medvojnih zavezničkih misij in veteranskih organizacij, ki so se udeležili srečanja. Zahvaljujemo se tudi pokroviteljem, ki so s svojimi prispevki omogočili, da smo izvedli prireditve na visoki ravni. Prav tako se zahvaljujemo vsem sredstvom javnega obveščanja, ki so glas in sliko o naši prireditvi ponosili po vsej Sloveniji in tudi v svetu.

V NEDELJO SLOVO OD ŽUPNIJE

NOVO MESTO - V nedeljo, 26. julija, bo ob 8. uri pri župnijski ali farni maši potekalo slovo dveh dosedanjih župnikov. Gvardijana p. Jožeta Urbanje bo zamenjal župnik župnije sv. Lenartta v Novem mestu in hkrati gvardijan Frančiškanskega samostana Novo mesto p. Marijan Čuk. Iz Novega mesta pa odhaja tudi domačin p. Marjan Cvitak, zborovodja cerkvenega zabora in vodja okteta Adoramus.

Brezplačna zimska obutev za Vaš Polo!

ZAVRŽENI AVTOMOBIL - Na prej od Črmošnjic je ob cesti tabla na Brezovico. In če zapeljene v to smer, lahko ob robu makadam ceste v travi najprej opazimo odvrženo belo pločevino, že malo poraščeno s travo. Avtomobil je brez tablice, koles in vseh kolikor toliko uporabnih stvari. Odvrženi avtomobil v naravi je le še eden od mnogih primerov slabu osveščenih ljudi. Kdo je tako grdo odvrgel avtomobil, se ne ve, velika verjetnost pa je, da bo tam ostal še dolgo. (Foto: Andreja Jernejič)

NOVO MESTO, Avtohiša Berus,
tel.: 068 / 325-098, 342-360

Pri Obrščaku na Muljavi

Saj poznate Muljavo? Prijazno vasico med Krko in Ivančno Gorico? Kolikorat sem se že peljala skozi njo! Tudi peš sem jo večkrat mahala kmalu po vojni, ko še ni vozil avtobus in nam je bila edina in najbljžja prometna povezava z Novim mestom vlak, ki je peljal iz Ivančne Gorice. Najlepši del poti se mi je vedno zdel tisti skozi smrekov gozd. Ko sem prišla iz njegovega zavjetja, sem vedno pogledala desno proti potoku Sušica, kjer je stala Jurčkova domačija. Tam so imeli žago in mlin, tam je pred vojno služila ena od mojih sestra. Enkrat sem šla z mamo tudi jaz tja in gospodinja mi je spekla dva račja jajčka na ocvirkih in mi odrezala velik kos belega kruha. Kako bi pozabila kaj tako dobrega! Še danes se skoraj ne zgodi, da bi se peljala tam skozi, pa ne pogledala z lepo mislio tja dol.

Pri Obrščaku gostilni sem se začela ustavljanje šele takrat, ko sem vodila šolarje na ekskurzijo v Jurčeve Muljave. Ko smo si ogledali njegovo rojstno hišo, smo si vedno šli ogledati tudi Jurčeve sobo v tej gostilni. Vse so pritegnili prizori iz njegovega Desetega brata, Sosedovega sina, Jurija Kozjaka... Navadno smo tudi kaj popili in si privočili dober sendvič.

Zadnja leta sem se čudila naglemu napredku Muljave, predvsem pa spremembam v Obrščakovem gostilni. Ko sem zvedela, da jo je poslikal isti slikar kot gostilno na Pajčni, sem začela raziskovati slikarja, ki ga imam še pred očmi iz zgodnjega otroštva. Da bi zvezda čim več, sem seveda zavila tudi v Obrščakovem gostilnu. Morda mi bodo tudi oni vedeli povedati kaj o njem?

Pa naletim spet na Jurčkove in tisti lepi spomin, ki me še vedno greje! Gospa Ilovareva, lastnica gostilne (no, pravzaprav je sedaj lastnik njen sin Srečko Ilov), je v resnici Tekavec, po domače Jurčkova Marija. Tudi ona se s toplo mislijo ustavi ob moji mami in pogovor je stekel, kot steče med domačimi ljudmi. Razgrnila mi je vso zgodbo o gostilni, ki bo gotovo obogatila tudi vas.

Ime je dobila še po izidu Jurčevega Desetega brata. Tam se dogaja, kot se je vedno v slovenskih gostilnah, mnogo pomembnih stvari: sklepale so se kupčije, sklepale ženitve, izmenjavale novice... Tam je Krajavelj za kozarec vina rad pričoval svoje zgodbe o tem, kako je hudiča na dvoje presekal, kako je kozi pregrešno kri puščal, kako se je ženil, in podobne zgodbe. Takratni gostilničar Ciril Hočvar, ki je hotel privabiti več gostov, je dal 1926. leta eno sobo poslikati s prizori iz Jurčevih del slikarju Jugu. Potem je zabredel v hude dolgove in gostilna je

I. M.

Bili smo z vnuki na izletu

Že drugič ga je organiziralo novomeško društvo upokojencev
- Udeležilo se ga je 58 dedkov, babic in vnučkov

Že drugič smo v Društvu upokojencev Novo mesto pripravili enodnevni izlet za dedke in babice ter njihove vnuke in jih odpeljali na Kozjansko. 30. junija se je na avtobusni postaji zbralo 26 dedkov in babic ter 32 njihovih vnučkov. Vsi otroci so imeli naravnike, pokriti pa so bili z doma izdelanimi in domiselnimi okrasenimi klobukami, kajti ob koncu izleta smo izbrali najlepši klobuk.

V kraju Imeno se je avtobus prvič ustavil na ranču Pri ribniku, kjer ga je lastnik Anderlič zelo domiselnou urenil. Tu je v čisto pravem ribniku s pravo ribiško palico ulovila ribo sedemletna Sonja Urbančič, ki je bila za to opravilo izzrebana že na avtobusu. Otroci so si ogledovali kmetije, nakrmili so kozji družinici in tudi sami pomalici. Naslednja postaja je bila na posestvu g. Mraza, kjer so pred otroci koštili trdje noji. Obisk prave tovarne čokolade v Olimiju in pokušnja je bila še posebno doživetje, nato

J. MOŽE

prišla na dražbo. Leta 1939 je bila prodana za 100.000 din. Ker je bil njen oče Tekavec takratnemu gostilničarju porok, je poslal svojo ženo na dražbo in so gostilno kupili kar oni. Zadnji obrok so plačali 1940. leta, vendar sami niso postali gostilničarji. Dali so jo v najem Elici in Jožetu Jegliču. Ko je bila 1944. muljavska šola požgana, je v sobi levo od glavnega vhoda, ki je bil do nedavna nekje v sredi stavbe, učil otroke učitelj Cvetko Budgoči iz Grosuplja. Po vojni so zgradili novo, gostilno pa je vzel Kmetijska zadružna. Dokler niso zgradili Zadržnega doma, so imeli v njej trgovino in gostilno.

1952. leta se je Marija Tekavec poročila z Ilovarem iz bližnje Gorenje vasi in se udomila v gostilni. Ker je prosjeta ali kdo že nameraval vzeti za svojo to poslikano Jurčeve sobo in celo od strani napraviti vhod, sta slike enostavno prekrila s kredo, pa so jo pustili pri miru. Ko sta 1966. odprla gostilno, sta kredo sprala in slike so spet zaživele. Prihajali so mnogi na ogled, največ šolske mladine, pa tudi mnogi pomembne so prihajali. Vsak je hotel videti prav to sobo. Gostilno so potem še nekajkrat preurejali in jo 1986. razsirili. Letos in zimskih mesecih pa so dali Jurčeve sobo tudi restavrirati, da je res vredna ogleda.

Ilovarevi so sila ponosni na Jurčeva in njegovo delo. "Saj drugega Muljave tako nimamo kot njega," je poudarila gospa Marija. Tudi sama je po vojni igrala Manico iz Desetega brata, njen sin Franci je vedno igral desetega brata, Marko pa Lovra Kvase.

Franci prav zdaj igra Smrekarja iz Sosedovega sina. V petek ga bodo zadnji igrali in tez sezoni, je ponosno povedala in hkrati vabilo, naj pride.

Pa sem res šla in doživela prelep večer v "najlepšem gledališču v moji deželi", kot je ponosno dejal igralec Erzen, ki že sedemnajsto leto z Muljavci obuja Jurčeve zgodbe. Ilovarev Franci je blestel v vlogi ponosnega kmeta Smrekarja, vsi skupaj pa so nas s svojo pojočo, blagozvočno govorico, s kostumi iz Jurčevega časa in s prelepimi ljudskimi pesmimi, ki so povezovale zgodbo, popeljali v čas, ki je še dišal po našem otroštvu. Po sedanjem pa res ne več.

Mala Obrščakova gostilnica je prerasla v veliko gostišče, ki lahko obenem nahrani 120 ljudi. Z odlično hrano in pičajo vam bodo trije gostinski delavci, ki jih vodi domači sin Srečko, postregli vsak dan razen ob sredah. Zavijte k njim, oglejte si spominsko sobo in drugo Jurčeve dediščino! Srečali boste prijazne ljudi, ki so ponosni na svojega rojaka in živijo z njim skozi vse leto.

I. M.

Mladi sveta za Rašco

Urejali bodo potok Rašca in pritoke - Praznovali bodo 5-letnico Vitre

VELIKE LAŠČE - Od 10. do 22. avgusta bo na Trubarjevi domačiji na Rašci mednarodni delovni tabor, ki ga organizira Center za uravnotežen razvoj Vitra iz Cerknice in občina Velike Lašče v sodelovanju s Turističnim društvom Rašca, ribiči, kmetičci, domačini in vodstvom Trubarjeve domačije. Vodja mednarodnega tabora bo domačin Gašper Škulj, ki ima izkušnje že z lanskoga tabora v bližnjih Rutah.

Gašper Škulj bo vodil letosni mednarodni delovni tabor na Rašci. (Foto: J. Princ)

Dogovorjeno je že, da bodo mladi udeleženci delovnega tabora urejali vodotok Rašca in po potrebi še njegove pritoke. Pred-

vsem bodo izdelovali poplete iz vrbja tam, kjer voda odnaša zemljo in čistili strugo. Pri tem bodo sodelovali tudi domači ribiči, ki bodo v zameno za potrebe tabora odstopili udeležencem sanitarije, prostor, kjer bodo mladi uredili poljsko kuhinjo, pa tudi električno in še kaj. Ribiči bodo mladim enkrat pripravili tudi gostijo z ribami.

Na sestanku, kjer so se dogovarjali o taboru, so predstavniki Vitre opozorili, da je treba za mlade pripraviti kar precej dela, saj so dosedanje njihove triletne izkušnje s takimi tabori (doslej sta bila v občini Velike Lašče že tabora na Mali Slevici in v Rutah) pokazale, da dela običajno zmanjka, saj zagnani mladi pridno delajo. Zato je tudi na Rašci potrebno poskrbeti za še dodatna dela. Predstavnik Turističnega društva Rašca je že predlagal, naj bi mladi udeleženci tabora skupaj z mladinci iz Turjaka dokončno uredili še makadamsko pot ozimo cesto od Turjaka do Rašce, ki bi bila predvsem sprejemljiva pot.

Zaključek letosnjih mednarodnih mladinskih delovnih taborov, ki jih organizira Vitra, bo prav 22. avgusta na Rašci, se pravi, da bo tistega dne, ko bodo zaključevali delo na Rašci oziroma Trubarjevini. S to svečanostjo bodo proslavili tudi peto obletničko delovanja Vitre iz Cerknice, zato bodo nanjo vabljeni vsi doseđanji pokrovitelji taborov, prostovoljci in predstavniki občin, kjer so tabori bili. J. PRIMC

ŠPANEC NA FORMI VIVI - Kipar Alfonzo Berridi iz Madrida je eden izmed treh udeležencev letosnjega mednarodnega srečanja kiparjev Forma viva v Kostanjevici, ki bodo ves julij iz hrastovega lesa izvabljati umetniške skulpture. Gost iz Španije je za začetek z domiselnim upodobitvijo ptičjih krmilnic zapolnil enega izmed oken mogočnega kostanjevškega sestanka. (Foto: M. Vesel)

POLJUB IZ ŽUŽEMBERKA - Štirje fanti in dekle tvorijo popularni glasbeni ansambel Poljub iz Žužemberka. Uroš Legan igra bas kitaro in poje, Domen Jaklič je bobnar, Matej Kocjančič igra bas kitaro in poje, Darja Štravš obvladuje klavijaturo in poje, harmoniko pa igra in hkrati poje Borut Perko. Mladi in zagnani Suhokranjčani so že izdali prvo kaseto z naslovom Le Krka ve, pripravljajo pa se na nova snemanja. Povabil za nastope na veselicah in drugih prireditvah jim ne manjka, saj zaigrajo za vse okuse. Posnetek je z veselice v Krški vasi pri Brežicah. (Foto: M. Vesel)

NEKATERIM SE KOLCA PO STAREM - Pred dvema desetletjema, morda še malo več, so se Sevnčani, še posebej pa prebivalci Boštanj, poleti množično namekali v reki Mirni. Tisti, ki se še spominju otovorila v topli reki, pravijo, da je bilo lepo. Pri žagi v Dolenjem Boštanju je bilo pri jezu urejeno kopališče s stopničkami do vodne gladine. Zdaj je pri žagi tako, kot kaže fotografija. Kopališče je zaraščeno, jeza nihče ne čisti in kopalcev ni več. Je ideja o oživitvi takih kopališč danes preveč utopljena? (Foto: B. D. G.)

SKAVTOVSKA PIRAMIDA - Na pol poti med Šmihelom in Žužemberkom so na desnem bregu Krke svoje šotorje postavili skavti Tulečih kujotov in Klan navihanih nojev iz Brezovice pri Vrbi. Taborov se je udeležilo 30 osnovnošolcev od 5. do 8. razreda. Pri skavtih imajo navado, da se vsako leto vrivijo v eno ljudstvo; letos so to Egipčani. Od dejavnosti so izvedli lov na skriti zaklad, obiskali so sodnejne turistične kraje in vsak solar si je naredil svoj turistični vodnik. Ker so ob vodi, seveda ni šlo brez vodnih dogodivščin. Starejši člani tabora so organizirali potovalni tabor. Peš so se podali od Trebnjega do Dešeče vasi, vmes pa prespali v naravi. Geslo skavtov je "spoznajmo se", kar jim je v dobrem tednu bivanja ob Krki tudi uspelo. (Foto: A. J.)

PRIJETEN IN NEPOZABEN IZLET - V soboto, 4. julija, smo se trebanjski cerkveni pevci s svojimi odpravili na izlet v Avstrijo. Pot nas je vodila tudi v Kotlje na Koroškem, kjer je bil rojen Prežihov Voranc, potem pa naprej v Pliberk in Gospe sveti ter v glavno mesto Podjune Velikovec. Pot smo nadaljevali na Gospovskega polje, kjer nam je znamenitosti razkazal naš neumorni vodič mag. Jože Kukman. Ogledali smo jezero enega najlepših gradov v Evropi, Celovec, Minimundus, Vrbsko jezero, ustavili pa smo se tudi na Brezju. Polni vltov in rahlo utrujeni smo se pozno zvečer vrnili v Trebnje. Hvala vodiču Kukmanu za njegov trud in šoferju Ivanu za varno vožnjo! (Foto: Rezka Majer)

SREČANJE UPOKOJENCEV

NOVO MESTO, DOLENJSKE TOPLICE - Območna zveza društev upokojencev Novo mesto tudi letos pripravlja srečanje upokojencev Dolenske in Bele krajine. Srečanje bo 1. avgusta ob 11. uri na Jasih v Dolenskih Toplicah, popestrite pa ga bodo kulturne sekcijske društva upokojencev Dolenske in Bele krajine. Srečanje bo 1. avgusta ob 11. uri na Jasih v Dolenskih Toplicah, popestrite pa ga bodo kulturne sekcijske društva upokojencev Dolenske in Bele krajine. Slavnostni govornik bo Janko Kušar, minister vlade Republike Slovenije. Upokojenci in njihovi družinski člani, vabljeni!

Z IZLETOM - Dedki in babice z vnuku na ranču Pri ribniku v Imenu s prijaznim lastnikom Srečkom Anderličem. (Foto: J. M.)

22.000 koles ali velodrom?

Za kolesarjenje ni storjenega še nič

Ko je Novomeščan Bogdan Fink pred leti osvojil tretje mesto na mladinskem svetovnem prvenstvu v kolesarstvu, je bilo bolj ali manj že jasno, da se apetiti novomeškega športnega kolesarstva pri tem še niso končali. Kmalu zatem je Novo mesto dobilo, bil je to kratkega veka srečen dogodek, v roke organizacije svetovnega mladinskega prvenstva v kolesarstvu, katerega pokroviteljstvo je prevzel Dolenjec Lojze Peterle. Zanj so organizatorji pač mislili, da je sposoben priskrbeti tudi kaj denarja za investicijo. Temu seveda ni bilo tako, žal pa tudi večjih uspehov za naše kolesarje na prvenstvu ni bilo. So pa dobili velodrom v Češki vasi, da bi lahko s pridnim delom kmalu postali šampioni.

Uspehi novomeških kolesarjev so danes res zavidanja vredni. Glede narje in na in na ljudi ter podjetja, ki se pri nas smukajo okoli tega športa, pa bi človek pomisli, da smo regiju samih kolesarjev, katerih smetana na vrhu so uspešni športniki. Pa sploh ni tako. V Novem mestu in okolici boste težko našli kaj dosti kolesarjev, celo bore malih jih je. Pametnih razlogov za takšno stanje ni. Konfiguracija terena mesta je primerna, padavine so zmerne, mesto pa s svojo urabništvom zasnova kar kliče po kolesu, še več, ljudi z obolenji srca in ožilja, z mišičnimi obolenji, sladkorno bolezni in deluhov nam ne manjka, zdravje nam je najvišja vrednota, vsi smo tako rekoč rojeni naravovarstveniki,... toda kolesarjev je klub vsemu temu le za vzorec. Denimo, da neuporabo koles opravimo tistim, ki menijo, da je avto nepogrešljiv in za mnoge med njimi žal edini statusni simbol, tem itak ni pomoči, neuporabo lahko opravimo tudi ljudem s specifičnimi zdravstvenimi težavami, a zakaj ne kolesarji ostali, je že vprašanje. Ali je res tako težko uvesti se na kolo? Morda je nekaterih sram, ker takoj ljudi bulji v kolo in razmišlja, če je kaj vredno, koga je morda strah, ker avtomobilisti menjijo, da so ceste zgrajene le za ranje, toda resnici na ljubo je kolesariti lepo.

Da bi bil hec še večji, imamo v centru Novega mesta približno 500 parkirnih mest za avtomobile in niti enega za kolesa. Katastrofa. Prav tako imamo v Novem mestu Cyclotour in Kolesarsko društvo, ki pa da danes nista naredila prav nič za izboljšanje razmer za kolesarjenje v mestu in okolici, nič za popularizacijo kolesarstva. Skrbijo le za svoje riti. Za nas nepoklicne kolesarje se oni ne brigajo. Pa nič, se naj pa vsaj oblast novomeška briga za nas. Toda tudi oblast se briga le za profesionalne kolesarje in ne za naš amaterje. Župan Koncilia in njegova ekipa si že nekaj let prizadevajo pokriti novomeški velodrom in obenem še sanirati dolgove, ki jih je rodila ta zgrešena investicija na še bolj zgrešeni lokaciji. Pokritje bi davkopalčevalce po predhodnih izračunih stalo 6 milijonov mark (oprostite za valuto), dolgoročno, ki jih je treba še odplačati, so zdaj okrog 2 milijona mark, zraven pa bi bilo po-

trebno dati še 2 milijona mark, kar je denar, ki so ga organizatorji pred leti bojda uspeli zbrati za velodrom. Občina bi torej morala zbrati približno 10 milijonov mark, če bi hotela dobiti v last velodrom in ga spraviti v pogon. To je veliko denarja. Naj to velikost ponazarim s primerjavo.

Kolo, ki je povsem primerno za vožnjo po mestu in naokrog, stane v trgovini okoli 30.000 tolarjev (dobite ga tudi na obroke), v Novem mestu pa živi danes okoli 22.000 prebivalcev. Če bi se torej novomeški župan odločil za lepo potezo, za dobrega župana vredno potezo, potem bi lahko vsem tem 22.000 prebivalcem kupil vsakemu po eno kolo, kar bi zapravil le 660 milijonov tolarjev, to je približno 7 milijonov mark. Torej bi mu ostalo še 3 milijone mark. Kaj z njimi? Z njimi pa bi lahko subvencioniral javni primestni promet in s tem rešil problem prevozov mnogih starejših ljudi ter otrok. Tako bi lahko novomeški župan pametno zapravil 10 milijonov mark, ki bi jih sicer rad dal za pokrite in pridobitev kolesarskega dirkališča. Prepričan sem, da će bi kupil 22.000 koles svojim meščanom, namesto da bi denar zapravil za velodrom, bi bil še dolga leta župan. Ne le to, hkrati bi storil veliko za rešitev novomeških prometnih zagat in storil najboljšo poteko za promocijo mesta v svetu, če je slednje seveda sploh kaj pomembno.

Dolenjci sicer nismo Kitajci, pa tudi Nizozemci ali Danci ne, ki jih svet pozna kot kolesarske dežele. Še najmanj smo jim podobni prav tem. Če je tam na severu Evrope kolesar tako rekoč bog, je pri nas kvečejmu ovca. Tu je bog avtomobilist. Marsikje v razvitem svetu se predvsem politiki, pa tudi gospodarstveniki, radi vozijo s kolesi in si s tem višajo ugled ter so zgled ostalim meščanom. Pri nas pa si občnarji raje z rampo zgradijo parkirne prostore za svoje automobile, ker s kakšnim drugim prevoznim sredstvom na delo pač ne prihajajo. Če v tujini gospodarstveniki zaposlene navajajo, tako rekoč silijo v uporabo kolesa za prevoz na delo ali pa vsaj v uporabo javnih prevoznih sredstev, pa zaposlenim pri nas raje gradijo parkirne hiše in brezkončna parkirišča. Če v naših kolesarskih trgovinah iščeš vtorino kolo, priklico za kolo ali pelerino za na kolo, te v glavnem debelo gledajo in celo ne vedo, da kaj takega sploh obstaja. Pri nas časopis in reklame dostavljajo z avtomobili, še mojemu psu gredo na živce, v tujini to delajo lepo potiho na kolesih. Naj bo teh nevhaležnih primerjav z razvitim svetom raje dovolj.

Včeraj sem se peljal skozi mestno in srečal tri kolesarje ter stotine avtomobilov. To pove dovolj. Sicer pa bi si lahko mislil, da v deželi, kjer imajo v družinah neredko v lasti več avtomobilov kot koles, niti ne more biti drugače. Morda nam bo pa župan namesto kolesarskega dirkališča kupil kolesa? Ne bi bilo neumno.

TOMAŽ LEVIČAR
Novo mesto

Slavili 100-letnico gasilstva

Antonija Jereb darovala za prapor

LOŠKI POTOKE - V nedeljo, 12. julija, se je v Loškem Potoku na Hribu zbrala velika množica uniformiranih gasilcev, ki so se udeležili slavnostnega mimohoda in proslave ob častitljivi stoletnici, saj so 1898. leta ustanovili PGD Loški Potok, ki se je takrat imenoval požarna brambla.

To seveda ni bila samo proslava samo društva Hrib, pač pa tudi preostalih treh, ki delujejo v KS Loški Potok in so v različnih časovnih obdobjih nastala prav iz tega prvega, maticnega društva. Sedaj so združeni v OGZ Loški Potok, vključno s Podpresko in Travo iz KS Drag. Slavnostni govornik je bil dr. Peter Rus, predsednik Sveta občine, ki je bila pokrovitelj prireditve. Razvili so nov društveni prapor, za katerega je denar v celoti daroval Antonija Jereb s Hriba 82, potoški župnik g. Franc Vidmar pa je prapor blagoslovil.

Ob tej priložnosti je bil prebran kronološki zapis o nastanku in delovanju društva, ki je bil, zlasti za prvih 30 let, popolna neznanaka. Nekaj tega so pred nedavnim odkrili v Arhivu Slovenije, tako da so sedaj znani tudi ustanovitelji. Ob ustanovitviti je društvo spadelo v sodni okraj Lož, petnajst let pozneje pa v Župo kočevsko, kateri je načeloval Ignacij Merhar iz Prigorice pri Ribnici, ki je predvsem znan po tem, da je prvi uvedel slovensko poveljevanje in sploh mnogo storil za razvoj gasilstva na tedanjem Kranjskem.

V lepo pripravljenem kulturnem programu so sodelovali mesečni pevski zbor Planinskega društva, recitatorji, učenci glasbenih šole in nepogrešljiva ribniška godba.

A. KOŠMERL

Podpiram slovenska imena

Ob številnih vožnjah v Ljubljano sem vedno, ko sem se peljal mimo kraja Velike Lese, razmišljala o izstopajočem imenu "River adventure".

res". To je namreč velik napis ob cesti, ki usmerja obiskovalce k izposojevalnicam kajakov.

Ob tem se sprašujem, ali imamo res tako malo slovenskih imen, da potrebujemo tuja?! Ali pa so slovenski napisi preveč preprosti in manjvredni? Pa tudi če izberemo tuje ime, bi Slovenci lahko dobili dobrodošlico v slovenskem jeziku. Jeziku, za katerega so se se borili naši veliki zgodbinski možje, jezik, ki so nam ga učitelji vsepljali v glave že od 1. razreda dalje in se konec koncem z njim sporazumevali.

Naš kraje res obiščejo tuji popotniki, a še zdaleč od tujcev ni največ Angležev, ampak so turistov iz sosednjih držav. Največ pa se po cesti peljejo in te kraje obiščejo Slovenci; tisti gostje in obiskovalci, ki, sodeč po tujem imenu, niso toliko vredni kot Angleži in ne zaslužijo dobrodošlice v slovenskem jeziku.

Nič nimam proti izposoji kajakov, imam pa lahkoprotiti imenu, ker smo slovenski obiskovalci vredni dobrodošlice v svojem jeziku. Jeziku, na katerega smo ponosni. Vsaj nekateri!

Andreja Jernejčič

"Asja" razočarala

V soboto, 4. julija, je bil najin poročni dan, toda zaradi neprijetega dogodka pri Foto Asji namesto bo ostal tudi v malo drugačnem spominu.

Seveda s tega dogodka želela imeti dobre profesionalne fotografije, zato sva se že približno deset dni pred datumom poroke oglašila v njihovi poslovalnici na Glavnem trgu ter se naročila za "najino soboto". Zmenili smo se, da se pridemo s svati fotografirat med 15.30 in 16. uro in dejali so, da nas bodo zagotovo čakali. Žal ni bilo tako.

To smo prišli, nas je na vratih presenetil napis "sveže preplešano", bilo je zaklenjeno in po 40-minutnem čakanju še vedno nikogar. Med vztrajnim čakanjem je eden izmed svatov po mobilu poklical "Asjo" domov, toda nihče ni dvignil slušalke. Tako smo okrog pol peto popoldne razočarani odšli naprej, slikali pa so naju le najni sorodniki.

Misliš, da si nihče ne sme dovoliti takega odnosa do strank, sploh pa sva jezna, ker veva, da se jim to ni zgodilo prvič. Naj ne obljudljajo, če ne misljijo priti! Pri njih se še nisva oglašila, ker sva odsla na medene tedne, a popraviti se ne da, prepričati se, pa tudi nima smisla.

ALENKA IN JANKO KOVACIČ Golobinjek pri Mirni Peči

VESELE IN ANGLEŠKE POČITNICE

DOLENJSKE TOPLICE - Preteklo nedeljo popoldan so se v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah pričele edinstvene počitnice za osnovnošolce in dijake iz vse Slovenije. Teden trajajočega tabora se je udeležilo 123 mladih in njihovih mentorjev, ki so prišli iz 45 slovenskih mest. "Slovenijo v malem" je že peto leto zapored organizirala Občinska zveza prijateljev mladine Novo mesto. Letos so organizatorji zaradi pomanjkanja prostih terminov v tem taboru združili "vesele" in "angleške počitnice". Tabor se je tako kot prejšnja leta spremenil v London. Mladim udeležencem tabora so pri angleščini pomagali študentje iz Ljubljane in Novega mesta ter Samuel Willcockos, pravi Anglež iz Londona. Okrog 30 otrok iz Nove Gorice pa je preživilo počitnice neangleških skupin.

V Žužemberku lahko tudi prespite

Na voljo je 14 ležišč

ŽUŽEMBERK - Klub neokrnjenih naravi, ki si jo obiskovalci lahko ogledajo v središču Suhe krajine, se kraj dolgo ni mogel pochliti niti z eno sobo, kjer bi popotniki lahko prespali. Zato je toliko bolj vzpodbudno, da se turistična kmetija Koren poleg goštinstva lahko pohvali tudi s prenočitveno ponudbo. Izbirate lahko med šestimi sodobno opremljenimi sobami, vsaka ima svojo kopalnico, in apartmajem. Skupno je kar 14 ležišč.

Tako so v aprilu v Žužemberku prespali bolj prehodni gostje, predvsem avstrijski in italijanski ribiči, med poletjem pa se turistična kmetija lahko pohvali kar s 70 odstotno zasedenostjo. Poletni obiskovalci so Slovenci, Čehi, Franci in Nemci. "Predvsem otroci Nizozemcev in Francovcov, prav radi dan preživijo z nami na njivi ali pa hraniži živali v hlevu," so povedali pri Korenovih.

Sicer pa je kmetija znana po dobrini hrani, sami delajo pašteto, ribje namaze in mlečne izdelke. Mama Jožica priporoča skutne namaze, štruklje vseh vrst, žlin-krofe in zavitke.

A. JERNEJČIĆ

NOVA POMEMBNA PRIDOBITEV - Gasilci, donatorji in članice turističnega društva Suha krajina skupaj z novo visokotlačno brizgalno (Foto: S. M.)

Ob jubileju nova brizgalna

110 let gasilstva v Žužemberku - Gasilci iz celotnega sektorja so se v soboto zbrali na praznovanju

ŽUŽEMBERK - Pred 110. leti, leta 1888, so v Žužemberku med prvimi v dolini Krke ustanovili "Prosto požarno brambo Žužemberk". Najprej so za opremo zgradili shrambo, leta 1938 pa so zgradili nov dom. Pripravljalni odbor, ki so ga sestavljali takratni ugledni možje Franc Koncilia, Jakob Dereani, Josip Rohrman in Franz Waland, je sestavil pravila društva. Gasilci so imeli prvi ogiveni krst že prvo leto, ko je gorela hiša Ivana Pljelke. Pomembno vlogo v tedanjem času je imel nadučitelj Franc Koncilia, ki je društvo načeloval do prve svetovne vojne. Vojna je društvo zadala močan udarec, tako da se je kadrovsko okrepilo, ko je vodenje prevezlo takratni šolski upravitelj Franc Mrvar in gasilce uspešno vodil do 2. svetovne vojne in tudi med njo. Po vojni je bilo 22 občinskih zborov, na katerih so volili predsednika. Kar 27 let je društvo

vodil Janez Gliha. Društvo se počasi bogatilo tudi z opremo.

Letos so člani društva pod vodstvom predsednika Marka Zajca in sektorskega poveljnika Franc Škufera pripravili praznovanje 110. leta Žužemberka. Gasilci celotnega sektorja Žužemberk (prostovoljni gasilski društva Ajdovščina, Dvor, Reber, Šmihel, Hinje, Križe in Žužemberk) so se v soboto, 4. julija, zbrali na Loki. V kulturnem programu so sodelovali roglisti Ljubljanske plešivice, moški pevski zbor pokrajinske narodne noše turističnega društva Suha krajina. Zbranino so pozdravili Franc Šink in ministrica za obrambo, poveljnički predsednik KS Žužemberk, sektorski poveljnički Franc Škufer. Novi pridobiti - prapor in novi visokotlačno motorno brizgalno je blagoslovil dekan Franc Povš. Na prireditvi so najzaslužnejši prejeli priznanja. S. MIRTIC

Obujanje veščine partizanskega kurirja

Tabor z nenavadnimi aktivnostmi

PODGOZD PRI DVORU - Na obreh bregovih dolenjske Krke lahko opazimo kar nekaj bolj ali manj zanimivih taborov. Taboriški rodu Srnjak Logatec so zanimivi zaradi neobičajnih aktivnosti, s katerimi so si popestrili bivanje v Suhi krajini.

Tabor se je udeležilo 55 osnovnošolcev in 12 starejših članov, ki so izvedli številne pohode, naraščalne in kulturne dneve. Bivakirali so v Dolenjskih Toplicah in tako spoznali življivo v naravi. V gozdu so nabirali zelišča in gobe, imeli orientacijo s topografijo, delali splav in čolnari. Opazovali so tudi sosednje tabornike in jim uspešno ukradli zastavo.

"Posebnost tabora je duhovni razvoj. Zjutraj preberemo zgodbo, šolarji pravljico, starejsi odloomek iz del velikih filozofov, nato v polnem pogovoru najdemo pomen. Čez dan izvajamo rdečo nit tega in zvečer ocenimo slabe in dobre strani aktivnosti v tistem dnevu," je povedal starešina tabora Željko Petrušič in

dodal, da so otroci imeli tudi borniško bralno značko, v okviru katere so prebrali debelejšo in dve tanjši knjige ter se naučili pesme. Glede na to so izvedli tudi popoldansko igro, knjige pa so prinesli od doma.

Taborniki so se seznanili z osnovnimi prve pomoči, težavnimi pa so prilagodili starosti. "Zanima nas je tudi veččina partizanskega kurirja, ko je tabornik moral biti cel dan in tiho in lačen," je dejal Željko Petrušič in z nasmehot dodal: "Lahko je tudi govoril in jedel, le da ga nismo videli."

Andreja Jernejčič

Janezu Banovcu v spomin

<p

Barboričeva kmetija bo živela naprej

Prometna nesreča, ki se je zgodila v začetku junija letos na magistralni cesti Novo mesto-Obrežje pri Gmajni, je usodno posledila v življenje Barboričevih iz Gorenje vasi pri Šmarjeti. Kmetija je ostala brez gospodarja Jožeta, žena Cvetka je izgubila moža, brez očeta je ostalo šest še mladostnih otrok: 17-letna Jerneja, 14-letni Štefan, 10-letna Jožica, 9-letni Janez, 7-letna Marjetka in 6-letni Matevž. Jožetova smrt je zelo prizadela tudi njegovo 88-letno mamo, ki živi z njimi. A življene gre naprej. Cvetka se bo moral poslej sama spopadati s težavami in spraviti otroke h kruhu. Odločiti se bo morala tudi, kako bo vodila kmetijo. V nenjih trenutkih so ji priskočili na pomoč mnogi dobrji ljudje in Cvetka se jim za to najlepše zahvaljuje.

Barboričeva kmetija je velika, svoje zemlje in zemlje v najemu imajo okrog 30 ha. Že od leta 1970 je bila kmetija usmerjena v pitanje mladega goveda. Jože je bil zelo delaven in gospodaren kmet, med prvimi v vasi je imel traktor, v hlevu pa je imel naenkrat tudi po 100 do 120 pitancev, tedaj še zadružnih. "Zadnja leta smo imeli po 60 glav lastne živine, in sicer pitancev, krav dojlil in krav rejnic, pred tremi leti pa smo nabavili tudi prve ovce," pove Cvetka. Sedaj imajo že trop 60-ih ovac. Za ovce so se odločili zato, ker imajo precej pašnikov, ki jih krave težko popasejo. Vse njihove ovce so z rodnikom, to so jezersko-solčavske-romanovske ovce. To je mesna pasma, ki je skozi celo leto plodna. Barboričevi prodajajo ovce mesarjem in gostincem. "Ker ni pri hiši nobenega odraslega moškega, bom verjetno morala govedo skrčiti. Do konca našeravam spitati še teh 20 glav, kolikor jih imamo sedaj v hlevu," pove Cvetka. Razsiriti pa namerava revo ovc in sicer v tolikšni meri, kolikor jo bodo lahko sami obvl-

OBKOLPSKE POTI

Peš, s kolesom ali čolnom

Čeprav vsi, ki so se pobliže spoznali z obkolpsko dolino, hvalijo njenе lepote, jo prebivalci, zlasti iz bolj odmognjenih krajev, še vedno zasuščajo. Za preživetje pač niso dovolj le lepote, temveč tudi primerne ceste, vodovod, delovna mesta in še kaj. Da pa bi tej dolini pomagali preživeti ter da bi ljudje ostajali v njej ali se celo vrčali v zasušene domove, so se v podjetju K2M iz Cerovca pri Dolenjskih Toplicah odločili, da bodo na svojevrsten način prizabili obiskovalce v te najjužnejše slovenske kraje.

Pred približno letom dni je komercalist v K2M Jože Majes, ki je že večkrat prehodil, prekolesal in prečolnaril pot od Osilnice do Metlike, prišel na idejo, da bi prizabili športno-turistično akcijo "Obkolpske poti". Njegov glavni namen je bil, da turistično sezono ob Kolpi, ki je bila doslej omejena le na poletne mesece - če je bilo seveda primerno vreme - podaljšajo skozi vse leto. Od njeve ideje do uresničitve so v K2M potrebovali le leta dni. "Le" tudi zato, ker se mimogrede prikrade v spomin ideja o belokrajiških vinskih turističnih cesti, ki bi lahko skoraj že imela brado, vprašanje pa je, kdaj se bodo ljudje vozili po njej v vseh treh belokrajiških občinah. Kakor koli že, sre-

Vida Klančičar

dovali. "Pri ovcah mi lahko pomagajo tudi otroci, le za obrezovanje parkljev in striženje bom najela ljudi," pove Cvetka. Poskušali bodo obdelati vsaj polovico sedanje zemlje, posluževali se bodo tudi storitev strojnega krožka. Pri vsem tem pa se Cvetka zaveda, da bo morala biti ves čas zelo preudarna.

Pokojni Jože Barborič je bil četrtni od šestih otrok, vsi ostali so šli na študij, Jože pa je postal doma in vodil kmetijo. Cvetka ga je spoznala, ko je bila na tem območju kmetijska pospeševalka. Ljudje so ji povedali, da Jože zelo veliko, celo preveč dela, tako da niti ne vidi, da bi se moral ženiti. Potem pa je naključje naneslo, da mu je kasnejši prav ona postala žena. In potem je tudi sama videla, da je mož res zelo delaven. "Zelo veliko je spravil skupaj, predvsem pa je z veseljem gradil hišo, v katero smo se preselili pred osmimi leti, pa otroke je imel zelo rad," pove. Na leto so spravili skupaj tudi po 100 ton sena in še 500 ton silaže ter oddali po 15 do 20 ton pšenice.

BARBORIČEV PRED HIŠO - Cvetka bo poslej skupaj s svojimi šestimi otroki vodila naprej kmetijo, ki jo je zastavil njen mož Jože. Na fotografiji z mamo Cvetko so najstarejša hči Jerneja, pa Štefan, Janez in Matevž. Jožica in Marjetka pa sta bili v tem času na počitnicah. (Foto: J. D.)

Morda si je Jože naložil preveč in tistega junija dne zaradi utrujenosti zapeljal v smrt. Cvetka pravi, da ničesar v življenju ne bo več počela za vsako ceno, rada bi le to, da otroci zrastejo in da se nobeden od njih ne izgubi.

Tako mogočna kmetija ima tudi več gospodarskih poslopij oziroma hlevov, ki pa jih je potrebno prekriti. To delo sedaj čaka Cvetko, ki namerava strehe prekriti prihodnje leto, da bi tako zavarovala poslopja pred propadanjem. Morda bo kasnejši, ko odraste, za kmetovanje poprijet kateri od njunih otrok. Ko jim je bilo najhujše, pa so jim priskočili na pomoč številni ljudje. Člani strojnega krožka Krka, katerega ustavnitelj in član je bil tudi pokojni Jože, so s stroji pomagali pri mnogih delih, potem paščani in krajanici iz cele Šmarješke doline. Pomagali so jim tudi učenci in delavci Srednje kmetijske šole iz Novega mesta, kjer je Cvetka zaposlena kot učiteljica poljedelstva, nenačadne pa tudi udeleženci nedavnega 4. mednarodne

ga mladinskega tabora v Šmarjeti. "Čeprav niso veči kmečkih opravil, so pokazali veliko pripravljenosti in volje pomagati in tega sem bila zelo vesela," je poudarila Cvetka, ki meni, da mladih, pripravljenih delati, ne smeš nikoli zavrniti. Skratka pomagali so jim vsi, kogar so poprosili za pomoč in Cvetka se jim želi še enkrat zahvaliti.

Sedaj Barboričeve čaka žetev pšenice, spravilo slame, žetev ovsu, spravilo koruze in naslednja košnja. Čeprav Cvetka ne namejava pustiti službe, pa tudi na zemljo ne bo pozabilo. Že od nekdaj ima namešča rada obdelano pokrajino, poleg tega bi rada, da bi njeni otroci, ki so sedaj rastli na kmetiji, na njej rastli še naprej. Ob tako skrbni in preudarni mami bo prav gotovo eden od njih čez leta uspešno prevzel kmetijo, ki jo je zastavil njihov oče.

J. DORNIŽ

OBISK MLADIH IZ TABORA - Prejšnji teden je v Šmarjeti potekal 4. mednarodni mladinski tabor, mladi prostovoljci so pomagali tudi pri delu na Barboričevi kmetiji. Na fotografiji pa je skupina otrok iz Gorenje vasi, ki je skupaj s prostovoljci pri Barboričevih ustvarjala v likovni delavnici. (Foto: J. D.)

DELO Z OTROKI - Udeleni mednarodnega mladinskega tabora v Šmarjeti so se preizkusili tudi kot prostovoljci. Na fotografiji ena od skupin, ki je delala z otroki iz Vinice in Orešja pred igriščem v Vinici. Z njimi so bile Barbara iz Novega mesta, ki je bila tudi vodja skupine, pa Mojca iz Šmarjeti, Farah iz Sarajeva in Merce iz Katalonije v Španiji. Različni jeziki jih pri delu niso prav nič ovirali. (Foto: J. D.)

MODNI KOTIČEK

Moda na dopustu

Aprila začnemo skrbiti za svojo kondicijo, saj pripravljamo telo za poletne avanture. Hodimo v hribe, kolesarimo, tečemo po naravnih poteh, igramo igre z žogo, obiskujemo fitness in še bi lahko naštevala. In potem pride najpomembnejši. Dopust za odrasle in počitnice za otroke, ki si jih vsi že zelo želimo, predvsem pa zaslužimo kot nagrado za uspešno delovno oziroma šolsko leto.

Eni bodo odpotovali na morje in eksotične kraje na drug konec sveta, drugi malo bližje, nekateri pa se bodo zaradi takšnih ali drugačnih razlogov pretežno zadrževali ob jezerih, rekah ali v toplicah. Kjerkoli že boste, ne zanemarite svoje oblačilne kulture, ki je vedno lahko pika na "i", tako pri oblikovanju vašega zunanjega videza, kot tudi pri ohranjanju dobrega razpoloženja.

Moda za na plažo sestavlja veliko elementov, ki morajo biti združljivi v opazno celoto. Glede na obliko svojega telea si izberite lep in predvsem udoben kopalni kostum. To so lahko enodelni kopalke z različno oblikovanim zgornjim delom - prozornimi dodatki, pentljice, vozli, ... - in z različno odprtim izrezom v spodnjem delu - bikini, tango, staromodno'. Če želite več poravelosti tudi na trebuščku, potem bodo prave dvodelne kopalke različnih oblik, barv in vzorcev. Danes je izbira le teh res tako široka, da se vedno najde za vsakogar nekaj. In tudi moderne zapovedi ne omejujejo.

Ker pa je običajno plaža oddaljena od vašega bivalnega prostora, potrebujete še kaj za povrhu in seveda obutev. Vrhne oblačilo prilagodite barvam in vzorcem kopalnega kostuma. Naj bo v svetlejših odtenkih, saj vam bo manj vroče kot v temnejših. To so lahko dolge rute, ki jih ovijete okrog pasu, dolga ali kratka krila, tanke srace ali majice in kratke hlače. Tkanine so prosojne, tanke in predvsem zračne. Kroji so enostavni in široki, da puščajo svobodno gibanje telesa. K oblačilom izberite lahko in zračno obutev iz naravnih materialov, kot so usnje, lan ali bombaž.

Pomemben je tudi izbor modnih dodatkov. Torbice naj bodo velike, da boste s seboj vzel vse potrebno - kolekcijo začitnih in negovalnih sredstev za pred in po sončenju, brisače, dodatne kopalke in denar. Vedno sledite svoji barvni liniji. Ne pozabite na sončna očala z filtrom UV in pokrivalo, klobuk oziroma kapico, za lepo celoto pa lahko vzamete še kakšno rutico in nedragocen nakit. Le-ta je lahko oblikovno zelo poseben, velike oblike, žive barve, običajno plastičen ali leseni, še vedno v skladu z oblačilom.

JERCA LEGAN

PREHODNI DOM

Za tujce že pretesen

Tudi Slovenija se, tako kot Evropa in svet, srečuje z vse večjim pritiskom tujcev, ki želijo priti v našo državo nelegalno, cilj pa so jim običajno druge države. Število prijetih prebežnikov zadnje mesece občutno naraste, vse hujša pa je tudi prostorska stiska v prehodnem domu za tujce, kamor namestijo tiste tuje državljanе, ki jih zaradi različnih razlogov ne morejo takoj vrneti v državo, od koder so prišli k nam.

Tako je bilo v prvem polletju leta v prehodnem domu za tujce nastanjениh skupaj 3.117 tujcev (dve tretjini v Ljubljani, tretjina pa v Izpostavi v Prosenjakovih), kar pomeni kar 89 odstotno povečanje v primerjavi z enakim obdobjem lani, zato že potekajo aktivnosti za povečanje kapacitet doma. Prostorska stiska, ki je ne občutijo le tujci, pač pa tudi zaposleni, po besedah direktorja doma Mira Dovžana prinaša številne nevšečnosti, od mirnih uporov in vse večje ogroženosti zaposlenih, do številnih socialnih težav, slabšanja higieničnih razmer in drugih družbenih nevšečnosti: kraj, poskusov samomorov, kloščenja, prostitucije, ekshibicionizma...

Kot pravi Rajko Komar, sekretar za državno mejo in tujce, se bo število poskusov ilegalnih prehodov še povečevalo, sicer pa so slovenski policisti uspešni pri preprečevanju le-teh. Tako so v prvem polletju leta v prehodnem domu za tujce nastanjeno skupaj 4.436 poskusov ilegalnih prebegov, kar je za dve tretjini več kot v enakem obdobju lani, največ tujcev pa pride iz Madžarske in Hrvaške. Med ilegalci prevladujejo Romuni, državljanji Zvezne republike Jugoslavije in Makedonci, vse več pa je prebežnikov iz azijskih in afriških držav, ki tu nimajo konzularnih predstavnih in le redki govorijo kakšnega od svetovnih jezikov, ali pa jih nočeno govoriti, zaradi česar je vračanje oteženo.

Na uspešnost dela naše policije kaže podatek, koliko ilegalcev dobijo naši mejni organi vrnjenih od tujih varnostnih organov. Letos so dobili vrnjenih 945 tujcev (naši varnostni organi pa so vrnili 1.476 tujcev), kar pomeni, da slovenska policija prepreči približno dve tretjini vseh ilegalnih pobegov, medtem ko se drugod ta delež giblje le med 20 in 40 odstotki. "Če bi imela slovenska policija boljšo opremo, bi bila lahko še uspešnejša," pravi Komar, ki poudarja, da so slovenski mejni organi že na meji zaradi neizpolnjevanja pogojev za vstop v Slovenijo zavrnili več kot 18 tisoč ljudi, ki so prav tako možni kandidati, ki bi radi izkoristili Slovenijo za prehod.

Sicer pa se je letos v prehodnem domu drenjalo tujcev vseh starosti kar iz 52 držav sveta. Njihovo povprečno bivanje v domu je 11 dni, najdaljši staž pa je imel tujec, ki je v domu bival kar leto in pol. Sicer pa je cena oskrbnega dne za tujca v prehodnem domu 2 tisoč tolarjev na osebo, če pa k osnovnim stroškom prištejemo še stroške za zdravstvo, plača zaposlenih in investicije, se ta cena dvigne na 4.750 tolarjev na dan na osebo. Lani je država domu iz proračuna namenila 270 milijonov tolarjev, letos pa 307 milijonov, a kaže, da bo letos delatnica premalo. Samo za letalske prevoze vračanja tujcev so na primer porabili 10,5 milijona tolarjev.

T. GAŽVODA

PREHODNI DOM ZA TUJCE POKA PO ŠIVIH - Letos je v prehodnem domu za tujce kar 89 odstotkov več tujcev kot v enakem obdobju lani. Razmere postajajo nevzdržne...

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 23. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
PACKALČKOV PISANI SVET
9.40 MLADA EVROPA POJE
9.50 DENVER, ris. naniz.
10.15 AFRIŠKE KORENINE, angl. serija, 3/7
11.10 V HRIBIH SE DELA DAN
12.05 J.A.G., amer. naniz., 10/22
13.00 POROČILA
14.10 ZGODE BE ŠKOLJE
14.40 MIHA POGAČNIK IGRA BACHA, 2. oddaja
15.00 TEDENSKI IZBOR
RAZGLEDI SLOVENSKIH VRHOV
15.30 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 1/6
16.00 ZGODE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 2/4

17.00 OBZORNICK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 TEDI
18.00 GLEJTE KAKO RASTEJO
18.20 EVROPSKA TEHNOLOGIJA, franc. dok. serija
18.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 4/22
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 EMILY Z MESEČEVE DOMAČIJE, kan. naniz., 11/13
21.05 TEDNIK
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
23.20 ZGODE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 3/14
0.10 BRANE RONČEL IZZA ODRA

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 19/44; 10.25 Pacific Drive, avstral. naniz., 19/130; 10.50 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 9/14; 12.05 Koncert K.D.D. GAS; 13.00 Koncert skupine Chateau; 13.50 Naša kraljevna skupnost; 14.25 Svet poroča - 14.55 Euronews - 15.15 Samo preko mojega trupla, nem. film - 18.05 Saint Tropez, franc. naniz., 13/39 - 19.00 Kolo srce - 19.30 Videoring - 20.00 Koncert Tinkare Kováč - 20.55 Oaza, ital. film - 22.20 Na Lenu - Dr. John, oddaja tv Maribor
KANAL A
9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Odklop, ponov. - 14.00 Drzni in lepi - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ z Bel Air, - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Optakt show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Moj film - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Dannyjeve zvezde, ponov.
VAŠ KANAL
14.00 Videostrani - 17.00 Najspot - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.25 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Presenečenje z...
HTV 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.05 Simpsonovi - 10.30 Rdeči palček (serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Filmi Jamesa Cagneya - 15.00 Program za mlade - 17.10 Hrvatska kultura dedičina - 17.45 Živinorejec (serija) - 18.40 Kolo srce - 19.10 Hrvatska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 18.05 Saint Tropez, franc. naniz., 13/39 - 19.00 Kolo srce - 19.30 Videoring - 20.00 Koncert Tinkare Kováč - 20.55 Oaza, ital. film - 22.20 Na Lenu - Dr. John, oddaja tv Maribor

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Odklop, ponov. - 14.00 Drzni in lepi - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ z Bel Air, - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Optakt show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Moj film - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Psi faktor

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Čukec in Rozi - 18.00 Iz produkcije Združenja LTV - 18.30 Avtogašnica - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litiski mozaik

HTV 2

15.25 Tv koledar - 15.35 Prihodnost (amer. film) - 17.00 Frankenbergovi - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Popolni tujci (hum. serija) - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 19.45 20.15 Zakon L.A. (serija, 9/44) - 21.05 Poročila - 21.20 Nenadoma Susan (hum. serija) - 21.50 The Turnaround (angl. film) - 23.10 Velike skrivnosti 20. stoljetja

16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNICK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 2 + 2 = 4
17.45 PALČEK DAVID, risana serija, 3/12
18.20 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, amer. serija, 5/10
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 ZRCALO TEDNA
20.15 MARJANCA, 2. del
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 POLNOČNI KLUB
0.05 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 3/6
0.35 ZGODE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 4/14

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 20/44; 10.25 Pacific Drive, avstral. naniz., 20/130; 10.50 Saint Tropez, franc. naniz. - 11.40 Camelot, amer. film - 14.35 Euronews - 16.40 Oaza, ital. film - 18.05 Pasje življenje, amer. naniz., 13/22 - 18.30 Čudežni otrok, amer. naniz., 6/22 - 19.00 Kolo srce - 19.30 Videoring - 20.00 Nazaj k naravi, amer. film - 21.30 Vinska potovanja, serija, 3/13 - 22.00 Charlotte Sophie Bentinck, nizozem. film - 23.50 Klient, amer. naniz., 3/19

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Nora hiša, naniz. - 18.00 Princ z Bel Air, - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Mestni zločini, naniz. - 21.00 Brez njene privolitve, film - 22.30 Nema priča, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Psi faktor

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Najspot - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.25 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Presenečenje z...

HTV 2

15.25 Tv koledar - 15.35 Prihodnost (amer. film) - 17.00 Frankenbergovi - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Popolni tujci (hum. serija) - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 19.45 20.15 Zakon L.A. (serija, 9/44) - 21.05 Poročila - 21.20 Nenadoma Susan (hum. serija) - 21.50 The Turnaround (angl. film) - 23.10 Velike skrivnosti 20. stoljetja

SOBOTA, 25. VII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.15 TELETEKST
8.00 ODDAJA ZA OTROKE
ZGODE BE ŠKOLJE
8.30 ČAROBNI ŠOLSKI AVTOBUS, risana naniz.
8.55 ŽIVAHINI SVET IZ ZGODE RICHARD SCARRYJA, 5/13
9.20 MODRO POLETJE, špan. naniz., 12/37
10.00 DOBRODOŠLI DOMA
10.05 MARJANCA, 2. del
11.30 KOMORNÍ ANSAMBL SLOVENIČUH, 1. del
12.05 TEDNIK
13.00 POROČILA
13.10 TEDENSKI IZBOR
MILJ IN VOZLI

13.40 NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 3/6
14.10 ZGODE RUTH RENDELL, angl. nadalj., 4/14
15.10 ZA SUHCEM, amer. film

17.00 OBZORNICK

17.15 LETNI KONCERT APZ TONE TOMŠIČ, 2. del

17.50 NA VRTU

18.20 VARNI PRED KATASTROFO, amer. dok. oddaja

19.10 RISANKA

19.30 DNEVNIK, ŠPORT

19.55 UTRIP

20.15 MMS - NOVA SCENA 98

21.45 HOMO TURISTICUS

22.05 TRETJE OKO, dok. serija, 9/10

22.40 POROČILA, ŠPORT

23.10 POŽIVITEV, amer. film

0.40 ZGODNJA ZMRZAL, amer. film

SLOVENIJA 2

9.25 Zlata šestdeseta - 10.30 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Nazaj k naravi, amer. film - 12.45 Euronews - 17.30 Teniški magazin - 18.00 Kolesarstvo - 19.30 Videoring - 20.00 Med prijatelji, amer. film - 21.40 Vrtinci - 22.15 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kaličko, ponov. - 10.00 Risanka - 10.30 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Ko zapiha severni veter, film - 13.30 Drzni in lepi, ponov. - 15.15 Bravo maestro, ponov. - 15.30 Vzhodno od raja, nadalj. - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Tvegan podvig, film - 21.30 Odklop - 22.30 Ples z belim psom, nadalj. - 0.00 Nemogoče, naniz. - 1.00 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

9.00 Kaličko, ponov. - 10.00 Risanka - 10.30 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Ko zapiha severni veter, film - 13.30 Drzni in lepi, ponov. - 15.15 Bravo maestro, ponov. - 15.30 Vzhodno od raja, nadalj. - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Tvegan podvig, film - 21.30 Odklop - 22.30 Ples z belim psom, nadalj. - 0.00 Nemogoče, naniz. - 1.00 Cannon, naniz.

HTV 2

13.00 MED E IN U
15.00 TEDENSKI IZBOR
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
15.30 ZGODE RUTH RENDELL, nadalj., 3/14

PETEK, 24. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.20 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
GLEJTE KAKO RASTEJO
9.40 LAHKIH NOG NA OKROG
10.20 EVROPSKA TEHNOLOGIJA, franc. dok. serija
10.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 4/22
11.05 4 x 4
11.35 NA VRTU
12.05 EMILY Z MESEČEVE DOMAČIJE, kan. naniz., 11/13
13.00 POROČILA
13.10 MED E IN U
15.00 TEDENSKI IZBOR
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
15.30 ZGODE RUTH RENDELL, nadalj., 3/14

KANAL A

9.00 Kaličko, ponov. - 10.00 Risanka - 10.30 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Ko zapiha severni veter, film - 13.30 Drzni in lepi, ponov. - 15.15 Bravo maestro, ponov. - 15.30 Vzhodno od raja, nadalj. - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Tvegan podvig, film - 21.30 Odklop - 22.30 Ples z belim psom, nadalj. - 0.00 Nemogoče, naniz. - 1.00 Cannon, naniz.

HTV 2

13.00 MED E IN U
15.00 TEDENSKI IZBOR
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
15.30 ZGODE RUTH RENDELL, nadalj., 3/14

SLOVENIJA 2

9.25 Zlata šestdeseta - 10.30 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Nazaj k naravi, amer. film - 12.45 Euronews - 17.30 Teniški magazin - 18.00 Kolesarstvo - 19.30 Videoring - 20.00 Med prijatelji, amer. film - 21.40 Vrtinci - 22.15 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kaličko, ponov. - 10.00 Risanka - 10.30 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Ko zapiha severni veter, film - 13.30 Drzni in lepi, ponov. - 15.15 Bravo maestro, ponov. - 15.30 Vzhodno od raja, nadalj. - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Tvegan podvig, film - 21.30 Odklop - 22.30 Ples z belim psom, nadalj. - 0.00 Nemogoče, naniz. - 1.00 Cannon, naniz.

HTV 2

13.00 MED E IN U
15.00 TEDENSKI IZBOR
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 2/6
15.30 ZGODE RUTH RENDELL, nadalj., 3/14

Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

Zavod je spremenil listo zdravil

Slovenija sodi med največje porabnike zdravil v Evropi - Ta poraba pa se je letos v primerjavi z lanskim letom še povečala - ZZZS sprejel dolgoročne in kratkoročne ukrepe - Na liste cenejša zdravila

NOVO MESTO - Upravni odbor zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je na seji 2. julija sprejel spremembe liste zdravil, ki jih krije zdravstveno zavarovanje. Spremembe in dopolnilne liste zdravil so objavljene v Uradnem listu RS št. 50 z dne 10. julija. Spremenjena lista je začela veljati 8 dni po objavi.

Štroški za zdravila iz sredstev zdravstvenega zavarovanja se iz leta v leto povečujejo. To se da delno razložiti s staranjem prebivalstva in čedjalje večjim številom kroničnih bolezni ter z razvojem medicinske in farmacevtske znanosti. Tako velike izdatke za zdravila pa povečujejo tudi navade in modeli obnašanja pri predpisovanju in porabi zdravil. Zdravnik, ki zdravilo predpiše, tega ne kupuje, zavarovanec kot njegov kupec pa ga v bistvu ne plača. Na eni strani je farmacevtska industrija, ki je v svetu in tudi pri nas med finančno najbolj donosnimi dejavnostmi, na drugi pa zdravstveno varstvo oz. zavarovanje, ki naj bi se obnašalo po načelu javnih financ. Zato vse države na svetu sprejemajo ukrepe, s katerimi skušajo uskladiti toda različna pogleda na predpisovanje in porabo zdravil v breme javnih sredstev.

V prvih štirih mesecih leta je zavod zabeležil velik porast stroškov za zdravila iz sredstev obveznega in še bolj prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v primerjavi z istim obdobjem lani. Podatki kažejo, da smo v Sloveniji med največjimi porabniki zdravil v Evropi. Tu pa ne gre samo za finančne probleme,

ampak tudi za vprašanje neželenih, stranskih in škodljivih učinkov prevelike porabe zdravil.

Med prvimi ukrepi, ki jih je sprejel zavod na področju obvladovanja porabe zdravil, je bil dogovor s predstavniki Zdravniške zbornice Slovenije in Slovenskega zdravniškega društva, ki so se zavzeli, da bodo organizirali učne delavnice o predpisovanju zdravil ter poskušali izdelati strokovno doktrino pri predpisovanju zdravil. To so dolgoročni ukrepi, med kratkoročne pa sodi tudi razvrščanje zdravil na liste. Zavod je že leta 1996 sprejel sklep o razvrstitvi zdravil na liste, ki opredeljuje tudi merila za razvrščanje zdravil. Ta merila so zelo podobna ureditvi v večini držav Evropske zveze, in sicer na pozitivno in vmesno listo. Nerazvrščenih zdravil ni mogoče predpisovati v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Cene zdravil na debelo oblikujejo izdelovalci zdravil v Sloveniji, podružnice tujih izdelovalcev zdravil s sedežem v Sloveniji in pravne osebe s sedežem v Sloveniji, ki imajo sklenjeno pogodbo o zastopanju s tujim izdelovalcem zdravil. Merili za oblikovanje cen zdravil sta primerjalna cena zdravil v treh izbranih članicah Evropske skupnosti ter ugotovitev farmakoekonomskih študij. Cene zdravil, oblikovane v skladu z omenjenim pravilnikom, bi morali zavezanci posredovati Uradu za zdravila RS do 30. aprila letos. To pa so posredovali le domači proizvajalci ter nekaj podružnic oz. zastopnikov. Podatki kažejo, da so cene določenih uvoženih zdravil v

Sloveniji višje od njihove primerjalne cene v gospodarsko razvitih državah v Evropi. Pri nekaterih zdravilih so cene v Sloveniji celo za 20 do 190 odst. višje kot v zahodni Evropi. Takšne cene in pa nespoštvovanja pravilnika o merilih za oblikovanje cen zastopnikov tujih proizvajalcev zdravil je bilo eno izmed vodil strokovnih komisij za razvrstitev zdravil na liste pri ZZZS, ki je predlagala upravnemu odboru zavoda spremembe sklepa o razvrstitvi zdravil na liste. Pri prerazvrščanju zdravil na liste je komisija v prvi vrsti upoštevala potrebe zavarovanih oseb. Da bi zavarovanci še naprej imeli vse možnosti zdravljenja z zdravili, je komisija iz vsake farmakodinamske skupine zdravil ohranila na pozitivni listi najmanj eno, v večih primerih tudi več zdravil. V prvi vrsti je upoštevala kriterije učinkovitosti, pri tem pa je imelo prednost zdravilo z najnižjo ceno. Tudi po teh spremembah so zavarovani osebam zagotovljena na pozitivni oz. vmesni listi zdravila za vsako bolezensko stanje.

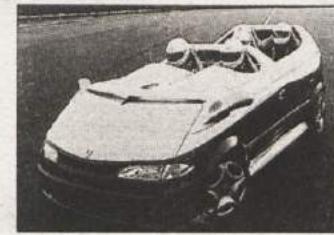
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO SLOVENIJE

"SPLOH NE BOM VEČ HODU" - V Krškem na Vidmu je zaradi zaptega križišča pri Podmornici, ki ga obnavljajo, precejšnja zmeda. Pa ne le zaradi avtomobilov, ki iščejo najbržjo pot do cilja. S težavami se ubadajo tudi vozniki, ki puščajo avto na eni strani in se poč odpravijo na drugo stran mosta. Pešcem namreč še vedno ostaja pot prek mostu, ki vzbuja nezaupanje: zaradi table "prehod na lastno odgovornost" in zaradi dotrajanih desk. Bolj pogumno še vedno najdejo prehod prek železniške proge, čeprav so tudi to z ene strani obdali z žico, da o nevarnosti zaradi vlagov ne govorimo. (Foto: T. G.)

Renaultov križanec Espider

Zanimiv Renaultov prototip, nekakšen Espace zgoraj brez

Ob letošnji dirki "24 ur Le Mansa" je švicarski oblikovalec in inženir Franco Sbarro predstavil Espider, ki je nekakšen križanec med Renaultom Espace in Spiderjem. Ta nenavadni avto poganja novi Renaultov 2.946-kubični V6 motor s 24 ventili in močjo 194 KM, ki bo kmalu na voljo tudi v serijskem Espacu.

Tako kot Renault Spider je tudi Espider zgoraj povsem odprt avtomobil. Čeprav ima zelo športen videz, je vseeno jasno prepoznaven kot Espace. Za gornjim robom pokrova motorja je vgrajeno krilce, voznik in sovoznik pa imata pred seboj dve izboklini. Zadaj so trije sedeži, od teh je eden v sredini, zadnja dva pa pomaknjena ob zunanjega robova vozila.

Espiderjev športni videz podarja velika odprtina za zrak v prednem odprtju, 18-palčna lita plastična z nizko presečnimi pnevmatikami in široka aerodinamično oblikovana pragova. Zaradi boljših vozilnih lastnosti na stezi ima Espider še za 14 cm širši kolotek in za 25 mm znižano podvozje s posebnimi vzmetmi. Dno

ima obloženo z aluminijastimi ploščami.

Pred letošnjo dirko v Le Mansu so z Espiderjem po stezi vozili posebne povabljenje.

BRIGADIRJI V NOVO GORICO!

Ob 55-letnici 1. kongresa ZSM in 50-letnici graditve Nove Gorice ter proge Sežana-Dutovlje bo 12. septembra 1998 srečanje, na katerega vabijo organizatorje vse nedanje brigadirje, deležate 1. kongresa ZSM in medvojne ter povoje mladinske aktiviste, ki so bili organizatorji mladinskega prostovoljnega dela. Glede na to, da je tudi z Dolenske na vseh akcijah sodeloval veliko brigadirjev, želimo, da se proslave udeležijo v čim večjem številu. Za udeležence bo klub brigadirjev organiziral avtobusni prevoz za približno 1600 tolarjev, v Novi Gorici pa bodo pripravili brigadirske pakete za 1000 tolarjev. Prijava, s plačilom stroškov, sprejema območni odbor ZZB NOB Novo mesto do 15. avgusta 1998, Rozmanova 30, vsak pondeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure. Za vse informacije lahko poklicete na telefonsko številko 068/325-111.

Za klub brigadirjev KRISTINA PLUT

INFORMATOR V TVP POSLEJ V BARVAH

Pet let že izdaja podjetje TVP v Novem mestu interni časopis Informator. Junijski številka je prvič izšla v barvnem tisku. Tokrat poročajo o dnevu TPV 1998, ki so ga prejšnji mesec pripravili pri Miklavžu na Gorenjskem. Strokovni koticek seznanja zaposlene s sodobnimi pisarniškimi priporočili. Knjižnica podjetja pripravila zbirko knjig z naslovom "Enomittni vodja"; izobraževanju in novicam v hiši namenjajo potreben prostor. Tudi v TPV Treves se zaradi izjemnega povpraševanja po najnovijem renaultu, novem clju, vpeljali tretjo, nočno izmeno. Sportu in razvedrilu namenjajo eno stran glasila.

Tg

Društvo izgnancev Slovenije, Krajevna organizacija DIS Čatež ob Savi, v sodelovanju KO DIS občin Krško, Sevnica in Brežice

vabi na proslavo ob 20. krajevnem prazniku KS Čatež ob Savi, posvečenem vrnitvi izgnancev

nedelja, 26. julija 1998

- ob 14. uri bo v čateški cerkvi zahvalna maša zadušnica za izgnance; maševal bo nadškof dr. Alojzij Šuštar
- ob 15.30 odprtje spominske obeležje posvečenega umrlim izgnancem v taboriščih
- ob 16. uri srečanje izgnancev Posavja, Obsotelja in Dolenske Slavonistri govornik bo mag. Tone Rop, minister za delo, družino in socialne zadeve.

O problematiki izgnancev bo spregovorila podpredsednica DIS prof. Ivica Žnidarič. Po kulturnem programu vabimo na družabno srečanje.

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelečeva 2 Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 16.7.1998, objavlja javno licitacijo naslednjih rabljenih in poškodovanih vozil.

Letnik Izkljucna cena

1. R-Laguna 2,0 RXE	1995	1,410.000 sit
2. R-19 RT	1994	700.000 sit
3. LADA Niva 1700i	1996	500.000 sit
4. Daewoo Nexia	1998	400.000 sit
5. Opel Astra 1.8i	1992	560.000 sit
6. Nissan Micra 1.0	1996	1,050.000 sit
7. MAN 14.272 šasija s kabino	1992	3,750.000 sit
8. Priklica za prevoz vozil PA 4	1991	560.000 sit
9. Priklica TPV 830 nosil. 830 kg	1993	120.000 sit
10. Stroj za montažo gum	1989	130.000 sit
11. Rezkalno vrtalni stroj Metal HVG	1986	1,400.000 sit

Licitacija bo v nedeljo, 26.7.1998, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelečeva 2 Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 24.7.1998, od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. Vozili pod zap. številko 6 in 7 sta v brezhibnem stanju, brez poškodb. 10 % vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Izlicitirano vrednost se plača 5 % prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

DOLENJSKI LIST 19

Kulturno društvo Hinje se razvija

Nevesta iz Amerike

HINJE - Kulturno društvo Hinje deluje že dobro leto in šteje 30 članov, katerim se pridružuje še vokalna skupina Prima, ki veliko nastopa na različnih prireditvah.

Branka Škuča

A. JERNJČIČ

V letu dni je članom uspelo pripraviti že kar nekaj koncertov in prireditv ob praznikih. Društvo sodeluje tudi s turističnim društvom Suha krajina, največ pa z osnovno šolo Prevole. Kot je dejala predsednica društva Branka Škuča, sicer učiteljica 1. razreda na OŠ Prevole, so sodelovali tudi na sejmu Alpe Adria in se predstavili z novo brošuro.

Zdaj so pripravili komedijo

Nevesta iz Amerike in jo že dva-

krat zaigrali otrokom, 19. tega

meseča pa si jo lahko ogledate v

župnišču v Hinjah.

"Vsekakor se člani društva tru-

dimo kulturno obudit kraje in lju-

di vključiti v prireditve, saj je zad-

uji društvo prenehalo delovati

pred več kot dvajsetimi leti, v tem

času pa je tu vladalo kulturno

mrtvilo," je dejala Branka Škuča.

Kot večina mladih društev se

tudi ta srečuje z denarnimi težavami,

nekaj denarja jim sicer pri-

speva Mestna občina Novo mesto

in manjši sponzorji. Ker pa so

člani mladi, jim energije in idej o

novih projektih ne manjka.

K. Š.

PREDMET OBDAVČITVE

Predmet obdavčitve je obdavčitev končne potrošnje. Davek na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) se torej plačuje od vsakega prometa oziroma nabave blaga in od vsakega prometa storitev, ki se opravi za plačilo. DDV pa se zaračunava tudi ob uvozu blaga.

DDV se torej nanaša na vsakovrstno dejavnost, ki se opravlja v Sloveniji, ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Dejavnost pa pomeni vsako proizvodno, predelovalno, trgovsko in storitveno dejavnost, vključno s premogovniško, kmetijsko in poklicno dejavnostjo, kot tudi izkoriščanje premoženja in premoženskih pravic, z namenom pridobivanja dohodkov. DDV pa se ne plačuje od tistega prometa blaga in storitev, za katere je predpisana davčna oprostitev.

Promet blaga

Promet blaga predstavlja vsako dobavo blaga. Za promet blaga šteje promet blaga, opravljen za plačilo, na podlagi odločitve državnega organa oziroma na podlagi zakona, prodaja blaga po pogodbi, na podlagi katere se plača provizija ob nakupu oziroma prodaji blaga, izročitev blaga na podlagi pogodbe o najemu blaga za določeno obdobje oziroma na podlagi prodajne pogodbe z odloženim plačilom, ki določa, da se ob normalnem poteku dogodkov, lastništvo prenese najkasneje ob plačilu zadnjega obroka.

Promet blaga je tudi izročitev novozgrajenih objektov ter prenos stvarnih pravic in deležev na nepremičninah, ki dajejo imetniku lastninsko pravico,

razpolaganje s poslovnimi sredstvi davčnega zavezanca s strani druge osebe, vključno z likvidacijskimi in stečajnimi upraviteljem ter skrbnikom. Tudi dobava električne energije, plina ter energije za ogrevanje, zamrzovanje oziroma hlajenje sodi med promet blaga.

Velja opozoriti tudi na dejstvo, da če davčni zavezanci uporabljajo blago, ki je del njegovih poslovnih sredstev, v zasebne namene ali zasebne namene zaposlenih in ga uporablja torej za druge namene kot za namene opravljanja dejavnosti, se takšna uporaba blaga upošteva kot promet blaga, opravljen za plačilo in sodi v predmet obdavčitve DDV.

Za promet blaga, opravljen za plačilo, šteje tudi, vsako jemanje blaga, ki ga davčni zavezanci proizvede, zgradi, predela, nabavi oziroma uvozi v okviru opravljanja dejavnosti tudi za svojo lastno/zasebno uporabo.

Tudi če davčni zavezanci zadrži blago, za katerega je bil v celoti ali delno odbit vstopni davek po prenehanju opravljanja dejavnosti, se to šteje kot promet blaga, opravljen za plačilo.

DDV se zaračunava za promet blaga v primerih brezplačnega dajanja poslovnih vzorcev v razumnih količinah kupcem ali bodočim kupcem in dajanje daril manjših vrednosti v okviru opravljanja dejavnosti (vrednost darila ne sme presegati 2000 SIT). Prav tako se DDV ne obračunava in plačuje pri prenosu podjetja ali dela podjetja, ki predstavlja gospodarsko celoto, na drugega davčnega zavezanca.

Promet storitev

Promet storitev je vsako opravljanje dejavnosti, ki se ne nanaša na promet

blaga oziroma promet zemljišč. Tako DDV dosega večjo administrativno enostavnost, saj se davčno breme ne razlikuje glede na to, ali davčni zavezanci opravljajo promet/dobavo blaga oziroma opravljajo storitve. Promet storitev pomeni opravljanje, opustitev oziroma dopustitev vsakega dejanja v okviru opravljanja dejavnosti. Za promet storitev šteje tudi prenos, odstopanje, koriščenje in odrekanje avtorskih pravic, patentov, licenc, zaščitnih znakov in drugih premoženskih pravic, promet storitev na podlagi odločitve državnega organa oziroma na podlagi zakona, uporaba storitev davčnega zavezanca za neposlovne namene (uporaba storitev, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca za neposlovne ali zasebne namene zaposlenih oziroma uporaba za druge namene kot za namene opravljanja dejavnosti), promet storitev, ki ga davčni zavezanci opravi brez ali za zmanjšano plačilo za zasebne namene ali za zasebne namene zaposlenih.

Promet blaga preko agentov

Če promet blaga opravlja agent pomeni, da je promet opravila oseba, v imenu katere je promet blaga opravljal agent. Pri tovrstnem prometu DDV pri prometu blaga obračunava dobitelj in ne agent. Agent obračunava DDV le za plačilo za svoje storitve, če ne gre za storitve, za katere je predpisana oprostitev davka na dodano vrednost.

V nadaljevanju: Davčni zavezanci v sistemu DDV

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

Nadvse uspešno kuharsko zasedbo v Zdravilišču Dolenjske Toplice želimo še obogatiti s

KUHARJEM

s končano najmanj gostinsko šolo – smer kuhar.

Prednost bodo imeli že izgrajeni kandidati z večletnimi bogatimi praktičnimi izkušnjami in kančkom ustvarjalnega duha.

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti oddajte najkasneje v 8 dneh na naslov: KRKA, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto, Kadrovska služba, Šmarješka cesta 6, 8000 Novo mesto.

Dodatne informacije dobite na telefon: 068/312-566

TOVARNA SLADKORJA, d.d.

VABILO

Spoštovani pridelovalci sladkorne pese!

Vabim vas na sestanke s pridelovalci, ki bodo na naslednjih lokacijah:

- 27.7.1998 ob 9. uri Občina Šentjernej, sejna soba
- ob 11. uri Občina Škocjan, sejna soba
- 29.7.1998 ob 9. uri Center za izobraževanje in kulturo, Trebnje

Na sestanek vabimo tudi nove pridelovalce. V kolikor poznate koga, ki ga pridelovanje sladkorne pese zanima, ga prosim obvestite o sestanku!

Dnevni red:

1. **Ukrepi v posevkih v letošnjem letu (cercospora)**
2. **Priprava na setev v letu 1999**
3. **Razno**

OSNOVNA ŠOLA FRANA METELKA ŠKOCJAN
Škocjan 51, 8275 Škocjan

razpisuje prosta delovna mesta:

- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA V ROMSKI FLEKSIBILNI DIFERENCIIRANI SKUPINI, za določen čas, s polnim delovnim časom,
- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, za določen čas, s polnim delovnim časom,
- UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA ali SLOVENSKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom,
- 2 UČITELJEV ZA DELO V ODDELKI PODALJŠANEGA BIVANJA, za določen čas, s polnim delovnim časom,
- ČISTILKE, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom in bodo opravljali poskusno delo 3 mesece.

Nastop dela: 1. september 1998.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

KOVINAR, d.o.o., Podjetje za proizvodnjo strojev Črnomelj, v stečaju, Belokranjska 34, 8340 Črnomelj, objavlja

JAVNO DRAŽBO,

ki bo 31.7.1998 ob 15. uri v prostorih družbe Kovinar Črnomelj, Belokranjska cesta št. 34.

Predmet dražbe je oprema za kontrolo delovanja elektromotorjev in delovni pulti za najnižjo skupno izklicno ceno 250.000,00 SIT, vse po načelu video-kupljeno; poznejsih reklamacij ni.

Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, če do 14. ure in 30 minut pred začetkom javne dražbe položijo kavci - varščino v višini 20 odst. izklicne vrednosti.

Kavci se uspešnemu kupcu ne vraca, pač pa se upošteva kot kupnina, ostalim pa vrne v roku treh dneh. S plačilom varščine sprejme ponudnik obveznost pristopa k dražbi. V primeru, da sta dva ali več ponudnikov in nihče klub plačani varščini ne draži, se šteje, da so vsi odstopili od dražbe in prodajalec vse varščine zadrlj. Kupec plača še ustrezni prometni davek in možne druge stroške. Rok plačila celotnega dela ostale kupnine je 3 dni po javni dražbi, sicer se bo prodaja razveljavila, varščina pa zadržala. Prevzem opreme je možen po plačilu celotne kupnine.

Informacije o dražbi in ogled je možen eno uro pred začetkom dražbe oziroma po dogovoru na št. 0609/630-803.

ELEKTRO LJUBLJANA, d.d.
Slovenska c. 58
Ljubljana

Objava javne dražbe za prodajo nepremičnine, ki bo v prostorih nadzorništva Grosuplje dne 20.8.1998 ob 9. uri

1. Predmet prodaje je zemljišče, k.o. Grosuplje vl. št. 575, parc. št. 1554/2, njiva v izmeri 581 m²

za izklicno ceno 5.959.470,00 SIT.

2. Nepremičnina se prodaja po sistemu video-kupljeno, ogled nepremičnine je možen od 10.8.1998 dalje vsak dan.

3. Na javni dražbi lahko sodeluje pravna in fizična oseba. Dražitelj mora komisiji pred začetkom javne dražbe predložiti izpisek iz registra in pooblastilo, da je pravna oseba oziroma potrdilo o državljanstvu RS, če je fizična oseba, ter potrdilo o plačilu varščine.

4. Dražitelji morajo pred pričetkom dražbe plačati varščino v višini 10 % objavljenih izklicnih cene na žiro račun prodajalca št. 601-90004.

5. Varščino v višini najmanj 10 % izklicne cene plačajo dražitelji najkasneje dva dni pred javno dražbo na žiro račun prodajalca s pripisom "Za javno dražbo".

6. Uspelemu dražitelju bo varščina upoštevana v kupnini, ostalim pa bo vrnjena najkasneje v roku 8 dni brez obresti.

7. Pogodba z uspešnim dražiteljem bo sklenjena v 8 dneh po končani javni dražbi. Če uspeli dražitelj ne bo sklenil pogode v roku 8 dni, bo plačana varščina zadržana.

8. Rok za plačilo kupnine je 30 dni po sklenitvi pogodbe. Kupnina se plača v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

9. Prometni davek na promet nepremičnin ter druge dajatve in stroške prenosa lastništva plača kupec.

10. Za vse morebitne dodatne informacije v zvezi s tem razpisom se obrnite na Elektro Ljubljana, d.d., Slovenska c. 58, po tel. (061) 131-52-55, na g. Franca Pohlina.

KOMUNALA ...NOVO MESTO
JAVNO PODJETJE

Obvestilo uporabnikom komunalnih storitev na območju mestne občine Novo mesto, občine Šentjernej in občine Škocjan, ki niso priključeni na vodovod JP Komunale Novo mesto

Zaskrbljajoče stanje na področju varstva narave v svetovnem merilu smo na naši mladi državi razumeli kot resno opozorilo, da je potrebno temu področju posvetiti čim več pozornosti. V zvezi s tem deluje veliko okoljevarstvenih združb, ki z osveščanjem vseh nas skušajo vplivati na to, da se do okolja obnašamo tako, da nam bo le-to čim bolj prijazno. Razen z osveščanjem je to področje urejeno tudi normativno z zakoni in drugimi pravnimi akti.

Področje varovanja narave, med ostalimi predpisi, ureja tudi Uredba o taksi za obremenjevanje vode (U.R.I. RS 41/95, 44/95 in 8/96). S to uredbo je JP Komunala Novo mesto kot izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih voda na območju občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan zavezanc za plačilo takse za odvajanje komunalne vode tudi za tiste uporabnike, ki jih JP Komunala Novo mesto ne oskrbuje z vodo in ki niso priključeni na javno kanalizacijo in imajo greznice. Tem uporabnikom se po uredbi taksa obračunava glede na število prebivalcev v gospodinjstvih in povprečno pravo vodo na prebivalca v Republiki Sloveniji (4,5m³/mesec).

Da bi pridobili potrebine podatke za obračun takse za obremenjevanje voda, smo uporabnikom na območju mestne občine Novo mesto, občine Šentjernej in občine Škocjan, ki niso priključeni na naš vodovod, v tem mesecu poslali obrazce za prijavo števila prebivalcev po gospodinjstvih. Vse te uporabnike prosimo, da obrazce izpolnjene vrnejo čim prej na naš naslov oziroma najkasneje do datuma, ki je naveden na obrazcu.

Tri dobre novice. In ena sama cena!

PRI VAŠEM POOBLAŠČENEM TRGOVCU Z VOZILI MAZDA

NOVO MESTO:

MSM, tel. (068) 37 29 60

BREŽICE:

BOGO BAUMKIRHER,

tel. (0608) 61 078

ZAGORJE:

AVTOŠA KRALJŠNIK,

tel. (0601) 63 399

LJUBLJANA:

GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38,

GRUDA, tel. (061) 26 82 83,

AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58

MARIBOR:

ŠER

Vsak dan ji je prekratek

Zadovoljna 94-letna Roza Lavrih iz Šentlovreca - Preživelva tri vojne in štiri države - Veselje s prapravnikom

ŠENTLOVRENC - Prav govor gre verjeti 94-letni Rozi Lavrih, da ji je bilo v življenju večkrat hudo kot dobro, čeprav je pri teh letih še vedno zelo čila, dokaj zdrava, predvsem pa ji ne manjka veselja do življenja. "Smrt je očitno pozabovala name in je preškočila moje ime. Ko bo delala in venturo, pa bom prišla na vrsto," se je nasmejala prejšnji teden v krogu svoje družine, ko so skupaj praznovali njen visoki jubilej.

Roza je zgovorna ženska, am-pak kot je prav. "Tudi na stara leta ne maram, da bi k meni hodile razne gospe in bi mi z neumnim govorjenjem kradle čas. Rada imam obiske svojih, sicer pa mi je vsak dan prekratek," pove po pravici. Seveda razloži svojo življensko zgodbijo. Rodila se je v Šentjurju pri Velikem Gabru, se pri dva setih poročila v Žubino. Z možem sta bila skupaj 55 let, rodila pa se jima je sedem otrok: Roza, Jože, Micka, Polde, Pavla, Lojzka in Frenk. Eden je že umrl, ravno tako pa tudi njen soprog, kar je težko prebolela. "Zdaj sem že 19 let vdova. Z možem sva se zelo dobro razumela in se spoštova. Bil je soboslikar in je veliko delal po terenu, sama pa sem imela polno dela doma z otroki," je pripovedovala. Bila je izučena šivilja in še pred vojno se je učila kvačanja. Koliko ljudi je razvesela z lepimi prtički, ki so posebno dragoceno ročno delo! Še danes kvačka in to brez očal. "Ko po zemlji dišiš, ti ni treba več nositi očal," ne more brez svojega humorja. Zdravnik ji je predpisal nekaj zdravil, toda ona jih ne jemlje kar tako. "Vedno preberem navodila, kakšne stranske učinke imajo, ker kam bom pa prišla, če

PEVCI SLAVIA V BAZILIKI - Nekdanja cerkev v kostanjeviškem samostanu, ki jo tvorijo romanske, gotske in baročne sestavine, služi pa za razstave, koncerte in razne slovesnosti, je bila kot načašč za koncert mednarodne ekumenske vokalno-instrumentalne skupine Celebrant singers. Veličastno izvajanje cerkvene glasbe ter prevodi v slovenščino in gluhonemim je navdušilo veliko število poslušalcev z vsega Posavja. (Foto: M. Vesel)

TILIA

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI
TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage

VIDE ŠUŠTAR

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali in nam izrekli sožalje.

Vsi njeni

V SPOMIN

21. julija mineva eno leto, odkar nas je zapustil

ROMAN ŠUŠTARŠIČ
iz Meniške vasi

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je nenadoma zapustil sorodnik

ANTON KOBETIČ
iz Kočevja 11 pri Črnomlju

Hvala vsem, ki ste pokojniku kakorkoli pomagali in ga pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo pogrebnu podjetju Malerič, g. kaplanu, pevcom, rudarjem in govornikom. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, vence in sveče, zdravnikom ZD Črnomelj za lajšanje bolečin, g. Hitiju za organizacijo pogreba, pevkam in OOZB za podarjen venec. Hvala govornikoma Smrekarju in Murnu. Posebna zahvala pa g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vši njeni

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

HELENA VAVPIČ
upokojena kuvarica Pošte Novo mesto

Od nje smo se poslovili v nedeljo, 19. julija, na pokopališču v Ločni.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., MARIBOR, POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

**POGREBNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE**

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

068/323-193
mobitel: 0609/625-585
0609/615-239
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat in stric

**VLADIMIR
KOS**
Cerovci 8

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo vaščanom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, pevcom za zapete pesmi, za zaigrano Tišino ter pogrebni službi Oklešen. Hvala vsem, ki ste našega-očeta imeli radi in ga pospremili v večnemu počitku.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar bom jaz v grobu spel?

Ob boleči izgubi sina, brata in strica

JOŽETA ANDOLŠKA
1932 - 1998

s Kukenberka

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste pokojnega spoštovali in pospremili na zadnji poti, mu poklonili cvetje in sveče. Zahvala tudi g. župniku, pevcom in Društvu upokojencev.

Vsi njegovi
Šentlovrenc, Ljubljana

V SPOMIN

Pomlad se na zemljo vme,
petje slavcev se zbuli,
v cvetje zemlja se razgrne,
zate pa pomladni.

(Simon Jenko)

25. julija minevata dve leti, odkar nas je za vedno zapustil

**FRANCE
NOVAK**

iz Jagodnika

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu, prižigate sveče in se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tolažba ena nas krepi,
da snidemo se v večnosti.

Ravno na njen 60. rojstni dan smo se poslovili od naše drage žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

MARIJE ANTONČIČ, roj. Švirt

iz Gor. Kronovga 4

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sodelavcem Krke-KPS, oddelku varovanja, in Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala duhovniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vši, ki smo jo imeli radi

TA TEDEN VAS ZANIMA

tedenski koledar

Cetrtek, 23. julija - Branislav
Petek, 24. julija - Kristina
Sobota, 25. julija - Jakob
Nedelja, 26. julija - Ana
ponedeljek, 27. julija - Sergij
Torek, 28. julija - Zmago
Sreda, 29. julija - Marta

LUNINE MENE
23. julija ob 15.44 - mlajši

kino

BREŽICE: 23. in 24.7. (ob 19. uri) črna komedija Džankiji. Od 23. do 27.7. (ob 21. uri) akcijski triler Rdeči kot. Od 25. do 27.7. (ob 19. uri) romantična komedija Želim si te. 29.7. (ob 21. uri) akcijski film Ognjeno obzorje.

ČRNOMELJ: 23.7. (ob 10.30) ameriška komedija George iz džungle. 24. in 25.7. (ob 21. uri) ameriška psihološka kriminalka Merkurjev srd. 26.7. (ob 21. uri) ameriška kriminalka Ognjeno obzorje.

KRŠKO: 23.7. (ob 18. uri) in 24.7. (ob 20. uri) triler Divja strasti. 25.7. (ob 20. uri) in 26.7. (ob 18. uri) akcijski triler Zadnji udarec.

METLIKA: 24.7. (ob 21. uri) ameriška kriminalka Ognjeno obzorje. 26.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška psihološka kriminalka Merkurjev srd. 29.7. (ob 10. uri) ameriška komedija Možji v črem.

NOVO MESTO: Od 23. do 29.7. (ob 19.30) komedija PC - pasji detektiv. Od 23. do 29.7. (ob 21. uri) glasbena komedija Spice Girl.

RIBNIČA: 25.7. (ob 22. uri) ameriška drama Dobrodoši v Sarajevu.

ŠENTJERNE: 24.7. (ob 20. uri) ljubzenska drama Titanik.

VELIKE LAŠČE: 25.7. (ob 20. uri) ameriška drama Dobrodoši v Sarajevu.

ZDA v London obiskat pametnega in lepega brata bankirja. Ker je braco ravno sredi soareje s svojimi partnerji, se ga eksprese znebi z vstopnicu za "gledališče življenja". Toda namesto najetega morilca se v telefonski govorilnici, kjer naj bi dobil navodila za interaktivno gledališko prestavo, javi on, in spektakel se začne. Murray zmeša štrene zlobnega, šefoma ruskih in britanskih obveščevalcev, ki kujeta atentat pred podpisom priateljskega sporazuma med premierom Rusije in Velike Britanije. Jasno, vse z namenom, da bi se tako spet začelo dobro staro obdobje hladne vojne. Sta pač predstavnika starih sil, ki se v novih razmerah ne znajdeta.

Murray pa mimoogrede pomota odstrani plačanca, ustrahuje vse živo, zapeljuje mačke, o katerih je lahko le sanjal, in z mini morisom šiba po Londonu pred policajem nosom. Vse si upa, ker nič ne ve. Ignoranca ga naredi za junaka, ki se ga zbojita celo stratega mednarodne katastrofe. Seveda pride na kraj bodočega pogroma v zadnjem trenutku in seveda se tudi tam zgodi, da vsako njegovo čisto naključno dejanje nasprotna stran razume kot grožnjo profesionalca.

Prva izmed ne tako redkih zablodic te minorne štosarje je že ta, da se plačanec, ki ima na voljo tobačnico z gsm telefonom, s svojim delodajalcem pogovarja preko telefonske govorilnice. Kaj se za zagon zgodbe res ni dalo izmisliti kaj manj prozorno nesprejemljivega?

TOMAZ BRATOŽ

Mož, ki je premalo vedel, komedija (Teh Man Who Know Too Little, ZDA, 1997, režija: Jon Amiel)

Mož, ki premalo ve, je Bill Murray, igralec z nedolžnim, idiotiskim obrazom, kot nalač pri meri na komediju. Da je tip komedijant par excellence, ga izdajajo tudi po slovensko velike ličnice, rahlo upadle, in živahne očke. Tudi njegova hoja je debilna, okorna in počasna. Seveda je na moč neroden.

Murray je soliden komik, res da pa je bolj uspešen v komedijskih lahkonježnih značajah, torej v situacijskih in manj karakternih. Okej, igralec je kar pravšen, kaj pa zgodba? Ni slaba, toda prav nič posebnega ni. Mož, ki je premalo vedel je namreč klasična repriza špionske komedije. Saj veste, v svetu državnih ali mafijskih skrivnosti se pojavi kretjen, ki "ne nedolžen na krov", naredi popolno zgago. V tej zmedidi največkrat pada kakšna vlada ali minister, sesuvajo se hiše, prihaja do neverjetnih prometnih zamaškov, razdrobor med prijatelji, grdi in hudobni fantje pa na koncu vedno nasrkojo, ne da bi to zgagrali sploh hotel. Stvari mu pac kar "ratajo", po nekakšnem principu: manj vem, več postorim.

Murray, zakotni videotekar z igralskimi ambicijami, pride iz

veliko vrtno veselico v soboto, 25.7.98, ob 17. uri pri Gasilskem domu v Ždini vasi. Za zabavo bodo poskrbeli Andrej Šifrer, ansambel SMM in do jutranjih ur Mladi Dolenjci.

PGD Ždinja vas in okrepečevalnica Pri Darinki prirejata

veliko vrtno veselico v soboto, 25.7.98, ob 17. uri pri Gasilskem domu v Ždini vasi.

Za zabavo bodo poskrbeli Andrej Šifrer, ansambel SMM in do jutranjih ur Mladi Dolenjci.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušić Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Lazar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojence 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojence 9.360 tolarjev; za družbeno skupnost, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: Icm v stolpcu za ekonomski oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpis, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsake nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mal oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ZIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-44059 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomski propagandi in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročni rokopisov, fotografij in disket ne vratimo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, z katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR - KINO - BELA TEHNIKA - ČESTITKE - ELEKTRONIKA - KMETIJSKI STROJI - KUPIM - MOTORNA VOZILA - OBVESTILA - POHIŠTVO - POSEST - PREKLICI - PRODAM - RAZNO - SLUŽBO DOBI - SLUŽBO IŠČE - STANOVANJA - ZAHVALE - ŽENITNE PONUDBE - ŽIVALI

RADIATORJE izdelujemo in montiramo. Cena radiatorja 1000/600 je 8.800 SIT. Možnost obročnega odplačevanja. Tel. 068/65-407.

R4, letnik 12/90, lepo ohranjen, rdeč, prodam. 2920

GOLF EVROPA 1.4, letnik 1994, registriran do 15.7.1999, prodam. Dominič, Šmarješke Toplice 142. 2874

POSEST

NAPRODAJ je objekt za poslovno dejavnost najboljšemu ponudniku z začetno ceno 20.680.000 SIT (220.000 DEM). Lokacija objekta je v Črnomlju poleg hotela Lahinja (bivša policijska postaja), oddaljen od železniške postaje cea 200 m. Ponudbe posredujete v zaprti kuverti na naslov: Prodaja objekta Skubic in solastniki, pošto ležeče, 8340 Črnomelj, do 31.8. 1998. Informacije v zvezi z ogledom dobite na (068)51-245 ali (0609)638-105. 2868

V CENTRU Črnomlja, na Kolodvorski 8 (nasproti blagovnice Dolenjka), je naprodaj hiša s pripadajočimi objekti najboljšemu ponudniku, z začetno ceno 19.700.000 SIT (210.000 DEM). Ponudbe v pismeni obliki posredujete na podjetje PAMM-SAN, d.o.o., Litija 52, 1000 Ljubljana, do 10.8.1998. Informacije v zvezi z prodajo in ogledom dobite na (041)706-613. 2869

PARCELO 6388 m², Škocjan na Dolenjskem, 875 m² je zazidljivo, prodam. (061)483-564. 2872

MLIN ali žago, manjši, lahko podrt, za atelje, kupimo. (061)485-930. 2884

POSESTVO v izmerni 10 (njive za vinograd) in vikend ob javni poti, do glavne ceste 400 m, prodam. Na parcelah sta elektrika in vodovod (skoraj na vsaki parceli). Lokacija: Planina pri Raku. (0608)42-601. 2917

V KRMELJU prodam novo hišo, delno opremljeno, primerno tudi za obrnštvo. (0608)84-552. 2932

VIKEND HIŠO in zemljo nad Krko, bližu Dolenjskih Toplic, prodam. (068)65-208. 2918

KUPIM

OTROŠKI avtosedež, rabljen, kupim. (068)20-429. 2870

MOTORNA VOZILA

DEUTZ 4006, letnik 1974, 4170 ur, prodam za 700.000 SIT. (068)58-081. 2856

JUGO KORAL 45, bele barve, letnik 1983, prevoženih 63.000 km, prodam. (068)27-892. 2864

BX, letnik 1983, ugodno prodam. (068)75-627. 2873

R4 GTL, letnik 1988, brezhiben, nove gume, radio, prodam. (068)75-465. 2887

FORD MONDEO 1.6 i CLX, letnik 11/94, temno modre barve, prevoženih 54.000 km, garažiran, prvi lastnik, prodam za 1.630.000 SIT. (068)51-135. 2895

GOLF JGL, letnik 1982, rdeč, dobro ohranjen, prodam. (068)27-693. 2905

KADET 1.3 S, letnik 1989, 98.000 km, 5V, moder, obratomer, zelo ohranjen, prodam. (068)42-764, po 18. uri. 2908

JUGO 55, letnik 1989, prodam. (068)41-149. 2918

FIAT TIPO 1.6 SX c.i., prva registracija 1994, prodam. (068)28-456, popoldan. 2921

FORD ESCORT, letnik 1990, 90.000 km, izjemno ohranjen, prvi lastnik, garažiran, 5V, dodatna oprema, prodam. (068)22-249. 2922

SLAMO, balirano, pšenično, na njivi ali z dostavo, prodam. (062)764-386, (041)678-386 ali (0609)611-819. 2657

VW CADDY combi, letnik 1996, zastekljen, 25.000 km, registriran do 6/99, prvi lastnik, prodam. (068)321-795 ali (0609)639-104. 2934

BMW 316 i, letnik 1992, prevoženih 70.000 km, prodam. (068)341-213. 2858

FIAT DUNA letnik 1990, sivekovske barve, registriran do eno leto, prodam. (068)79-732. 2878

GOLF JXD, letnik 1986, 125.000 km, odlično ohranjen, prodam. (068)324-681. 2859

126 P letnik 1992, registriran do 6/99, prevoženih 39.000 km, dobro ohranjen. Informacije po 15. uri. (068)68-706. 2877

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1989, kovinsko sivo, prodam za 600.000 SIT. (0608)70-269. 2894

JUGO KORAL 45, letnik 1990, prevoženih 55.000 km, dobro ohranjen, registriran do 2/1990. (068)22-223. 2880

GOLF 1.3 B, letnik 1991, kovinsko zelen, prodam. (068)81-294. 2871

120 KOM. NOVIH salonitnih plošč, 8-valnih, ugodno prodam. (068)28-589.

KAMPŠOTOR hidravlični za avto, 2 kolesi, 5 in 10 prestav, skompletovan, opremljen (torbe, sotor (4 kg) itd.) prodam. Semič 8/4, (041)748-474. 2911

ČOLN ELAN 402, motor Tomos, 18 KM, lepo ohranjen, prodam. (068)321-795 ali (0609)639-104. 2933

VODNI SKUTER Bombardier, 70 KM, za 3 osebe, letnik 1995, prodam. (068)341-967. 2937

DRVA, metre, hrast, gaber, prodam po 3.500 SIT/m³. Dostava brezplačna. (068)85-972. 2861

VINO, belo, ugodno prodam. (068)65-012. 2890

DRVA prodam z brezplačno dostavo! (068)78-466. 2915

ZGODNIJ KROMPIR, žganje, vino šmarino in pšenico ugodno prodam. (068)321-957. 2902

JEČMEN, šrotar in brez

VRTNI ŠOTOR

- pvc, 3x3 m
- bele barve
- kovin. ogrodje

6.490,-

BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM!

ZAŠČITA PRED DEŽJEM, PRIMEREN ZA
KAMP PRIKOLICE, ZELENICE, VRTOVE,...

METALEX

Hmeljarska 11

d.o.o. 3312 PREBOLD

063/724-764

Ugodneji pogoji za nakup kuričnega olja

PETROL

Popust pri gotovinskem plačilu

Možnost plačila v 6 obrokih

Brezplačen prevoz
pri nakupu nad 1000 litrov kuričnega olja

Informacije in telefonska naročila

0608 61 188, 068 56 070,
061 851 461, 068 323 814

Prodam AUDI A 4, 1.9 TDI,
90 KM, letnik 8/95, prvi
lastnik. Tel. 068/76-424,
342-360.

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

POČITNICE
NA MORJU
IN V TUJINI
Ugodne cene,
plačilo na obroke!

nakupovalni
center

NOVO MESTO, Ljubljanska 27

**Kupci, ki naročijo več kot
1200 litrov, prejmejo darilo.**
Pohitite z naročilom, kolicina darila je omejena!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

**STU
dio**
103.0 MHz

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na osmo vprašanje se je pravilno glasil, da bi prejeli darilni bon Kovinotehne, če bi imeli srečo pri žrebanju, tako kot jo je imela Anica Južnič s Prijateljevega trga 2 v Ribnici, za knjigo (J. Dularja Smeha na prepisu) pa je bil izbrane Anton Božič iz Ulice bratov Učakar 58 v Ljubljani. Med rednimi plačniki naročnine je že reb dočelo, da knjigo (T. Jakšeta Dolenjske obraze) prejme Lojze Lovko iz Ulice Marjana Kozine 30 v Novem mestu.

Izpolnite pravilno deveti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 28. julija, ko bomo izzrebali dobitnike treh nagrad, in sicer dveh knjig (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

**darilnega bona
Kovinotehne
za 5.000 tolarjev.**

NAGRADNI KUPON št. 9

Vprašanje: Navedite najmanj en dolenski radio, ki oglašuje v Dolenskem listu!

Odgovor:

Moj naslov:

Gorenjska
borzoposredniška družba
Odkupujemo delnice
Telekoma Slovenije
po ceni 26.000 tolarjev.
Telefon 064/380-100

ISDN & SiOL

Danes
pametna,
jutri nujna
odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefonov in telefaksov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo ISDN in SiOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa.

Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SiOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

**Telekom
Slovenije**
Nacionalni operater telekomunikacij

Novi simbol
nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE
<http://www.posta.si>
e-mail: info@posta.si

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtrkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

VI NAM - MI VAM

Oglas na kratko s pošto
po **068/323-610** ali **041/623-116**

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
068/321-751

TERME BANOVCI
- ZA UPOKOJENCE

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

Od 1. septembra 1998 ugodni paketi za upokojence. 5 x polpenzion v Zelenem gaju, samo 25.110 SIT. Če rezervirate do 15. avgusta, vam priznamo 5 % popust. Pridite na oddih, počitnice! Informacije in rezervacije: Terme Banovci, **069/13-400**, fax: **069/87-703**.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

1998

Kraj:

Datum:

Podpis:

PORTRET TEGA TEDNA

Tone Gole

va glavna aktivnost. Ko se je upokojil, so mu zaposlitve pogodbeno podaljšali. Najprej le za toliko časa, da bi uredil papirje, potem še, da bo položen temeljni kamen, pa do hiša pod streho...

Tone se danes z veseljem spomina takratnih, pogosto na prvi pogled nerešljivih tegob, ki so spremljale njegovo delo pri uredovanju ene največjih investicij slovenske države v zadnjih letih; od iskanja primerne lokacije, do reševanja denacionalizacijskih zahtevkov za zemljišče, na kateri je sedaj nova uprava urejanja papirjev, do težavnega projektiranja, saj nobeden od projektantov doslej ni imel izkušenj s projektiranjem policijskih uprav. Prav pri vsakodnevniem stiku s projektanti, ki so trajali kar četrti leta, je imel Tone pomembno vlogo, saj je poznal policijsko tehnologijo in organizacijo dela.

Zadnje mesece pred otvoritvijo je v Novem mestu preživel ogromno časa. 8-urni delavnik je bil pogost prekratek, prav tako sobote ali celo nedelje, čeprav je na delovnem mestu vedno že pred 7. uro zjutraj. Tone, ki neradi govor o dosežkih pri svojem delu, čeprav je na primer znano, da je imel v preteklosti zasluge tudi pri obnovitvi stare UNŽ, pove, da ni denar tisti, zaradi katerega bi še naprej vztrajal pri delu in žrtvoval svoj prosti čas. Pomembno mu je že to, da mu je bilo delo zaupano in v zadovoljstvo mu je, ker ve, da je s svojim prispevkom pripomogel, da imajo njegovi kolegi policisti boljše pogode dela.

Do konca leta, ko bo urejena vsa dokumentacija in ko bodo zaključena ostala že začeta dela, naj bi se od policije dokončno poslovil. Takrat mu bo ostalo več časa za delo pri zidanici, kjer z ženo obdeluje vinograd in sadovnjak, pa za dom v Trebnjem.

Tonetov prispevek ni ostal neopazen. Za svoje delo je namreč ob nedavnem dnevu policije prejel zlati znak zasluga za varnost - priznanje organov za notranje zadeve, sprejet pa ga je tudi predsednik države Milan Kučan. A pomembno je tudi to, da je stavba, ki so jo tudi z njegovim pomočjem naredili v Novem mestu, osnovana na nadaljnja načrtovanja policijskih stavb v Sloveniji.

TANJA GAZVODA

Leto prej se je že porajala ideja o novih prostorih za novomeške policiste. Takrat ga je Borut Likar povabil k sodelovanju, prav aktivnosti za novo stavbo pa so zadnje leto službovanja postale njego-

V četrtek je telefon zvonil kot za stavo, vsi bralci in bralke pa so, razen ene, kritično ocenjevali, negovali ali polemizirali. Bralka K. I. iz Dolenskih Toplic je poklicala prva, razburil pa jo je televizijski dnevnik, v katerem je, kot pravi, "spet nastopal Janez Janša". Sprašuje se, ali mora res on prav o vsem povedati svoje mnenje in kritizirati oblast. "Vsepovsod se vsiljuje in karkoli naredi kdo drug, je po njevem mnenju narobe," pravi naša bralka in dodaja, da je morda še kdaj pameten na naši državi, ne le on.

Clana gasilskega društva Ponikve pri Trebnjem Staneta Kovačiča in Bojana Čeha je zmotila bodica v Trebanjskih iherih v zadnjem Dolenjcu, ki je nosila naslov Mlaj vse manj pokončen. Pravita, da kar piše v njej, ne drži. Mlaj ni stal nekaj tednov, pač pa od 3. do 14. julija. 4. julija so imeli namreč veselico, na kateri je bil eden od dobitkov na srečelovu tudi mlaj. "Tako smo moralni

počakati 8 dni, da bi se lastnik javil," je pojasnil Stane.

Franci iz Novega mesta je razmišljal o sedanjem državnem sistemu.

"Ta totalitarni kapitalistični sistem je ustvaril pogoje za korupcijo in za ustvarjanje velikega kapitala. A to je kraja imetja delavcev, ki tako postajajo reweži, klošarji, delajo samomore... Temu je treba narediti konec, saj delavstvo tega ne bo več trpel. Pravnik bi moral ustvariti red, a kaj, ko imajo od tega sami koristi," je razmišljal Franci.

Franci Veber je zmotil zapis v zadnji številki našega časopisa "Počakala prihranje", v katerem piše, kako je občanka popravila stanje na hranilni knjižici in denar dvignila. Pravi, da je sramota, ker pišemo takšne stvari. Morali bi namreč več pisati o tistih, ki so ob krutu spravili na desetine in stotine ljudi, ali o Romih, ne pa o ljudeh, ki so prestopili mejo zakona le zato, da preživijo.

Leopold Korevec iz Črnomlja se razjavi vsakič, ko posluša, koliko so zrasle te ali one delnice in kolikšne dividende bodo dobili delničarji.

"Bil sem med prvimi, ki so vložili certifikat. Pol sem ga zaupal Tili, pol pa Dolenski banki. Najprej sem mislil, da sem s tem vložil v njihovo podjetje oziroma v banko, potem pa se je izkazalo, da so bili le odkupno mesto za pooblaščene investicijske družbe," je dejal Leopold in dodal,

da je na "slovenskem Titaniku" več kot pol Slovencev, ki v začetku lastninjenja niso vedeli, da bodo z vložkom certifikata v pooblaščene investicijske družbe svoje premoženje zaupali privatizacijski lukači.

"Zakaj ni država rekla: vložite v podjetja, ali pa ne boste nič dobili. Tako nas je prevarala. Če je že tako,

bis morali dopustiti, da bi lahko certifikat prenesli v kakšno podjetje, ne pa da moramo sodelovati v zajamčeni tatvini države, od katere bomo skoraj spet potegnili občani."

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj Janša vsak dan na televiziji? - Mlaj je stal le 8 dni - Država je državljane z lastninjenjem in certifikati prevarala - Koruza ne bi smela ovirati preglednosti na cestah

V četrtek je telefon zvonil kot za stavo, vsi bralci in bralke pa so, razen ene, kritično ocenjevali, negovali ali polemizirali. Bralka K. I. iz Dolenskih Toplic je poklicala prva, razburil pa jo je televizijski dnevnik, v katerem je, kot pravi, "spet nastopal Janez Janša". Sprašuje se, ali mora res on prav o vsem povedati svoje mnenje in kritizirati oblast. "Vsepovsod se vsiljuje in karkoli naredi kdo drug, je po njevem mnenju narobe," pravi naša bralka in dodaja, da je morda še kdaj pameten na naši državi, ne le on.

Clana gasilskega društva Ponikve pri Trebnjem Staneta Kovačiča in Bojana Čeha je zmotila bodica v Trebanjskih iherih v zadnjem Dolenjcu, ki je nosila naslov Mlaj vse manj pokončen. Pravita, da kar piše v njej, ne drži. Mlaj ni stal nekaj tednov, pač pa od 3. do 14. julija. 4. julija so imeli namreč veselico, na kateri je bil eden od dobitkov na srečelovu tudi mlaj. "Tako smo moralni

počakati 8 dni, da bi se lastnik javil," je pojasnil Stane.

Franci iz Novega mesta je razmišljal o sedanjem državnem sistemu.

"Ta totalitarni kapitalistični sistem je ustvaril pogoje za korupcijo in za ustvarjanje velikega kapitala. A to je kraja imetja delavcev, ki tako postajajo reweži, klošarji, delajo samomore... Temu je treba narediti konec, saj delavstvo tega ne bo več trpel. Pravnik bi moral ustvariti red, a kaj, ko imajo od tega sami koristi," je razmišljal Franci.

Franci Veber je zmotil zapis v zadnji številki našega časopisa "Počakala prihranje", v katerem piše, kako je občanka popravila stanje na hranilni knjižici in denar dvignila. Pravi, da je sramota, ker pišemo takšne stvari. Morali bi namreč več pisati o tistih, ki so ob krutu spravili na desetine in stotine ljudi, ali o Romih, ne pa o ljudeh, ki so prestopili mejo zakona le zato, da preživijo.

Leopold Korevec iz Črnomlja se razjavi vsakič, ko posluša, koliko so zrasle te ali one delnice in kolikšne dividende bodo dobili delničarji.

"Bil sem med prvimi, ki so vložili certifikat. Pol sem ga zaupal Tili, pol pa Dolenski banki. Najprej sem mislil, da sem s tem vložil v njihovo podjetje oziroma v banko, potem pa se je izkazalo, da so bili le odkupno mesto za pooblaščene investicijske družbe," je dejal Leopold in dodal,

da je na "slovenskem Titaniku" več kot pol Slovencev, ki v začetku lastninjenja niso vedeli, da bodo z vložkom certifikata v pooblaščene investicijske družbe svoje premoženje zaupali privatizacijski lukači.

"Zakaj ni država rekla: vložite v podjetja, ali pa ne boste nič dobili. Tako nas je prevarala. Če je že tako,

bis morali dopustiti, da bi lahko certifikat prenesli v kakšno podjetje, ne pa da moramo sodelovati v zajamčeni tatvini države, od katere bomo skoraj spet potegnili občani."

TANJA GAZVODA

Štirje poročni pari in pet otrok

Na gostiji ob poroki štirih parov z Gorenjske na Semiški ohceti je bilo več kot tri tisoč svatov - Odkupnina za neveste v desettolarskih bankovcih, prstani pa izpod neba

SEMIČ - Tukajšnje turistično društvo je preteklo soboto četrtič zapored pripravilo turistično-folklorno prireditve, ki se imenuje Semiški ohcet. Medtem ko so na prvi prireditvi folkloristi poroko po starih semiških običajih zgolj zaigrali, so se na ostalih treh prireditvah pari zares poročili. Žal pa je bil le na prvi ženin domaćin, medtem ko ne lani ne letos med mladoporočenci ni bilo Belokranjci.

Prav to je pri nekaterih naletelo na ne preveč odobravajoče komentarje. Tudi v turističnem društvu se dobro zavedajo, da bi vsaj eden izmed parov moral biti iz Bele krajine, zato so že ob tej ohceti obljubili, da bodo naredili vse, da bodo prihodnje leto na Semiški ohceti dahnili "da" tudi Belokranjci.

Prireditve se je letos pričela v soboto ob 11. uri s sprejemom poročnih parov pri semiškem županu Janku Bukovcu. Čeprav je ohcetni protokol natančno določen, so tokrat bodisi prireditelji bodisi svatje poskrbeli za nekaj presenečenj. Po pošnjanju, prevozu bale ter potem, ko so ženini in tipične belokranjske hišice v Kašči pripeljali na prireditveni prostor pri semiškem gasilskem domu neveste, se je pričelo šramganje. Ženini so se moralni s svojimi pričami pogajati za odkupnino za nevesto, na koncu pa so se le dogovorili, da za vsako odstjejo po 35 tisoč tolarjev. Kovček, v katerem so fantje prinesli denar na šrange, je bil presneto težak, saj so bili v njem bankovci po 10 tolarjev in tisti, ki jih bo moral

presteti, bo imel ves teden dovolj dela.

Potem ko so se semiški jadralni padalci spustili s Smuka in parom prinesli poročne prstane, so se Bernarda Osterman in Iztok Belec, Alenka Pječevič in Boris Kos, Nataša Peternelj in Darko Vidranci ter Bernarda Konč in Marjan Cerkovnik s svati na vozovih odpeljali najprej v poročno dvorano. Civilno jih je poročil župan Janko Bukovec, medtem ko je poročni obred za vse štiri pare hkrati v farmi cerkvi sv. Štefana vodil semiški kaplan Roman Poljak. Po sprejemu neveste, ki ga Semičani imenujejo svetjenje, je

bila na prireditvenem prostoru poročna gostija, ki je trajala do jutranjih ur. Udeležilo se je je okrog tri tisoč svatov, ki so si jedačo v pijačo plačali sami. Seveda so organizatorji ženine in neveste tudi obdarovali. Darila vsakega para so bila vredna okrog 200 tisočakov: poročni prstani, vrednostni bon, vikend paket na Žagarjevi turistični kmetiji v Damlju, skrinja s posteljnino ter zibelka. Koliko otrok bodo se uspavali v njih, ni moč napovedovati, res pa je, da so štirje pari prišli na Semiško ohcet s petimi otroki.

M. BEZEK-JAKŠE

Z VOZOM NA OHCET - Neveste, ženini, svatje, harmonikarji in vsi, ki pač sodijo k ohceti, so se v Semiču peljali k poroki na številnih vozovih. Tako pač velevajo stari običaji. Sicer pa je bilo precej svatov tudi v narodnih nošah, prevladovale pa so gorenjske. Poleg semiške folklorne skupine so namreč nastopili še folkloristi Društva upokojencev iz Kamnika, folklorna skupina z Bleda, v narodnih nošah pa so prišli tudi iz Straže. (Foto: M. B.-J.)

NA ČATEŽU GOST PRESENEČENJA

ČATEŽ OB SAVI - V klubu Termopolis v Termah Čatež bo v četrtek zabava ob zimzelenih melodijah "evergreen party", v petek pa bo disco večer. Glasbo bo oba večera izbiral D.J. Matjaž, vstopnine pa ne bo. V soboto pa bo v Termopolisu gost presenečenja. Pustite se torej presenetiti!

IGRE POD DEDOVO LIPO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V soboto, 25. julija, prireja Turistično društvo Šmarješke Toplice 10. igre pod dedovo lipo. Igre bodo potekale od 15. ure naprej na nogometnem igrišču v Šmarjeških Toplicah. So delovale bodo ekipe iz Bele Cerkve, Gabrja, Mokrega Polja, z Otočca, iz Zloganja in Šmarjetne, pomerile pa se bodo v desetih igrah.

VESELICA V TELČAH

TELČE - Prostovoljno gasilsko društvo Telče prireja v soboto, 25. julija, ob 20. uri gasilsko veselico z bogatim srečelovom. Za jedačo in pijačo bo poskrbljeno, zabaval pa vas bo ansambel bratov Poljanšek.

LJUBITELJ

SEVNICA - Sevnškega župana imajo za velikega ljubitelja dobrih avtomobilov. Posebej naj bi se zanimala za poniace in nissane.

Večletno surovo ravnanje se je končalo z umorom

Z nožem zabodla moža

NOVO MESTO - V soboto, 18. julija, se je družinski spor v Novem mestu končal s smrtnjo 57-letnega Petra Gimpla. Zabodla ga je njegova žena 51-letna Sonja iz Novega mesta. Vzrok za napad na moža je bilo njegovo večletno maltretiranje, žena pa je bila pogostu hudo pretepena.

Do prepira, katerega sledila po peteku popoldne, je bil umor, je prišlo že v petek popoldne, ko je mož ženo v vinjenem stanju močno pretepel in spolid iz hiše, tako da je noč preživel na prostem. Ponovno jo je začel pretepati v soboto okoli poldneva. Najprej je z moškimi hlačami davil. Ko je že skoraj izgubila zavest, je spolid in jo čez nekaj časa ponovno pretepel v kuhinji, kjer jo je neglivo na tleh večkrat polil izmenično z mrzlo in vročo vodo. Njegovo surovo ravnanje je osumljeno tako razburilo, da je pograbila nož in moža v efektu zaboda v trebuš. Po dejanju je poklicala reševalce, ki so prišli takoj na kraj in hudo poškodovanega Petra odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je še istega dne umrl. Njegova žena je policiste in kriminaliste počakala na kraju dejanja. Zaradi kaznivega dejanja umora bodo kriminalisti zoper njo napisali kazensko ovadbo. T. G.

MAVRICA PREDSTAVLJA PRVO KASETO

VAVTA VAS - Narodnozabavni ansambel Mavrica prireja v nedeljo, 26. 7. 1998, ob 16. uri v Kava baru "D" v Vavti vasi promocijo svoje prve kasete. Vabljeni!

Ljudi raje opozori na nevarnosti

Reševalci iz vode Boštjan Pavček

DOLENJSKE TOPLICE - Vsako poletje se pri nas utopi precej ljudi, med njimi pa so na žalost tudi otroci. Včasih je dovolj že majhna nepazljivost in nesreča je tu. Na bazenih imajo za pomoč organizirano t. i. reševalno službo, ki naj bi takšne primere preprečevala. Na kopališču v Dolenjskih Toplicah ves čas bdi nad kopalcem eden od reševalcev iz vode. Minuli četrtek dopoldan je pažil na red in varnost Boštjan Pavček iz Cegelnice, sicer študent 3. letnika Fakultete za šport.

Boštjan je reševalci iz vode na topliškem kopališču že peto poletje skupaj s prijateljem Robertom iz Ljubljane. "Slišal sem za ponudbo in ker sem imel narejen izpit za učitelja plavanja in za reševal